

ПОЛИТИКНИ

ЗАБАВНИК

Немачка 2.50 DEM, Француска 4.50 FRF, САД 1.25 USD, Швајцарска 1.80 CHF,
Шведска 10.00 SEK, Норвешка 11.00 NOK, Данска 11.50 DKK,
Аустрија 13.00 ATS, Грчка 180 GRD

15. VI 1990. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LII • 10 ДИН. • БРОЈ 2007

36

страна

7

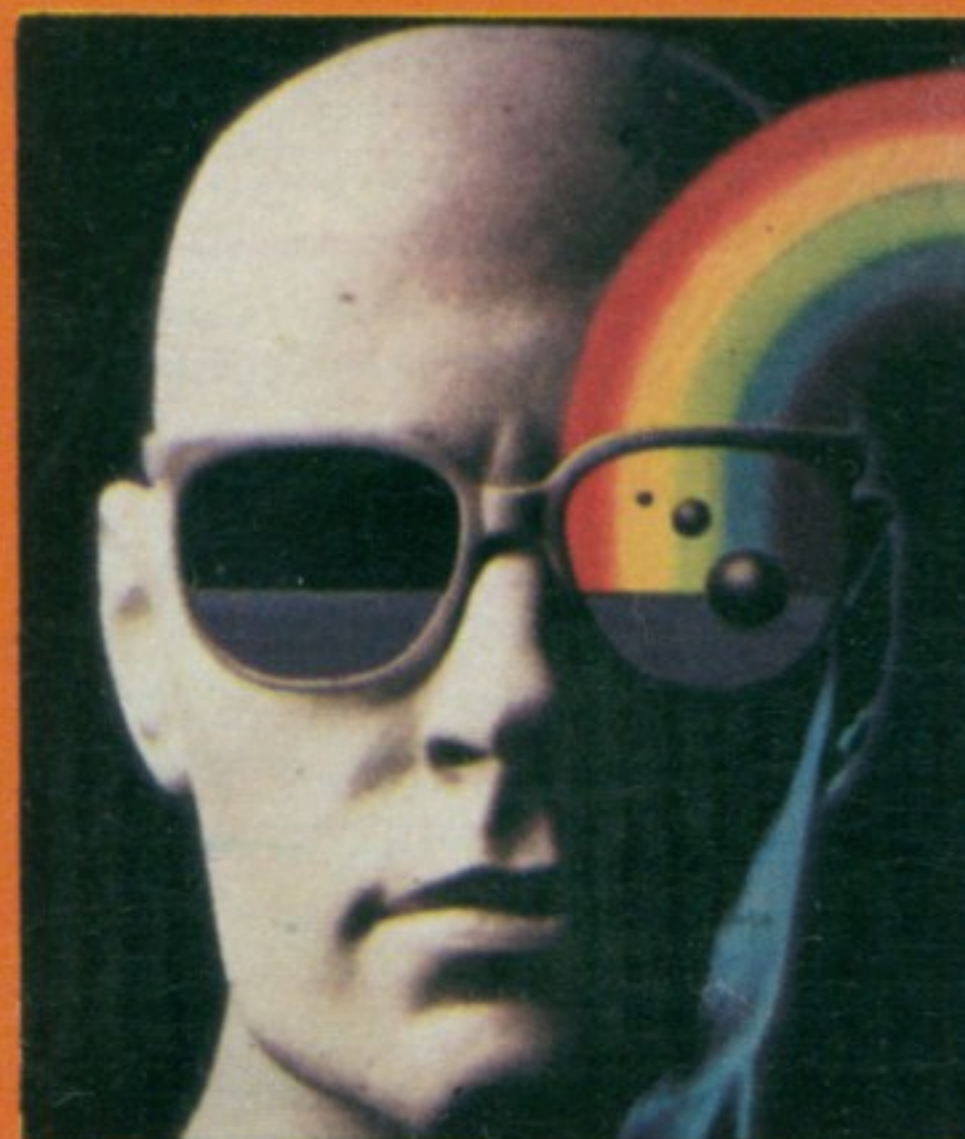
16

42

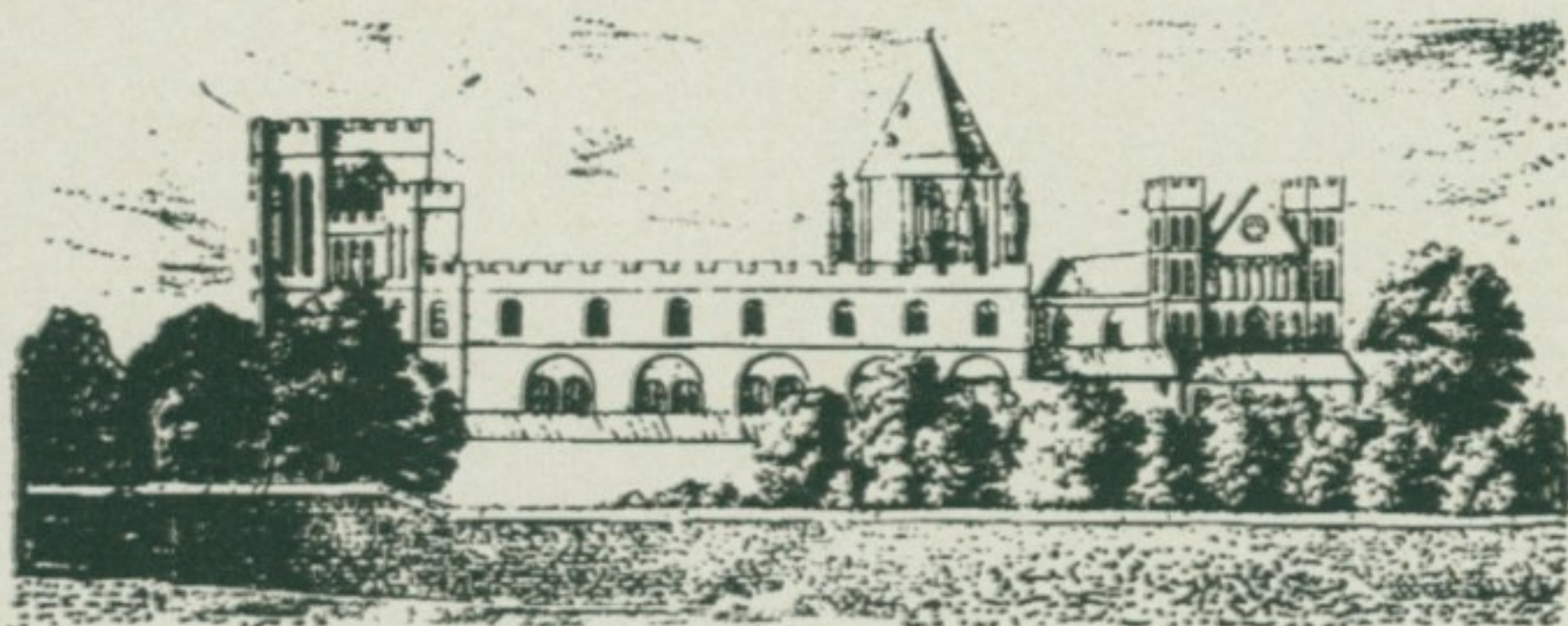
11

4

- 4. И кажем ја султану
- 7. Мумија пробушених ушију
- 11. Мождана гимнастика
- 16. Рукавица значи опасност
- 36. Тајна невидљивог грофа
- 42. Забавников 300

ОПАТИЈА БАРТОН

У СТАФОРДШИРУ (В. БРИТ.) ПОДИГНУТА ЈЕ 1000. ГОДИНЕ САМО ЗАТО ДА БИ СЕ СУЗБИЛА ГОВОРКАЊА ДА ЋЕ СЕ НА ПРЕЛАЗУ ИЗ ПРВОГ У ДРУГИ МИЛЕНИЈУМ ДОГОДИТИ СМАК СВЕТА.

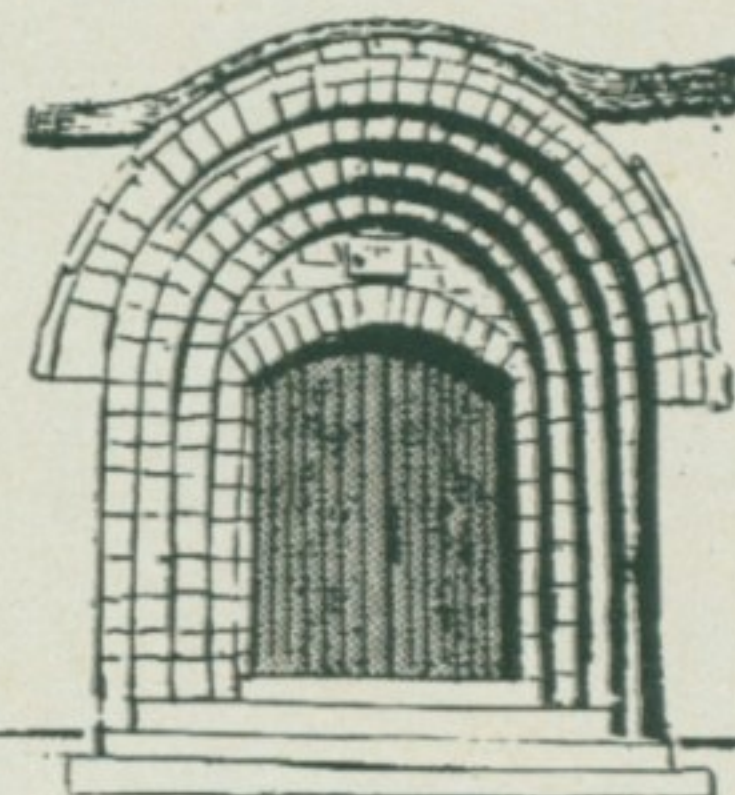

Ј.П. МОРГАН

ЊУЈОРШКИ ФИНАНСИЈЕР, ТВРДИО ЈЕ ДА ЈЕ ПОТОМАК ХЕНРИЈА МОРГАНА, ПОЗНАТОГ ПИРАТА И ГУВЕРНЕРА ЈАМАЈКЕ. МОРГАН МЛАЂИ ЈЕ СВОЈЕ ЈАХТЕ УВЕК БОЈИО У ЦРНО И СВЕ СУ СЕ ЗВАЛЕ „ГУСАР“.

ЈАПАНСКЕ ГЕЈШЕ

ИМАЈУ ВЕОМА КОМПЛИКОВАНУ ФРИЗУРУ, ДА БИ ОБЛИКОВАЛЕ КОСУ, НАМЕНИЛЕ ВЕШТАЧКО ЦВЕТЕ И МЕТАЛНЕ ЛЕПТИРОБЕ КОЈИ МАШУ КРИЛИМА ДОК СЕ ДОВОЈКА КРЕЋЕ, ПОТРЕБНО ЈЕ НАЗМАЊЕ 12 ЧАСОВА.

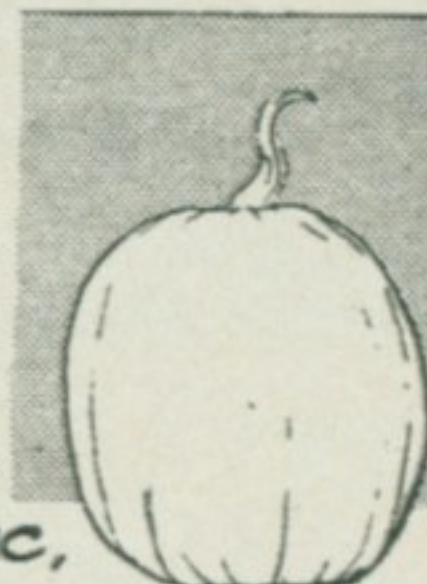

ПОРТАЛ

ЦРКВЕ СЕН ПЕР У САН-СЕРУ (ФРАЊУСКА), И ДАНАС ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ ИАКО ЈЕ ОСТАЛИ ДЕО ГРАЂЕВИНЕ ПОРУШЕН ЈОШ ПРЕ 420 ГОДИНА.

АЛБИНО ТИКВА

ОБИМА ОД 52 ЦМ. ИЗРАСЛА ЈЕ У БАШТИ ЈОСИПА ТАМЕНЦИСА ИЗ ВОРТА (ДРЖ. ИЛИНОИС, САД).

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

у исхрани модерног човека нису штетне само хемикалије (соли и разни адитиви) већ и неке сасвим природне материје. Тако зачин мускатни орашчић може бити фаталан: 2-3 ораха поје-

дена цела (Како то некеме падне на памет!) смртна су доза. Човек који сувише побибери јело ризикује да се онесвести, а у великим количинама опасни су по здравље плави патлиџан, бели лук, па чак и банане.

Американка Барбара Кенен намерава да направи скулптуру која ће бити састављена од 720 најразличитијих неисправних сатова: мала казаљка на сваком сле-

дећем часовнику биће постављена минут касније од претходног. Као резултат цео објект ће сваког минута показивати тачно време јер у 12 сати има 720 минута.

у индонежанском градићу Богору 322 дана у години севају муње и пуцају громови. И то какви! За једну ноћ забележено их је 3.200. Грмљавина се чује и на

раздаљини од 18 километара. Становници Богора толико су се навикли на овај бурни „ватромет“ да уопште не обраћају пажњу на њега.

кад је најбоље време за обарање рекорда? Ноћу, сматрају амерички научници, а ево и зашто: због привлачне снаге Месеца тада сви предмети на Земљи постају лакши, истина за свега неколико милиграма. Како су и трчање, и скок увис, и дизање терета повезани са савлађивањем Земљине гравитације, кад падне мрак лакше је оборити рекорд.

на улицама Софије појавио се недавно аутобус земунског „Икаруса“ са крупним словима са стране – ЕКОБУС. Возило ради на дизел-гориво у које је додата пропанско – бутанска смеша што омогућава значајно смањење штетних издувних гасова.

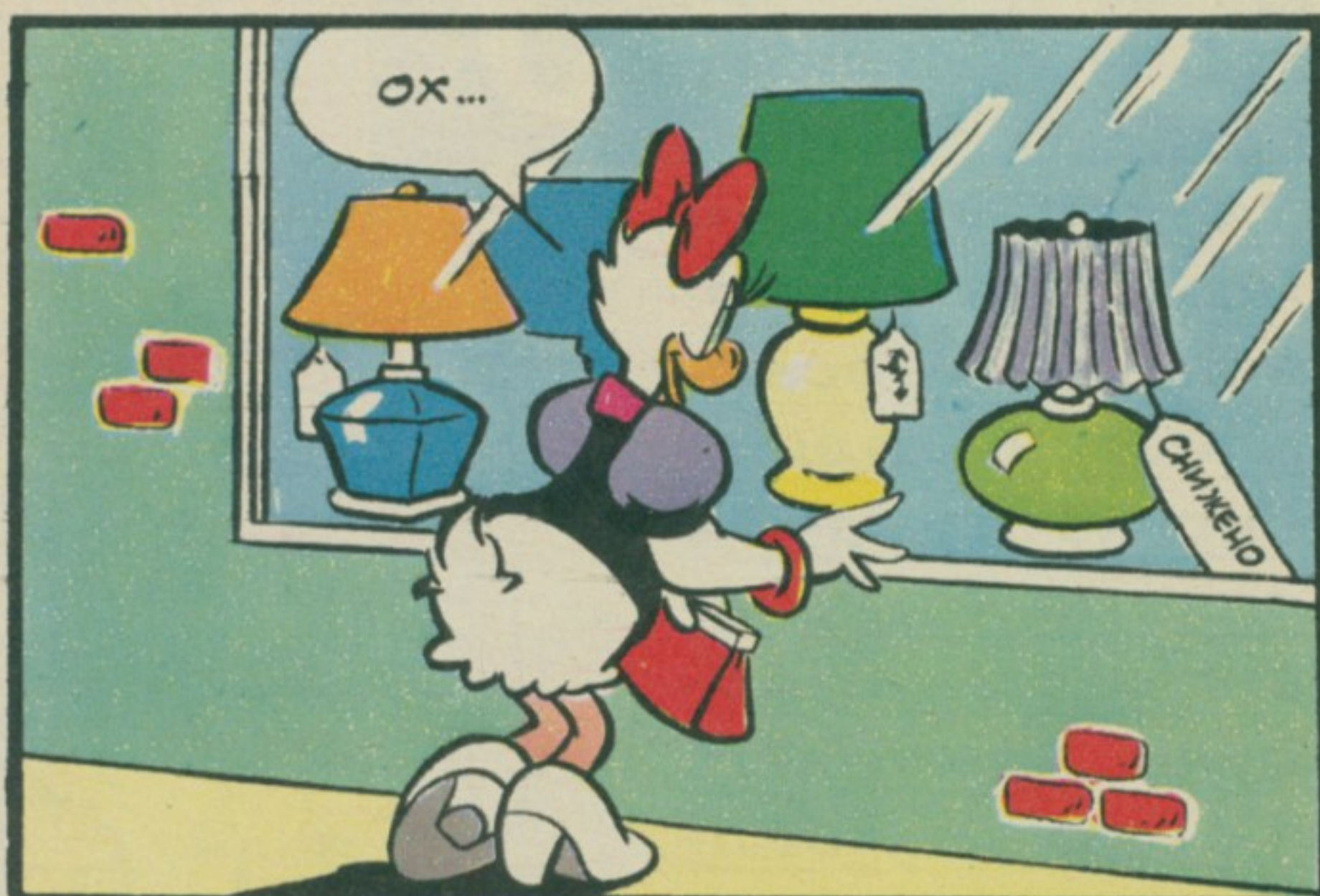
амерички научници открили су најдаљу звезду у нашој галаксији – од ње нас дели 160.000 светлосних година.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ИКАЖЕМ

Митар Пекић у Стамболу на Босфору

ЈА

СУЛТАНУ

Завлашен у разнобојне јас-туке, султан је нервозно пребирао бројанице и не-поверљиво жмиркао према великом везиру Кучук Саид-паши. Мада је везир био је-дан од ретких људи у које је „цар царева“ имао поверења, овога пута је убеђивање по-трајало.

— Не верујем ја том фотог-рафу — понављао је. — Ко зна ко може да се сакрије иза те справе на три ноге, и још по-кривен оним црним платном. И сам знаш колико ми невер-ника ради о глави... Не, не... У ствари, мислим да је најбоље да то изучи Митар кад већ, због света и поданика, морам да се сликам...

Тако је и било. Султанова се не пориче. Фотограф, који је обавезно неколико пута претресан, успео је да султа-новог тумача и саветника обу-чи да користи справу у коју господар никако није имао поверења. Абдул Хамид II — у историји познат и као крвави султан — и тада је зазирао. Његов тумач морао је два пу-та упразно да шкљоцне да не-што случајно не излети испод црног плашта.

Тог и таквог султана, који је још патио од кошмара и неса-нице те је у његовим одајама непрестано текао водопад да би га шумом успавао, верно је — пуних осамнаест година — служио наш човек Митар Пе-кић. О његовом животу да-нас сведочи Титограђанин Бајо Пекић, Митров синовац, осамдесеттворогодишњи про-фесор у пензији.

Десет минута за одлуку

Није било лако попу Луки Пекићу из сиромашног села Драчевица у Шестанима, да-нас уз албанску границу. Та-да, половином прошлог сто-лећа, тај крај је био под Тур-цима. Ваљало је народ стално

уверавати да ни „пусто тур-ско“ није вечно, да ће књаз Никола с војском и на ту стра-ну. Уз то, поп Лука је морао да мисли и како да на прави пут изведе својих пет синова и кћер.

Многи путеви у бољи живот водили су тада према Цари-граду. Америка је била дале-ко. Тако се и збило да најста-рији син Митар са стрицем оде на Босфор. Десетого-дишњи дечак одмах је схва-тио да сјај и раскош престо-нице турског царства може да освоји једино учењем. Уз помоћ стрица који је био дворски набављач успео је да се упише у Галата Сарај, тада највећу школу.

Школу је, сведоче хронике, завршио као један од најбо-љих. И уз то још, што је за на-ставнике било напросто неве-роватно јер се говорило да је права реткост да и један Тур-чин од стотину њих говори неки страни језик, научио се-дам језика: француски, руски, турски, грчки, албански, арап-ски и италијански. О Митру Пекићу кренуле су Стамбо-лом праве легенде. Узалудно су многе паше покушавале, обећавајући му товарије блага, да га приволе да ради за њих. Запослио се у тек основаном цариградском телеграфу.

Касније је рођацима и мно-гим љубопитљивцима овако објашњавао како је стигао на двор султана Абдула Хамида II:

— Једном у моју канцелари-ју дође човек право од султа-на. Премро сам од страха. Сви смо у Стамболу знали да је султан прек и да за најмању грешку лети глава. Док смо ишли према двору, стално сам вртео по глави не бих ли пронашао неки грех јер су султану одвођени само греш-ни... Све се на крају добро за-вршило мада сам се више од

Зналац седам језика, наш чо-век, пуних осам-наест година био је тумач и саветник „крва-вог султана“ Аб-дула Хамида II, а онда се у бал-канском рату, у редовима црно-горске војске, тукао против Турака...

пола сата презнојавао, цупка-јући с ноге на ногу, одговара-јући на султанова питања. Он-да ми је дао десет минута да кобајаги размислим да ли ћу да ступим у службу код њега као тумач. Као да је неко смео њему да каже да нешто неће...

Доушници најмилији гости

По причањима Митра Пеки-ћа, које данас у парчићима памте његови рођаци, Абдул Хамид II, султан за чије је вла-давине Турска претрпела ве-лике поразе и изгубила ог-ромне територије, био је надасве уплашен човек. Пред њега, сем великог везира и Митра Пекића, нико није смео с оружјем. Гомила доушника били су му најчешћи и најра-ђе виђени гости, а након тих посета углавном се дешавало да обезглављено тело неког паше или војсковође заплива Босфором.

У лето 1903. Стамболом је кренула прича, и као све стиг-ла до султанових ушију, да Јермени спремају устанак и атентат на Абдула Хамида II. По обичају, султан такве гла-сине никад није проверавао. Ову је главом платило око шест хиљада Јермена.

Митар Пекић је после при-чао да је упорно, данима, убе-ђивао свог господара у бес-

мисленост оптужби да Јермени кују заверу. Није успео, као што није успео ни да смисли ваљан разлог да тада напусти службу код „крвавог султана“. И даље је дане и ноћи (султан се плашио мрака) проводи с њим, читао му, а често су, од силног времена, играли карте.

Син попа Луке – отуд му и надимак Попов – имао је приступ у све султанове одаје. Сем једне, наравно. Абдул Хамид II женио се 36 пута. Жене које су му родиле децу задржавао је, друге је поклањао верним пашама. Пред харемом су стражарили евнуси, научени да само султану отварају та врата.

но освртао и проверавао дали су стражари на својим местима.

Наш човек на служби код султана био је сведок, умногоме и учесник, догађаја који је изменио ток историје Отоманске империје. Јуна 1908. Енвер-паша, Нијаз-беј и Ахмед Шефкет, официри турске армије у Македонији, сакупили су македонске, солунске и тракијске јединице и стигли све до Аја Стефана, данашњег истанбулског аеродрома Јешил кеј, и позвали султана на предају. Букнула је младотурска револуција.

Једина веза била је писмом а једини човек коме је неповерљиви Абдул Хамид II тада веровао био је Митар Пекић. Овако је, касније, описивао време кад је султану представљао једини спас:

– Султан ме позвао у зору и рекао ми шта морам да урадим. Време ми је ишло наруку. Киша је падала а магла се спустила на Босфор. Ни прст пред носем не видиш, а Цариград врви од побуњеника. Безмало на прстима, плашећи се удара срца у пети, успео сам да стигнем до дворца великог везира. И таман

ници су му омогућавали не-сметан одлазак у Солун са стварима и читавом породицом. Револуција је победила.

Старац са шкрињом

Без обзира што су се побуњеници крваво обрачунали с многим султановим доглавницима, Митра Пекића нико није дирао. Од Абдула Хамида II остала му је прилична свота и он је на Босфору отворио луксузан хотел „Токатлијан“. И ко зна колико би гостију, са знањем седам језика, сачекао у холу хотела да 1912. није почео Први балкански рат. Црна Гора и Србија против Турске.

Не размишљајући ни тренутка, Пекић је спаковао ствари и правац у Црну Гору. Тукао се у првим редовима у жестоким борбама око Скадра. Био је бомбаш а из руку краља Николе добио је чак и два одликовања. Чим се рат завршио, Митар Пекић је поново стигао у Цариград и нашао хотел похаран. Мирно, као да је то најобичнија ствар на свету, у престоници земље против које је ратовао, Пекић је закупио мањи хотел „Мисир“.

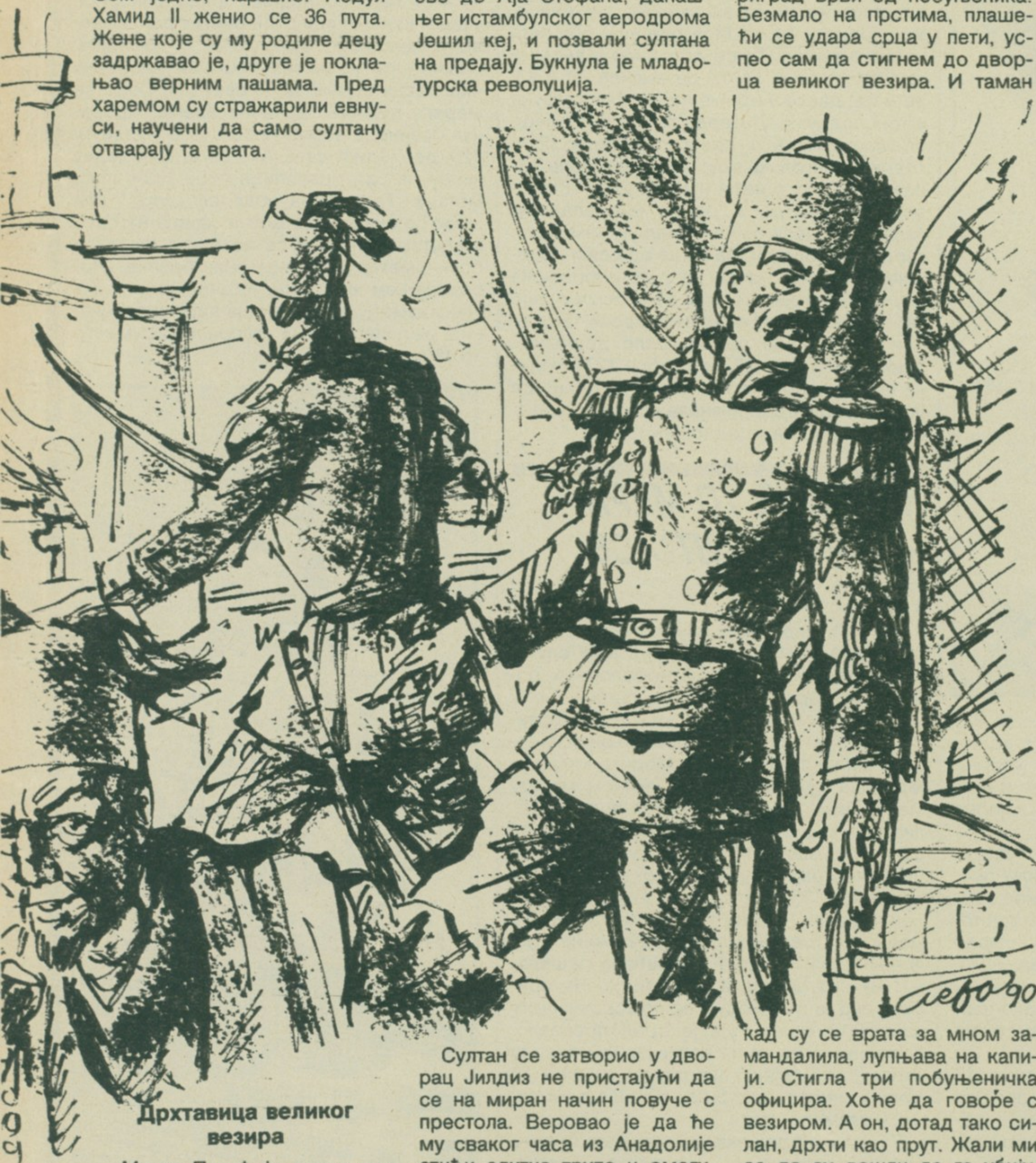
– А кад је букнуо Први светски рат, поново се неспокојан загледао у просторе свог детињства и памћења. И умало изгубио главу. Наиме, ухваћен је како прикупља и шаље санитарски материјал српској војсци која се спрема на пут преко Албаније. За казну, провео је као заточеник у Анадолији пуне две године...

Чудесна животна прича Митра Пекића завршена је 1962. у селу Бериславци код Титограда, у деведесет четвртој години. Његов синовац Бајо Пекић данас вели да га је случајно, још 1957, приметио у башти хотела „Црна Гора“.

– Случајно сам пролазио ту да и приметио старца с огромном шкрињом поред себе. Радознао, примакао сам се и препознао свог стрица. Наравно, знао сам га одраније јер сам неколико пута боравио код њега у Истанбулу, у малом изнајмљеном стану. Дошао је да умре у својој земљи. Са собом је донео само један крамп и грабуље, старо излизано црногорско одело које је носио чак и кад је радио код султана. Од новца, само 75 турских лира... Донео је, међутим, нешто много драгоценије: време које је још живело само у њему, историју коју смо познавали само из уџбеника...

Петар Милатовић

Илустровао: Петар Радичевић

Дрхтавица великог везира

Митар Пекић је временом стекао такво султаново поверење да је, поред осталих задужења, имао и задатак да лично набавља хлеб за свог послодавца који се стравично плашио да му неко не подметне отров у храну. Од тог силног страха султан је ретко излазио из дворца опасаног четири метра високим зидом. И тада се по двору непреста-

Султан се затворио у дворца Јилдиз не пристајући да се на миран начин повуче с престола. Веровао је да ће му сваког часа из Анадолије стићи елитне трупе и омогућити да скрши побуну, као и многе пре ове. У Стамболу му је остао веран само Кучук Саид-паша, велики везир, са својим арапским војницима. Невоља је била што је велики везир био блокиран у свом дворцу, а тиме и могућност договора о начину пружања отпора побуњеницима немогућа.

кад су се врата за мном замандалила, лупњава на капији. Стигла три побуњеничка официра. Хоће да говоре с везиром. А он, дотад тако силан, дрхти као прут. Жали ми се да су дошли да га убију. Једва га умирим. Побуњеници предали писмо и мирно отишли. А у њему позив да сутра дође на разговор с Енвер-пашом, вођом побуњеника...

У причи Митра Пекића следи детаљан опис како је претходно уверавао, на крају и уверио, султана да је сваки отпор узалудан. Јер, побуње-

БОЖАНСКИ ВЕТАР

У јапанском предању, тајфун камиказе (или камикадзе) назван је „божански ветар“ зато што је два пута у 13. веку спасао Јапан од монголских завојевача.

Трупе монголског освајача Кублај кана кренуле су 1274. године на острво Кјушу. Кублај Кан је, каже легенда, десетинама хиљада бродова преградио Корејски мо-

реуз, међусобно их спојио даскама и – копита његове коњице залупала су по новом мосту. Али, изненада налете урагански ветар који је потопио бродове и разбацао Монголе од којих су многи једва спасли животе.

Неколико година касније, 1281, Монголи су се поново искрцали на јапанску обалу. Тајфун као да је само то и чекао. Обрушио се свом снагом на освајаче и потопио им бродове, о чему пише и Марко Поло. Јапанци су ова два догађаја тумачили као наклоност богова и реч камиказе столећима изговарали са страхопоштовањем верујући у његову тајанствену моћ.

Једанаестог децембра 1944. године, 17 дана после првог бомбардовања престонице, кабинет императора Хирохита позвао је јапански народ да се посвети молитви у част богиње Сунца и претка јапанских императора (аматерасу). Окупљајући се, требало је да изазову духовну енергију способну да дозове ветар камиказе који ће спасти земљу непријатељске инвазије.

Физичко-географско тумачење историје доводи понекад, ма колико чудно изгледало, на необичне идеје о судбини држава и народа. Временским приликама често се објашњавају или правдају изгубљене битке, променама климе тумаче се

сеобе народа... Све то треба прихватити с резервом, па тако и легенду о тајфуну камиказе.

Грешку у том предању открио је Хидетоси Аракава, познати јапански метеоролог и директор Метеоролошког института. Као научник није могао да угађа „вишим схватањима“ и да занемарује чињенице. Установио је да на Монголе није оба пута налетео тајфун. То се догодило једном, и то 1281. године. Битка се водила 22. и 23. августа, дакле у време најчешћих тајфуна у том подручју. Потврда тога су и белешке Марка Полоа. У претходној бици 1274. године монголска војска је претрпела пораз, наводно, у ноћи између 26. и 27. новембра. У то доба године над западним Јапаном никада се не појављују камиказе, тврди метеоролог. За више од осам деценија, колико јапанска метеоролошка служба постоји, и у том делу земље није забележила ниједан новембарски тајфун.

У ствари, све се одиграло другачије. Противник се 26–27. новембра 1274. године намерно повукао, и то у потаји, тако да јапанска армија није знала шта се дешава. Поход Монгола је одложен.

КАКВА ЈЕ ТО МЕРА ЧВОР И ЗАШТО СЕ ТАКО ЗОВЕ

По међународном синоптичком радио-телеграфском коду (шифри), који служи за предају резултата метеоролошких осматрања, брзина ветра саопштава се у чворовима. Чвор је морска мера за брзину и представља број преваљених морских миља за један сат. Морска миља је јединица дужине, једнака лучном минути меридијана. Како Земља има лоптаст облик, дужина једног минута меридијана на екватору износи 1842,9 m, на полу 1861,6 m. За географску ширину 45° њена дужина износи 1852 метра, што значи да је један чвор = $1852 \text{ m/h} = 0,5144 \text{ m/sec}$. Та мера је истовремено и мера дужине и угловна мера и знатно упрошћава решавање многих задатака навигације. На пример: ако је неопходно на поморску карту нанети 10 миља које је брод превалио, довољно је да се на вертикалном оквиру карте (меридијану) шестаром измери 10 лучних минута како би се добило растојање у размери карте.

У доба једрењака за мерење брзине брода користио се једноставни ручни брзиномер. Састојао се од дрвеног бубњића са две ручке за окретање. На њему је намотан танки плетени конопац чији је унутрашњи крај привезан за бубњић, а спољни је слободан и на крају се грана у трокраки конопац чији су крајеви причвршћени за троугласту дашчицу. На удаљености од око 60 метара од дашчице стављена је крпца од које је, према бубњу, конопац подељен на чворове са међусобним растојањем од 14,62 метара.

Први чвор има једну „уплетку“ од танког конопа, други две, трећи три... Половине растојања између чворова означене су комадићима коже.

Два морнара држе бубањ за ручке. Морнар који мери баци неколико навоја конопа са дашчицом преко крме у воду. Струја воде удара у дашчицу и коноп се одмотава. Чим прође крпца, окрене се двоконусни пешчани часовник који се држи вертикално и посматра проток песка. При паду последњег зрнца шаком се ухвати канап и при руци чита број чворова и половина, евентуално и десетина. Обично се користио пешчани часовник чији песак истиче за 30 секунди. Овде се мерила дужина за стално време. Прорачун брзине је веома прост: 30 секунди су 120. део једног сата. Ако брод вози једну миљу на сат, превалиће $1852:120 = 15,43$ метара. Та дужина зове се „чвор“ или „узао“ а значи исто што и „миља на сат“. Међутим, у пракси се показало да такав брзиномер даје премале брзине. Посматрањем чињеница установљена је дужина између чворова која даје најпрецизније резултате и она износи 14,62 уместо 15,43 метара.

И тако је почело да се говори да брод вози са толико чворова уместо морских миља на сат.

Припрема: инж. Михаило Б. Поповић

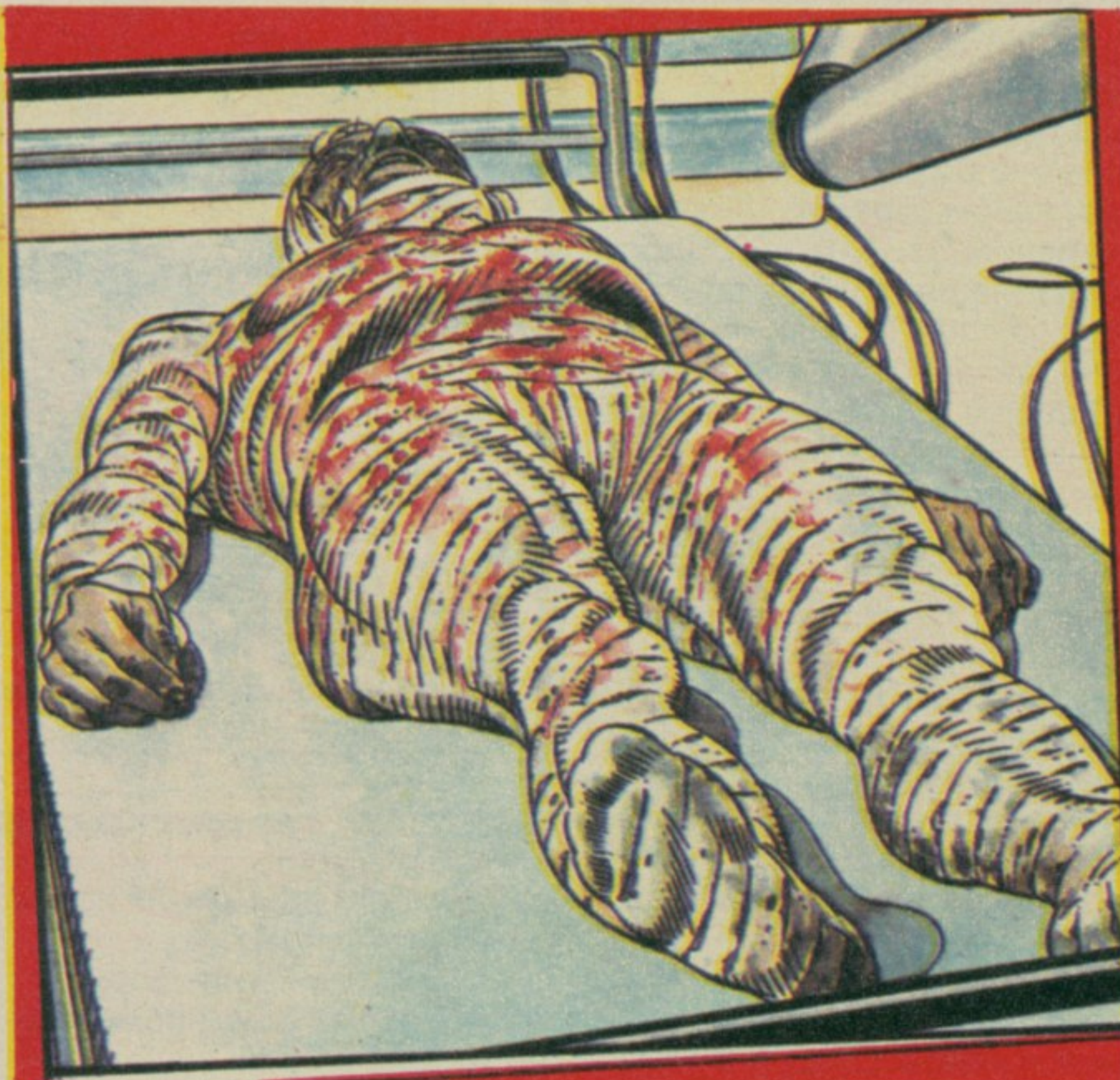
У покушај преваре умешали су се случајност, отисци прстију и упорни полицајци. Тако је решен један од најзанимљивијих случајева из полицијске праксе

ПРОБУШЕНИХ УШИЈУ

Баш данас могли сте да прочитате у новинама од каквог је значаја за наш посао дактилоскопија – обратио се полазницима курса за полицајце Џон Торнон, шеф лондонског дактилоскопског бироа. – Треба да знате да не постоје два човека са истим отиском палца. Папиларне линије су јединствене и непромењливе и такве какве јесу остају чак и после смрти. Та њихова особина задржала се, како видимо из новина, чак и код мумија старих неколико хиљада година.

На крају предавања Џон Торнон је прочитао текст у коме је писало да је пре годину дана брајтонски антиквар Нел Денверс, поред осталих старина, добио једну египатску мумију. Свота коју је за њу тражио била је прилично велика, па никако није успевао да нађе купца. То је сиротог Денверса доводило до очајања. Шта му је само требала проклета мумија. Не са-

мо што је заузимала доста простора у иначе претрпаној радњици, него је у њу уложио

новац који, ето, никако није успевао да врати. Размишљајући како да је се реши, јед-

ног дана је решио да је пажљивије разгледа. Полако, метар по метар, почео је да одмотава платно којим је била обмотана све док, на огромно изненађење, није наишао на дугачак пергамент на чијем се крају налазио црвени печат са јасним отиском палца. Пергамент је био густо исписан хијероглифима, које је, срећом, Денверс познавао. Пуна два месеца прошло је док није успео да их дешифрира.

„Тешко мени Хамиту“, писало је, „првосвештенику тајног суда Три светитеља, чувару магијских симбола и врховном стражару пирамида са свим њиховим тајнама. Тешко мени због тога што седим овде и пишем оно што ће моћи да прочитају људи тек по истеку много векова. Њима исповедам своју тајну. Пре свега, знајте да сам ја човек осуђен на смрт а ту пресуду

саопштила ми је наша пре-
красна, али грозна Клеопатра.
Сутра, пре него што утрне
светлост Тароса, моја душа
ће се, по њеној жељи, пресе-
лити у место последњег бо-
равка. И све то због зле, ко-
лико и лепе, царице Клеопат-
ре која седи на престолу фа-
раона и која је, видећи да се
благо царског дома топи као
лед на ватри, решила да сама
преузме благајну двора. Уза-
луд, јер ни сама није била
спремна да се одрекне рас-
ипничког живота. И када се
убрзо дворска каса сасвим
испразнила, ђаво оличен у
овој жени одлучи да покупи
све благо затворено у недри-
ма великих пирамида и свет-
лим храмовима.

Зла судбина учини да мене
изабере за извршиоца овог
светогрђа. По наредби Клео-
патре ја сам својим рукама
покупио све драгоцености ко-
је су се састојале од златних
полуга, листића и драгог ка-
мења и донео их пред ноге
краљице која ме је затим по-
слала у далеки ненасељени
крај где сам морао све благо
да сместим у златни сфингс,
закопам га и његов кључ њој
предам.

Ја сам ову наредбу из-
вршио страћивши много вре-
мена и здравља. Вративши се
кући, сазнао сам каква ми се
награда спрема: злосрећна
Клеопатра решила је да једи-
ног сведока свог срамног де-
ла још једном пошаље на пут,
на пут без повратка. Био сам
на путу да сиђем с ума када
сам то чуо и у мени се родила
жудња за осветом: када сам
изишао пред прекрасне и не-
милосрдне очи наше царице,
ја сам у рукама држао опис
свог пута, али сасвим друкчи-
ји од оног какав је стварно
био. То ми је причинило вели-
ко задовољство, мада сам
знао да у њему нећу уживати
још дуго. Место на коме сам
благо сакрио детаљно сам
описао на овом пергаменту,
али ће, ипак, ономе ко га
нађе, требати много храбрости,
труда и стрпљења да јед-
ног дана дође до њега. Као
доказ да сам ја, Хамит,
првосвештеник суда Три све-
титеља, лично написао све
ово, стављам палац десне ру-
ке на три печата: на завешта-
ње, на карту која води до за-
копаног блага и на ковчег у
коме се драгоцености нала-
зе."

Луд од среће због неоче-
киваног открића које му ума-

ло није измакло, писало је да-
ље у тексту који је читао Џон
Торнон, Денверс је фотогра-
фисао оба отиска, сравнио их
и дошао до закључка да су
исти. Већ недељу дана касни-
је антиквар је са картом
свештеника Хамита пловио ка
Африци. Вратио се као један
од најбогатијих људи на све-
ту.

Тек што је шеф дактило-
скопског бироа завршио чита-
ње, подигло се неколико ру-
ку. Будући полицајци желели
су да виде како изгледа оти-
сак палца мумије. Сасвим је
обичан, рекао је Торнон, баш
као да је узет у нашој регис-
тратури а не још у време ца-
рице Клеопатре. Ипак, ми ће-
мо и њега уврстити у нашу
збирку, у кутију број 32.

При том је Торнон са једне
од полица скинуо кутију са
бројем 32, изручио њен садр-
жај и позвао присутне да се
приближе столу како би раз-
гледали картоне са отисцима.
Претурајући тако по расутим
дактилограмима, Торнон се
одједном укочио. Поглед му
се с ужасом зауставио на
отиску истоветном отиску
палца египатског свештеника.

Немогуће је могуће!

— Ово је немогуће! — муцао
је Торнон. Два отиска била су
истоветна! Цео дактилоскоп-
ски систем заснован на непо-
новљивости папиларних лини-
ја претио је да се сруши. Да
је могао, Торнон би тог тре-
нутка изишао из сопствене
коже. Упорно је гледао, али
није било сумње да је отисак
из кутије бр. 32, који је припа-
дао неком Џозефу Фримену
осуђеном 14. јуна 1908, због
крађе, на пет година затвора,
био исти као и онај на црве-
ном печату са пергамента
нађеног у платненим овојима
египатског свештеника.

— То је да човек сиђе с ума
— јадао се Торнон свом коле-
ги Артуру Слејду. — Замислите
само шта ће се догодити ако
овај случај доспе у штампу.

— Дајте ми да погледам та
два отиска — рекао је Слејд.

И мада ту више није имало
шта да се гледа, дуго их је по-
сматрао. У једном тренутку
набрао је обрве и загледао
се у Торнона.

— Слушајте — рекао је — зар
није недавно писало у нови-
нама о неком Џозефу Фриме-
ну који је добио 500 хиљада
фунти стерлинга у наслеђе?

САМО БЕЗ КОМИСИЈА

Часопис „ЈУ“ (YOU=Ви)
понудио је неколико послов-
них филозофија да би својим
читаоцима помогао да пре-
живе радни дан:

● На првих 90 процената
било ког посла отпада 10 про-
цената времена — преосталих
10 процената рада износе 90
одсто времена.

● Фотокопије су муњеви-
те репродукције људских грешака.

● Када се ствари поставе
кристално јасно, људи почи-
њу да се збуњују и компликују
их.

● Ништа није немогуће —
све док се за то не окупи ко-
мисија. ■

ОТПУСТАЊА НЕЋЕ БИТИ

Недавно је на новинским киосцима у Стокхолму ос-
тао нови часопис који издају — робијаши! Циљ издања,
чији су покровитељи Црвени крст и низ других хумани-
тарних организација, јесте да се затвореници повежу са
спољним светом.

Шведски новинари сада се шале да редакцији но-
вог листа не прети размештање кадрова, а још мање от-
пустање: главни уредник је осуђен на једанаест година
затвора, а чланови редакцијског колегијума и водећи но-
винари на казне од три до девет година. ■

Да, можда, није реч о истом
човеку?

— Могуће — одговорио је
Торнон — само не видим как-
ве то везе има са нашом при-
чом.

— За сада како изгледа ни-

какве, али можда ће је бити —
одвратио је Слејд. — Под ус-
ловом да ми дате неколико
дана времена.

— Колико год вам треба —
рекао је Торнон.

Право од њега Слејд је

РАСЕЈАНИ ПРОВАЛНИК

Тридесетогодишњи Даглас Кресвел мислио је да ће к'о од шале опљачкати касу једне успутне кафане крај места Деридера у америчкој држави Луизијани. Извукао је пиштољ, ставио кесу на главу

и ушао. Мрак. Ни прст пред оком да види. Даглас је касно схватио да је заборавио једну „ситницу“. Није направио отворе за очи на кеси. Кад је скинуо маску, угледао је благајника с пиштољем у руци. А онда је стигла и полиција...

О ЈАБУКАМА, САСВИМ ОЗБИЉНО

Возио сам Метјуа, свог троипогодишњег сина, из школе. Метју ме је, жваћући јабуку, упитао зашто јабука промени боју кад се загризе и остави да стоји неко време.

— Зато што — упустио сам се у објашњавање — кад загризеш јабуку, скинеш кору с ње. У том тренутку огољена воћка дође у контакт с ваздухом од кога оксидише, односно промени се њена молекуларна структура и због тога јабука промени боју.

Кад сам завршио објашњавање, настао је тајац. После извесног времена Метју се окренуо према мени и упитао ме: „Тата, да ли ти то мени причаш“.

„Ридерс Дајџест“ ■

И ММФ ИМА ДУШУ

Притиснут немаштином аматерски фудбалски клуб „Недертон јунајтид“ из Нотингхемшира у Енглеској морао је или да нађе средства или да престане да постоји. Пошто су исцрпили све могућности, играчи и управа обратили су се 1982. године Међународном монетарном фонду тражећи новац.

Такозвани ММФ, који углавном служи да државе вади из економских криза, није имао права да да ни пребијене паре приватним институцијама, а камоли фудбалским клубовима.

Ганути чланови ММФ-а скупили су међу собом добровољни прилог и „Недертон јунајтид“ послали чек на двадесет пет фунти што, наравно,

није никаква свота ни за једног човека, о фудбалском клубу да се и не говори. Али, ММФ је, бар приватно, показао најбољу вољу. ■

креноу у архиву отпуштених затвореника и већ после неколико минута пред њим је лежао досије Џозефа Фримена. Судећи по фотографијама, Џозеф је био млад човек добродушног изгледа. Слејд је

дуго проучавао његов изглед, а затим пажљиво читао приложена документа. Посебну пажњу посветио је листу на коме је, у заглављу, писало „особени знаци.“ Ту је стајало и да Фримен има пробушене

уши. Слејд је и то записао у бележницу, а затим и адресу адвоката који су Фримена обавестили о наслеђу. Преко њих ће, мислио је, најлакше доћи до њега. Међутим, преварио се. Једино што су у канцеларији могли да му кажу било је да је Фримен захтевао да му се цело наслеђе исплати у три чека и то преко банака у Лондону, Паризу и Берлину. Шта ће с тим новцем, није спомињао, али је наговестио да ће се одселити у Канаду јер жели да почне нови живот. Није хтео да га сада, као богатог човека, прати глас лондонског лопова.

Тако се Слејд, на самом почетку истраге, нашао у ћорсокаку. Џозеф Фримен није имао ближих рођака и нико није знао где би могао да се налази. Слејд је неколико дана помно размишљао шта да ради, а онда одлучио да у пратњи господина Бура, једног од Фрименових адвоката, отпутује у Брајтон.

— Можда се одговор на сва наша питања налази у мумији Неила Денверса — рекао је на поласку свом пријатељу Торнону. Овај је сумњичаво одмахнуо главом.

Хапсим вас!

Шеф брајтонске полиције само што је стигао у канцеларију када је ушао дежурни полицајац и најавио му Артура Слејда, инспектора лондонске тајне полиције. У неколико реченица Слејд му је објаснио разлог изненадне посете. Пола сата касније двојица полицајаца су у друштву адвоката Бура журила ка кући Херберта Фулертон, заступника Неила Денверса.

— Ви мене, господо — рекао је он — доводите у врло непријатан положај. Мој клијент је у Паризу и ја немам овлашћења да било кога пустим у његову антикварницу.

— Ми то и не тражимо од вас — рекао је Слејд. — Све што желимо је да присуствујете претресу, а ви знате какве би последице имало ваше одбијање.

Херберт Фулертон није се више противио: као адвокату била су му добро позната овлашћења полиције. Тако су се сва четворица упутила Денверсовој радњи.

Ишли су ћутке, сваки за дубљен у своје мисли. Фулертон је био убеђен да је оволика узбуна сасвим непотребна и прибојавао се да ће га ње-

гов богати клијент, чим се врати и чује шта се догодило, одбацити. Управо зато био је врло нерасположен када се зауставио пред радњом са спуштеним жалузинама.

— Ту смо — рекао је мало љутито. И, док је он отварао врата, Слејд је нестрпљиво вирио преко његовог рамена. Већ на први поглед утврдио је да се оно што њега занима не налази унутра. Неколико тренутака зурио је кроз полумрак а онда у дну радњице угледао врата. У три корака нашао се крај њих и отворио их. Тамо је било оно што је тражио: египатска мумија. И пре него што је Фулертон успео да се успротиви, Слејд се нашао поред сандука и подигао поклопац. Мумија је била унутра. — Помозите ми да је пренесемо на светлост — замолио је шефа брајтонске полиције.

Само што су то учинили, Слејд је почео да одмотава овоје. Пред њим се указало познато лице. Да пред собом има Џозефа Фримена, потврђивале су и пробушене уши мумије. Уто се зачуло звонце на вратима и у радњу је ушао снажан човек педесетих година.

— Господин Денверс! — узвикнуо је Фулертон.

— Да, господин Денверс кога ви, очигледно, нисте очекивали — рекао је антиквар а онда угледао мумију. Лице му је пребледело а глас почео да подрхтава када је упитао шта све то значи и ко су ти људи у његовој радњи.

— Полиција — одговорио је Слејд. — Хапсим вас због убиства Џозефа Фримена чији сте леш мумифицирали.

Тиме је окончана истрага једног од најнеобичнијих случајева у историји полиције. Не само што се потврдила непоновљивост папиларних линија, а тиме и оправданост употребе дактилоскопске методе, него је откривен и злочин који би, сасвим сигурно, измакао правди. Нико није приметио Џозефа Фримена који је са 500 хиљада фунти у торби ушао у радњу антиквара и био толико неопрезан да се похвали својим богатством. Нити би ико открио његово убиство да и Неил Денверс у једном тренутку није претерао и испричао новинарима причу коју је, како се показало — сасвим неопрезно, поткрепио отиском палца.

Приредила: **Олга Вукадиновић**

DICK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

**„Забавникова“
мождана
гимнастика**

(трећи час)

ХИЉАДУ ЗАШТО

Једну од најбољих метода учења установио је у 5. веку пре наше ере Сократ, чувени антички филозоф. Знање се стицало непрекидним постављањем питања и трагањем за правим одговорима. Тачно је да су деца пуна питања, али је важно да и ви од њих непрекидно тражите одговоре, чак и на њихове на изглед неважне изјаве, на пример „Мачка из приземља увек фркће на мене кад се враћам кући“. Суочите и ви децу са хиљаду зашто, то ће им помоћи да развијају способност логичног расуђивања и да од најранијих дана почну и сама да трагају за одговорима.

ЕУРЕКА!

Међу Барбикама и Мастерсима добро је да се нађу и играчке око којих деца тек треба да се потруде и сама их саставе. То могу да буду „лего“ коцке, авиони који се купују у деловима... А кад почну, по ко зна који пут, да се играју „Монопола“ или „Човече не љути се“, предложите им да у те игре са одређеним правилима унесу неке новине. Нека сами створе игру!

СЕДИТЕ У ФОТЕЉУ И – ПУТУЈТЕ

Одредите неко стварно или измишљено место и путујте с децом постављајући им, опет, хиљаду питања. Како замишљају да изгледа то острво које сте створили у машти, какви тамо људи живе, шта једу, којим језиком говоре (ако је дете старије, нека се потруди чак и да опонаша њихов језик), какви су њихови обичаји... Што је дете старије, и питања и „задачи“ треба да буду тежи.

ШТА БИ БИЛО КАД БИ БИЛО

Доведите децу у прилику да и сама предвиђају догађа-

је који ће се одиграти у будућности. Деца испод 11 година знаће, на пример, какву јесен очекујемо, ако буде кишовито, да ли ће то (и те како) утицати на њега или њу (биће у кући), шта ће се носити ове зиме... Старији ће се већ упуштати и у предвиђања – ко може да победи на следећим изборима, какве ће се промене одиграти у нашој земљи... Психолози доказују да постоји директна веза између способности правилног предвиђања будућних догађаја и сигурности коју стичу тинејџери који су често у могућности да тачно одреде шта ће се десити.

ЛЕТИМ КАО ОРАО

Како дете расте и почиње да открива свет око себе, потребно му је све више речи да опише оно што га окружује. Уколико непрекидно богати речник, лакше ће разумети људе, појаве, осећања... Игра коју може да игра више деце: једно од њих треба да замисли да је нека, њему драга ствар – лутка, меца, аутић... Друга деца ће постављати питања: Које си боје? Од чега си направљен? Где живиш, да ли волиш свог власника? Старији, опет, могу да изаберу мало сложенију игру. Нека

САМО ЗА ОДРАСЛЕ

Доктор Дејвид Викс саветује родитеље како да деци, рођеним радозналцима, помогну да што боље развију своје умне способности. Истовремено их опомиње да се чувају опуштања. Позније године не доносе по правилу и смањену мождану активност

замисле да лете као орао и извештавају своје друштво, како свет изгледа са тих висина...

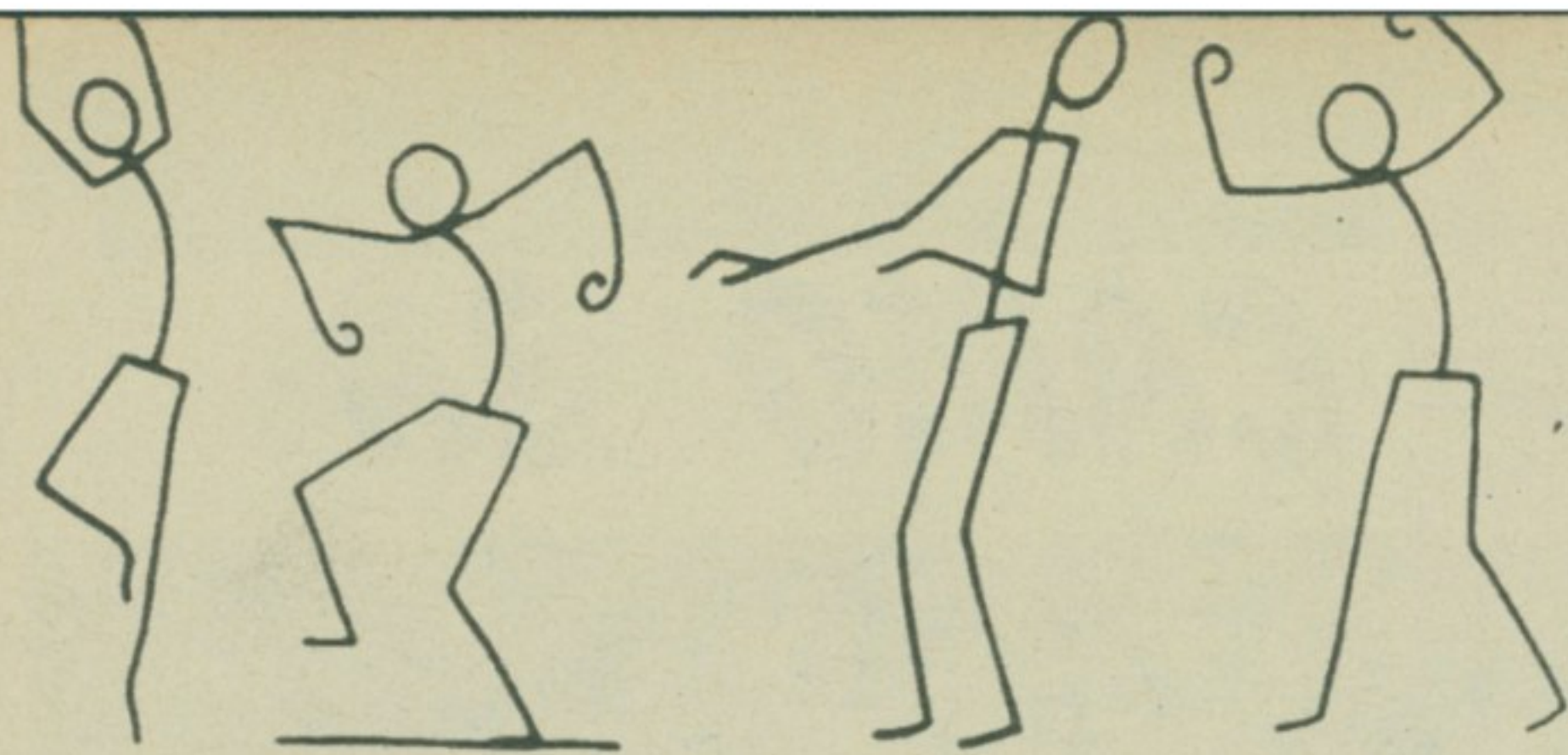
на, да ли је угодно спавати у гнезду, како набављати храну за птиће...

ШИФРОВАНИ ЈЕЗИК

Способност коришћења језика у шифрама омогућава деци лакше памћење и прихватање нових података. Предложите детету да изиграва тајног агента који мора да пошаље шифровану поруку. Покажите му неке од најједноставнијих метода „тајног“ језика. Ево примера:

Олишкинпа Абавникза је Политикин Забавник – прво слово сваке речи помера се на крај и још се додаје слово „а“. У старијем узрасту кодиране поруке могу да буду и сложеније. Ако две другарице читају, рецимо, „Хајдука у Београду“ Градимира Стојковића, узмеће било који ред из ове књиге „Само, није ишло баш све онако како сам замишљао“ па ће постати а, а, – б, м – в, о – г... Ако им неко „провали“ шифру (што је, с друге стране тек велика способност), промене ред и имају нови језик за личну употребу.

НАСЛИКАНА ОСЕЋАЊА

Тек ће деца старија од пет година успевати да повежу израз лица, начин на који се нешто изговори, покрете тела са евентуалним скривеним или изнијансираним значењем онога што нека особа саопштава. Кад малом детету покажете фотографију, оно ће рећи да је на слици „мама“, „нека жена“, док ће ста-

рија већ „дешифровати“ и осећања – „ова жена је весела“. Углавном су креативнија и интелигентнија деца склона да проникну и у „говор тела“. Помозите им и ви у томе. За почетак ево цртежа четири особе. Шта деца кажу, у каквом су оне расположењу? Ако изјаве да је прва особа „јако извила тело“, запиткујте даље. Да ли је тај човек јако срећан, а онај до њега љут на неког? Трећи, очигледно нешто одбија, последњи је љут, спреман је с неким да се побије...

МОЗАК ЈЕ МОЗАК, БЕЗ ОБЗИРА НА ГОДИНЕ

Невоља са старијим људима је што они, у већини случајева, верују да њихов мозак стари како им тело постаје трошније. Тачно је да се мождане ћелије не умножавају у бескрај, али је исто тако доказано да се, са старењем мозга, оне и не губе. Зато и нема неке знатније разлике између ума млађе особе и оне у поодмаклом добу. Јер, како године „расту“, и способности и знања иду узлазном линијом. Обично се каже: што више имаш – више користиш, што више користиш – то ће се више расцветавати!

Треба се подсетити да је, на пример, Бенџамин Франклин до

својих осамдесетих био активан као дипломата, проналазач, писац. Џорџ Бернард Шо писао је драме и када је напунио деведесет. Томас Алва Едисон је пријавио још 180 патената после свог 60. рођендана.

Савет особама „у најбољим годинама“ (и мало после) јесте да не престају са физичким активностима. Они у бољој кондицији мање су склони депресији, хипохондрији, имају позитивнији однос према животу и лепше мишљење о себи самим.

Здрава исхрана је такође веома битна. Пуно рибе, пуно намирница које садрже витамин А. Не заборавите да је шаргарепа права краљица на трпези!

Усамљеност и одсуство пријатеља је погубно. Статистике, на жалост, кажу да је трећина мушкараца и четвртина жена преко 65. у некој врсти принудне изолације. Лепо је држати кућне љубимце, али они никако не могу да замене друштво људи.

ПАМЋЕЊЕ У СЛИКАМА

Свако има свој начин прихватања нових сазнања, али није лоше учити децу да се потруде, кад год је то могуће, да замисле како, рецимо, нека нова реч изгледа сагледа на њиховим „унутрашњим оком“. Чудне, необичне, чак драматичне слике лакше ће се запамтити него оне обичне, свакодневне. Мишљење у сликама може да се упореди са сновима или маштањем – затворите очи, опустите се и неку песму, на пример, замислите у сликама у боји.

Приредила:
Весна Софреновић

Мама

Тата Едоардо желео је, као и већина очева, да добије сина. Сваке године с нестрпљењем је очекивао да му супруга роди наследника. Јер, управо у тим временским размацама Адела је на свет доносила – девојчице. И тако пет пута. Кад је светло дана угледала Алда, кћерка бр. 5, Фендијеви су рекли: Е, сад је доста, мушки потомак очигледно нас „неће“.

Едоардо Фенди био је толико упоран у ишчекивању наследника јер је веровао (тада није могао да зна колико греша) да у послу с крзном једино син може да заузме његово место. Јесте да су бунде биле намењене женама, али су их педесетих година овога века правили и бирали мушкарци. То је вероватно и разлог што су крзнени капути, по речима сестара Фенди, деловали као покретни споменици. Скупи, али огромни и непривлачни.

Мама лавица, а тате нигде

Када се 1932. родила најстарија Паола, Фендијеви су отворили салон у Виа Пјаве, улици у отменој трговачкој четврти Рима. Адела, која је тих, тридесетих, година имала пуне руке посла око деце, није одустајала од редовног ра-

да у салону. Док су девојчице биле сасвим мале, доводила их је у радњу која се налазила испод стана у коме су живели. Смештала их је у ладице свог радног стола (!) па је знала и да их подоји у паузи између две муштерије. Како су расле, кћерке су се полако укључивале у посао.

А кад су довољно одрасле, скупиле су храбрости да предложе мајци (за дивно чудо Едоардо, отац, помиње се само у тој улози) нешто што је средином века деловало као светогрђе: зашто те бунде, шетајуће надгробне споменике, не би шиле као мекане капуте који приањају уз тело?

Адела је добро размислила. Била је свесна да ће навући бес мушкараца који су сматрали да су крзна њихово неприкосновено царство. Тада још нису могли ни да сањају да ће она, заједно са Паолом, Аном, Франком, Карлом и Алдом створити ново, моћније царство, односно савремени матријархат. Позната као „лавица“ Адела је прихватила предлог и заједно са кћеркама прионула на посао. И поред побуне (мушких) радника, из салона је изашла Колекција љубави и постигла огроман успех. Још када се средином шездесетих Клан Фенди уортачио с Карлом Лагерфелдом, креатором немачког порекла, бунде с пот-

Матријархат Фенди који свету диктира елеганцију у црном уз мало златне или беж боје и перлама као украсом (слева надесно): Силвија (Анина кћерка), Алда, Паола, Франка, Карла, Марија Тереза (Анина кћерка), Федерика (Франкина кћерка), Ана.

Царство у коме мушкарци имају споредну улогу

matia!

**Био једном један срећан брачни пар који је добио пет кћери...
Прича о кући високе моде Фенди можда би деловала као да је залутала из неког модног часописа да не говори о једном савременом матријархату.**

писом Фенди освојиле су свет.

У радионици Фенди чудо је тек требало да се догоди. Бирана су крзна која до тада нико није хтео ни да погледа, од веверице или посебне кртице, зеца... Крзна су се секла у траке, украшавала умецима, спајала на немогућим местима, мешао се хермелин и визон с поларном лисицом. Права револуција!

Манекенке у бундама морале су да обуку и нешто испод. Жене су одједном почеле да се распитују за те хаљине, ципеле, мараме, перле, за ташну какву је носила манекенка... Да не дужимо: потпис Фенди сада стоји испод најразноврснијих производа — од намештаја до упаљача, путних торби, наочара за сунце. Од укупног годишњег прихода од 500 милиона долара 15 одсто доносе крзна, једну четвртину мирис „Фенди“ који

се појавио 1985, а знатну зараду остварује и колекција за младе „Фендисиме“ започета пре седам година.

Из Виа Пјаве модна кућа Фенди пресељава се 1964. у Улицу Боргоњона, паралелну са чувеном Виа Кондоти којој прети да преузме првенство. Фенди у Риму има још шест салона, остала 64 су по САД, Канади, Јапану, читавој (западној) Европи. Последња је отворена у познатој њујоршкој Петој авенији.

Као олимпијски кругови

У ову кућу високе моде залазе људи који новцем јуре симболе моћи. Јер, за бунду треба платити 85.000 долара, за кофер дати следећих 20.000, а они који пате што немају довољно пара да купе торбу за голф од 3.000 долара за 30 до 50 могу да набаве новчаник за ситниш.

Адела Фенди није више међу живима, али је кћерке, па већ и унуке, више него достојно замењују. Њена столица у облику престола у салону у Улици Боргоњона има пет равноправних наследница, но, ниједна од њих није никад у њу села. Адела је била само једна и то свих 26 чланова њене породице поштује. Како су се кћерке удавале, неминовно су у царство Фенди пристигли и „неки“ мушкарци. Рођени су и синови, међутим, у овом случају јачи пол постао је слабији. Мушкарци јесу укључени у посао — они који су наравно пристали на строга правила — али су у дубокој сенци. И што је најважније, ниједан се не буни. Кандидо Сперони, Карлин супруг, од тога чак прави шале.

— Не смета ми да будем друга виолина, напротив. Волим да називам себе — полукраљицом!

Паола, најсличнија Адели, главна је у пословима око крзна, одлучна и непоколебљива. Ана се бави предмети-ма од коже. Франка је генерални директор читаве фирме, док се Карла, највише одгојена као мушкарац, брине за целокупан имиџ Фендија. Најмлађа Алда води бригу о продаји.

Њих пет — као пет олимпијских кругова. Свака за себе,

надмоћна у послу којим управља, а истовремено нераскидиво везане магичном речи — Фенди.

Трећа генерација давно је ступила на сцену. Жена, свакако. Симона, Паолина кћерка, изабрала је сигуран пут који јој је утабала мајка. Определила се такође за крзна. Пре него што је и помислила да се укључи у матријархат провела је три године у Америци код најбољих стручњака за бунде. Анине девојчице Марија Тереза и Силвија заједно са Федериком, Франкином кћерком, потписују „Фендисиме“.

Кажу: кад је на окупу пуно жена, ту је неминовна свађа.

— Још нас је мајка научила да свака свађа оставља пуно горчине. Ми се ни као деца нисмо супротстављале једна другој, све смо решавале разговором. Ни онда, а ни сада, нисмо осећале да између нас влада супарништво. Једноставно, свака је заузела место које јој највише одговара и за које је најспособнија. Тако се сада понашају и наша деца. Научиле смо их да нико не треба да штрчи. Сви су — главни.

Правилније би било рећи: све су главне. Ипак је то (у главном) женски свет.

В.С.

Најзад испуњен сан из романа Александра Диме

ЦРНА

ЛАЛА, ЈЕДНА ЈЕДИНА

Људи су вековима покушавали да је добију. Сада постоји, води се под бројем сандука са семе-ном из кога је никла и биће званично регистрована 1998. године

Нешто после поноћи двадесетдеветогодишњи одгајивач лала Геерт Хагеман обилазио је пред одлазак на спавање своје стаклене баште у малом селу Оуде Ниједорп тридесетак километара од Амстердама. Данима је с великим узбуђењем чекао да се неколико хиљада лала, добијених усавршеном техником унакрсног оплођавања, отворе.

Напољу је владао фебруарски мраз, али је у стакленицима температура држана на 20°C и зелени пупољци само што нису почели да показују праву боју својих латица коју нико није могао да предвиди.

Хагеман је размишљао о својим покушајима да добије црну лалу. Знао је да је готово немогуће да се црни варијетет појави и у овом последњем експерименту. Укрштањем љубичастих и тамнољубичастих лала увек је добијао само љубичасте и тамнољубичасте цветове.

Шест кућа за једну луковицу

На светском тржишту лалиних луковица и цветова Холандија држи прво место са 80 процената. Године 1989. лале су узгајане на 17.300 јутара обрадиве земље. Од 863 милиона холандских лала извезено је око 70 одсто за суму од 72 милиона фунти, односно 144.000.000 најновијих динара.

Луковице лале, пореклом из централне Азије, стигле су у Холандију у 16. веку. Тај цвет убрзо је постао национални симбол – Холандију зову земљом лала – и добијање нових варијетета држи у сталном послу и великој напетости и одгајиваче, и трговце, и купце, и све Холанђане.

Почетком 17. века вештачки одгајане врсте пламено-црвене боје, као што су Vice-roy и Semper Augustus, изазвале су право лудило светских размера названо тулипоманијом (лала се у већини језика зове тулип). За једну жељену луковицу плаћало се 6.000 гулдена, а за 900 гулдена могла је да се купи лепа кућа са баштом!

Само, један сан остао је неостварен – лала с латицама црне боје. Црна лала је и постала сан који, као и злато алхемичара, није могао да се испуни.

Љубав, затвор и цвет

Тај сан стекао је светску славу у другој половини 19. века захваљујући роману Александра Диме „Црна лала“ чија се радња одвија у бурној Холандији 1672. године. Главна личност је Корнелијус ван Баерле, страствени одгајивач који је готово успео да узгаји црну лалу када је неправедно ухапшен. Он се заљубљује у кћерку затворског чувара Розу и она, према његовим упутствима, добија црну лалу.

У најпознатијој епизоди ове књиге Роза показује Корнелијусу цвет кроз решетке његове ћелије: „Лала је била лепа, дивна, величанствена, њена стабљика дужа од 45 центиметара и права као сечиво мача. Цвет потпуно и сјајно црн.“

Корнелијус је касније ослобођен, он и Роза су се венчали, а лала је добила име Tullip nigrа Rosa Baerlaeensis, у част Корнелијусове верне драгане.

Увек само љубичасте

На земљи око села Оудеа Ниједорпа гаји се много лала. У десетој години Хагеман је помагао одгајивачу Ван Даму да вади и чисти луковице.

Био је одличан организатор и у четрнаестој је руководио целом екипом.

После годину и по дана проведених преко срца у Ви-соком технолошком колеџу Герт се вратио одгајању лала и ушао у фирму „Трифлор-ван Дам“. Кроз посао и студије на Институту за генетику биља брзо је почео да се истиче у гајењу лала.

Почетком 1979. шест фирми за хортикултуру, укључујући и „Трифлор-ван Дам“, основале су Уједињену федерацију за унапређење лала посвећену узгајању нових варијетета, а Герт Хагеман постао је њен директор.

Опите са укрштањем наста-вио је у расаднику Хенка ван Дама. „Имали смо подужи списак планова за побољшање особина већ постојећих лала“, објашњава Хагеман, „али је најпривлачнији изазов представљало „стварање“ црне лале.“

Године 1891. један одгајивач добио је La Tulipe Noire (Црну лалу како ју је крстио), али је она била тамнољубичаста.

За њом су следили и други варијетети: Black Parrot (Црни папагај), Black Beauty (Црна лепотица), Black Pearl (Црни бисер) – такође тамнољубичасти.

Queen of the Night (Краљица ноћи), боје веома тамног плавог патлицана, регистрована 1955. постала је позната као „црна лала“, али ни она није била заиста црна. Многи су увелико сматрали да црни варијетет није уопште могуће одгајити.

Бечка шума с Краљицом ноћи

Хагеман је 1979. године почео да у свим могућим комбинацијама укршта: La Tulipe

Noire, Black Parrot, Black Beauty, Yokohamu и Golden Harvest. Два последња варијетета, оба жута, изабрао је због висине и облика цветних латица.

„Лала је хетерозигот“, објашњава он. „То значи да мушке и женске полне ћелије носе различите гене. А свака лала има безброј предака разних особина од којих свака може изненада да се јави међу потомцима. Због тога укрштање и јесте толико узбудљиво: годинама чекате да се појаве први цветови и не можете предвидети како ће да изгледају. Неким укрштањима добио сам жуте, тамноцрвене, љубичасте и тамнољубичасте лале. Никада црну!“

Маја 1979. укрстио је Wierwald (Бечка шума), љубичасту лалу с бело оивиченим латицама, и тамнољубичасту Краљицу ноћи. Пинцетом је узео полен с неколико Винервалд „мужјака“ и фином четкицом га посуо на тучкове двадесет цветова Краљице ноћи.

Крајем јула одсекао је цветове и обесио их наглавце да се осуше. Неколико дана касније из њих је могао да истресе семење и скуп га.

Двадесет „женки“ Краљице ноћи произвело је преко хиљаду семенки које су децембра месеца посејане у сандук за клијање у климатизованој просторији. У рано пролеће 1980. премештен је у незагрејан стакленик и ту су се од семена направиле минијатурне лалине луковиче величине главе шибице. Из њих су изникли мали зелени изданци слични влатима траве.

Пошто су изданци увели, почетком лета извађене су

луковичице и склоњене да би могле поново да се засаде.

Овај циклус понављан је пет следећих година и сваког пролећа и лета луковиче су постајале све веће и веће. Крајем 1985. сасвим су сазреле и засађене су у засебне посуде. Први цветови очекивани су почетком 1986.

Тајна генетског материјала

Оне фебруарске ноћи 1986. године Хагеман је погледом прелазио с једне лале на другу. А онда се скаменио: међу лишћем угледао је мали веома таман пупољак. „Црна је!“, пролетело му је кроз главу.

„Када су моје очи угледале тај цвет“, каже Хагеман, „знао сам да се догодило нешто изузетно. Као и код лале у Димином роману, листови су јој били фини и прави као стреле. Корнелијусова лала имала је стабљичу дугачку готово пола метра. Моја је била само мало краћа.“

Следећег јутра телефонирао је Хенку ван Даму кога је сензационална, и још увек тајна, вест одушевила. Како се у Холандији баш тада одржавала највећа светска изложба цвећа у затвореном простору, одлучили су да стотинама хиљада посетилаца прикажу чудо невиђено – црну црнцијату лалу.

Пресадили су је у већу посуду, умотали у вату и на задњем седишту аутомобила однели на изложбу. С лале су уклонили прашнике да неко не би украо генетски материјал у полену.

Ван Дам је тек тада телефонирао Хагемановој жени да што пре пошаље његово најбоље одело и белу кошуљу.

„Знала сам да ће изложити неку нову лалу, али нисам имала појма какву, јер је Ге-

ерт и од мене чувао тајну. Хенк ме је замолио да те вечери снимим дневник и, када сам укључила телевизор, угледала сам свог мужа са црном лалом!“

Безимена лепотица

Хагемана су запљуснуле честитке из целог света с предлозима за име црне лале. Он каже: „Засад лала носи само број свог сандука са семеном и не може да буде званично призната све док то не одобри Холандско краљевско удружење одгајивача лала коме претходно морам да испоручим два килограма луковича за гајење на експерименталном терену Удружења. То нећу учинити пре него што добијем 20 до 25 килограма луковича.“

Повећавање залиха не врши се из семена већ из луковича тако да особине нових луковича буду исте као оригинална. Код таквог размножавања цвет се уклања чим се отвори да би луковича сву енергију трошила на свој развој.

Током наредних месеци у луковичи се, поред „оригиналног“, развијају један до два нова изданка и праве нову луковичу. Они се откидају руком и саде. Затим самостално расту и стварају праве луковиче које ће, годину дана касније, произвести нове мале луковиче, и тако редом.

Оваквим начином Хагеман би требало да добије преко 20 килограма луковича у року од 12 година, а проћи ће још 6 пре него што црна лала добије зелено светло за тржиште.

Кажу да се труд и жртве исплате. Јер, шта је на овом свету лепше од црне лале коју људи очекују вековима?

Б. Дожић

Услови за роњење били су идеални. Зимско сунце обасјавало је ледене, бистре, мирне воде Атлантика код Де Пинта у Јужној Африци. Двадесетшестогодишњи Пол ди Ран и тридесетједногодишњи Дин Грандлинг радили су за компанију за вађење дијаманата. Познавали су се четири године и често ронили заједно.

Овај посао, триста километара северно од Кејп Тауна, спадао је у обичне рутинске задатке. Пол и Дин нису морали да се удаљавају од обале више од четрдесетак метара, на дубину од свега четири метра.

– Идем први – рекао је Пол облачећи ронилачко одело. Узео је усисно црево и махнуо двојци радника на другом крају где ће песак и шљунак, кроз црево, да испадну у решето. – Када почне да излази, знаћете да сам пронашао право место – довикнуо им је.

Пол је ушао у воду у један по подне. За само десетак минута наишао је на шљунак који је садржавао дијаманте. Сијао је угаситим тамноцрвеним сјајем што је сигуран знак да је жила богата благом. Подигао је и пре-

местио велику кварцну стену да би боље пришао и усисно црево увукао у дијамантски шљунак.

А онда је осетио да се тачно изнад њега нешто креће. Погледао је и следио се: оно што је сматрао ивицом камена била је циновска стена која само што се није стропоштала.

„Господе, морам што пре одавде“, помислио је и, само што је направио први корак, страховита сила протресла га је као лутку од крпе. Оштри парчићи стене заплуснули су га и зарили се у ронилачко одело, а кроз леву руку прострујао је раздирући бол.

Затим је настала тишина – дубока, црна, самртна.

Ваздух не дотиче

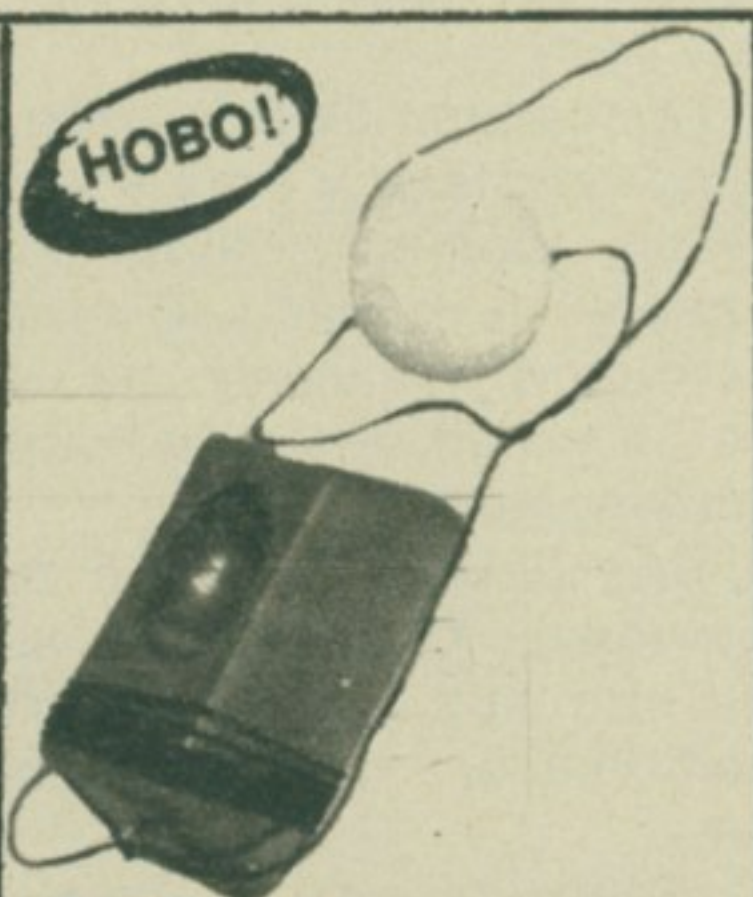
Плутао је неколико бескрајних секунди мислећи да је мртав. А онда је у левој руци поново осетио ужасан бол. Када су се шљунак и песак сталожили, назрео је обресе циновске стене испод које му је била заробљена лева рука.

Пол је савладао прву панику и размислио о положају у коме се нашао. Није постојала опасност да остане без ваздуха све док има цев за дисање везану за ком-

РУКАВИЦА ЗНАЧИ ОПАСНОСТ

ЖИВОТ
ПИШЕ
ДРАМЕ

Пол је плутао неколико бескрајних секунди мислећи да је мртав. А онда је у левој руци осетио раздирући бол. Назрео је обресе циновске стене испод које је лежао у клопци

ТЕНСАМ

- ТЕНСАМ – хит реквизит за 1990.
 - За самостално играње тениса на травнатим и бетонским површинама, на тротоарима, паркинзима, двориштима, улицама, плажама
 - За све узрасте од 7 до 77 година
 - За почетнике
 - За оне који желе да одрже добру форму и кондицију
 - Са тенсамом на путу до шампиона.
 - Тенсам најлепши поклон за све прилике
- Поруџбине слати на адресу:
„МЕТАЛИК“ – Шабац, Добропољска 1
Тел. 015/25-169

Цена: 2.100

НАРУЧБЕНИЦА

Име и презиме: _____

Адреса _____

Наручујем Тенсам комада _____

Плаћање поужећем.

пресор на обали. Прикљештена шака му је утрнула, али је и најмањи покрет изазивао болне грчеве дуж целе руке.

Из лежећег положаја могао је иза себе да види кварцну стену коју је, долазећи, уклонио с пута. Она га је и спасла од смрти – на њу је пао део циновске громаде и она ју је држала остављајући му простор од једног метра на коме је лежао.

Проценио је да се налази под водом више од пола сата. Питао се када ће некоме напољу пасти на памет да нешто с њим није у реду. Онда се сетио усисног црева које је и даље радило у близини његове ноге.

Полако и болно привукао је црево стопалом, зубима је скинуо своју десну гумену рукавицу и угурао је унутра. Плашећи се да то неће бити довољно, скинуо је с лица маску, положио је на морско дно, једва свукао с врата и главе гумену капуљачу па и њу стрпао у усисно црево.

Уши су му се, без капуљаче, следице а плућа само што му нису пукла. Тада се сетио цеви за дисање. Напицао ју је десном руком, жудно принео устима и – ништа! Ваздух није дотицао. Тек када је пронашао вентил, прикљештен између његових груди и стене, ишчупао га и на-

местио на цев, почео је поново да дише.

Знак за узбуну

Сада се сетио и своје маске. Узалуд је тапкао руком по дну – сигурно се удаљила од покрета које је правио док се борио да ослободи вентил. Савладао га је

осећај потпуне беспомоћности. Више, једноставно, није могао. Затворио је очи.

Дин Грандлинг је на обали проверио компресор и поразговарао с радницима код решета – места где из усисног прева с дна упада материјал. Из прева је куљала само вода, али се нико због тога није бринуо: није необично да се дијамантска жила тражи и више од пола сата.

Када је прошло и тих више од пола сата, Дин је одлучио да зарони и помогне колеги. У том часу чуо је како га зову. Један од радника код решета показивао му је гумену рукавицу и гумену капуљачу.

Када ронилац дошао на оба-

громаде. Завирио је испод дела који је штрчао и угледао Пола како лежи заробљен у теснацу као у клопци.

Дину се стегло грло када је видео Полово лице: очи су му биле избуљене и пуне страха, а тело му се тресло као у грозници. Давши му знак да иде по по-

осмогодишњи Колин Вокер, геолог и гњурац који је имао своје предузеће за вађење дијамантског шљунка. Друга двојица, Питер Хајсмен и Дејв Берд, бивши морнарички рониоци, радили су за њега.

Саслушавши Дина одмах су пожурили да пођу заједно и ослободе Пола. Док су Вокер и Дин скупљали опрему, Хајсмен и Берд су заронили. Вратили су се брзо озбиљних лица.

– Стена је дугачка четири метра и широка око два – известио их је Хајсмен. – Један њен крај ослања се на малу кварцну стену прилично нестабилно. Морамо пажљиво да је подигнемо.

Вокер је климнуо главом и укратко изнео план спасавања:

– Узећемо неколико дизалица

ри дизалице – челичне цилиндри који хидраулички подижу челичну руку. Имали су и једну велику дизалицу сличну онима којима се у сервисним станицама подижу аутомобили. Гурајући пловке отпливали су до места где је лежао Пол. Ту су их откачили и спустили дизалице на дно.

Вокер је поставио велику дизалицу крај Пола на месту где му је стена прикештила руку. Хајсмен и Берд су подметнули челичне цилиндри с хидрауличном руком на нижи крај громаде, тамо где ју је придржавала кварцна стена.

Вокер је опрезно, центиметар по центиметар, дизао стену и одмах проверавао равнотежу кварцне стене. Посао се одвијао мучно и веома споро.

Одједном се чула тутњава – громада је почела да клизи. Хајсмен и Берд су, на својој страни, запели из све снаге. Сада су животи свих њих били у опасности.

После читаве вечности цилиндри су се забили у стену и издржали.

Радили су пуна три сата када је Вокер дао знак Берду да ће бити довољно простора да се ослободи Полова рука. Берд је допливао и стиснуо се испод стене и, чим ју је Вокер још мало издигао, хитро је извукао Полову руку.

Пола су преплавили таласи врелог бола, али је био слободан! Спасиоци су донели дугачак конопач везан на обали за стену јер би за Пола, у стању шока, било опасно да сам плива. Берд му је везао конопач око појаса и с њим полако изронио.

На обали их је дочекала маса света. Ту се налазио и лекар који је установио стање гадног шока и тешко оштећење тетива на левој руци. Пола су умотали у ћебе и одвезли у болницу.

✱ ✱ ✱

Ово се догодило пре три и по године. Пол ди Ран још има ноћне море сањајући често да је у клопци под стеном. Служи се левом руком, али не најбоље. Намучио се око зуба: у води је тако снажно цвокотао да се глеђ са свих, осим са три, потпуно скинула.

И даље је ронилац, али веома опрезан. Али, чим под водом осети и најмање кретање, стаје као скамењен. То му је вечна успомена на дан када замало није погинуо.

Б. Д.

Илустровао: Петар Радичевић

лу своју руку, то је било у невољи. Дин ниједан се не би лишио капуљаче у леденом мору уколико није у великој опасности

моћ, Дин је запливао према обали...

Равнотежа опасна по живот

Дин је причврстио цев за дизање и заронио следећи широко усисно прево све док се оно није изгубило испод цинковске камене

Напољу је, на удаљености од око петсто метара, видео групу ронилаца и потрчао према њима. Вођа групе био је двадесет-

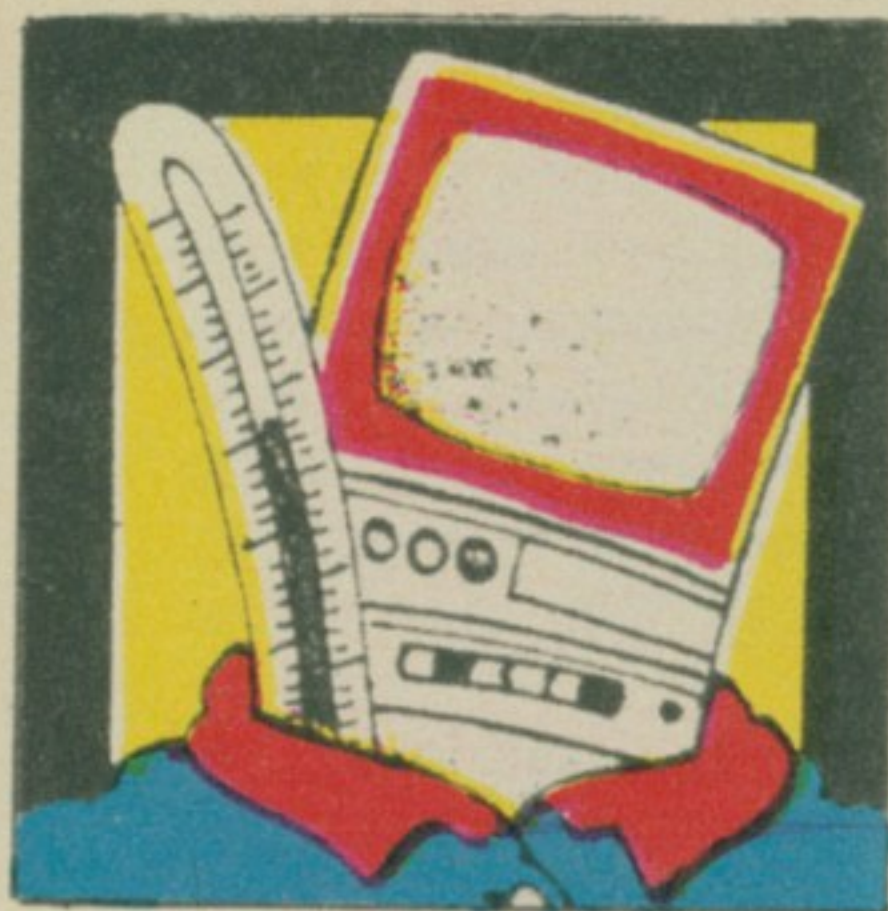
из рударске радионице. Нека радници с решета пођу да их дотерају.

Затим се обратио Дину пружајући му маску, гумену капуљачу и рукавицу: – Однеси то твом другу и остани с њим док не дођемо.

Нашавши се поново у води крај стене, Дин је на једвите јаде навукао на Полов врат и главу капуљачу јер се овај и даље грчевито тресао. А када му је на лице ставио маску, Пол је први пут после више од једног сата могао јасно да види. Дин му се смешио дајући знак да помоћ стиже. Загрлио га је око рамена и чекао.

Дизалицом, центиметар по центиметар

На обали су Вокер и његови другови ставили пловке на чети-

БАРОМЕТАР

ВИДЕО

В. Радосављевић

Everybody Wins – Сви побеђују (1990)

Млади Феликс Денијелс оптужен је за убиство које није почи- нио. Шизофренична девојка анга- жује средовечног приватног де- тектива да докаже Феликсову не- виност, али већ на почетку истра- ге почињу да се дешавају чудне ствари. Детектив најпре открива да власти знају ко је прави убица (али из неких „виших“ разлога не желе да га ухапсе), а затим и да је његова послодавка на неки на- чин умешана у све то. Филм је ре- жирао Карел Рајш („Суботом уве- че, недељом ујутру“, „Жена фран- цуског поручника“, „Слатки снови“), а главне улоге тумаче Ник Нолт, Дебра Вингер и Џек Вор- ден.

Dark Angel – Црни анђео (1989)

SF кримић о инспектору који за време истраге о трговини дрогом наилази на ванземаљског крими- налца кога јури полицајац такође ванземаљац. Испоставља се да су и њих двојица на Земљи због некакве дроге. Реч је, заправо, о једном ензиму из људског орга- низма који под одређеним усло- вима може да има омамљујуће дејство. У главним улогама Долф Лундгрен, Брајан Бенбен и Бетси Брентли, а редитељ је Крејг Баксли.

Music Box – Музичка кутија (1989)

После више од четрдесет годи- на од завршетка Другог светског рата мађарски емигрант који се у Америци у међувремену оженио и добио децу оптужен је за ратне злочине. На суђењу га брани кћерка, међутим, потресна све- дочења људи (углавном Јевреја), чији су рођаци и пријатељи звер- ски убијани, наводе је да посум- ња у очеву недужност. У режији Косте Гавраса („3“, „Нестао“, „Скакавац“), главне улоге тумаче Џесика Ланг, Армин Милер-Стал и Фредерик Форест.

National Lampoon's Christmas Vacation Божихна сатира (1989)

Кларк Гризвол жели да увелича прославу Божића и зато доноси јелку високу пет метара, ставља на кућу 25.000 сијалица и позива у госте најближе рођаке. Наравно, уместо незаборавне вечери, сле- ди катастрофа. Редитељ филма је Џермајја Чекник, а главне улоге тумаче Чеве Чејс, Беверли д' Ан- ђело и Ренди Квејд.

She-Devil Баволица (1989)

Први пут у комедији: Мерил Стрип

Да би се осветила мужу који је напустио и отишао да живи код богате и лепе списатељице, њего- ва не баш привлачна жена одлу- чује да уништи четири ствари које му у животу највише значе: дом, породицу, каријеру и слободу. Филм је режирала Сузан Сидел- ман („Очајнички тражећи Сузан“, „Стварање господина Правог“) а у главним улогама појављују се Мерил Стрип, Ед Бегли Јуниор и Росена Бар.

„ЗАБАВНИКОВ“ ЕКОЛОШКИ БОШАК

- Америчким преријама је 1700. године лутало око 60 милиона бизона. Индијанци који су од памтивека ловили ове животење никада нису допринели знатнијем смање- њу њиховог броја. Међутим, појавом белог човека број- но стање бизона катастрофално се изменило, тако да их је 1900. било само неколико десетина.
- У околини Келна за одлагање индустријских отпадака коришћене су јаме напуштене циглане. Садржај цијани- да у овим отпаcima опасно је загадио земљиште и под- земне воде, па је требало извадити око 30.000 m³ чврстог отпада како би се спречило загађење пијаће во- де за десетак хиљада становника те области.
- Средином седамдесетих година у САД је годишње бацано 30 милијарди празних флаша, 50 милијарди кон- зерви, више милиона телевизора, 9 милиона старих ауто- мобила...
- У Француској се годишње баци око четири милиона тона хартије (то је шума коју чини 68 милиона стабала), око 800.000 тона стакла, 500.000 тона метала и 400.000 тона синтетичког материјала.
- Према швајцарском екологу Винценсу Цисвилеву за последњих 300 година потпуно је ишчезло 150 животињ-

ских врста, док се 240 налази пред непосредним истреб- љењем. Многе врсте животом су платиле људско незна- ње као, рецимо, тасманијски „вук“ који је истребљен због тога што је сматран опасном штеточином иако се заправо радило о безопасном биљоједу.

● У одређеној концентрацији инсектицид ДДТ може да ступи у реакцију са дериватима барбитурне киселине због чега су становници земаља у којима је земља пре- засићена ДДТ-јем изузетно осетљиви на дејство барби- турата који се користе као средства за успављивање (смиривање).

● Совјетски стручњаци су још 1949. године код групе радника запослених у фабрици поливинилхлорида у 25 одсто случајева утврдили обољење јетре. У Француској, где се годишње производи око милион тона поливинил- хлорида, годишње се прода око 400 милиона литара ви- на у пластичним боцама добијеним на бази ове материје. Токсични поливинилхлорид може да се раствара не са- мо алкохолним пићима већ и биљним уљима (јестива уља), воћним соковима...

● Истраживања спроведена у Лос Анђелесу, „граду смога“, показала су да у градским четвртима с високом концентрацијом канцерогених угљоводоника у ваздуху број оболелих од рака плућа достиже 40 одсто у односу на 20 одсто у другим деловима.

● Детерџенти у води образују пену која, пливајући на површини, отежава вентилацију. Услед тога је отежано снабдевање живих организама (риба, рецимо) кисеони- ком. У индустријски развијеним земљама ова појава је попримила такве размере да је у неким рекама дебљина слоја пене достигла метар, па и више.

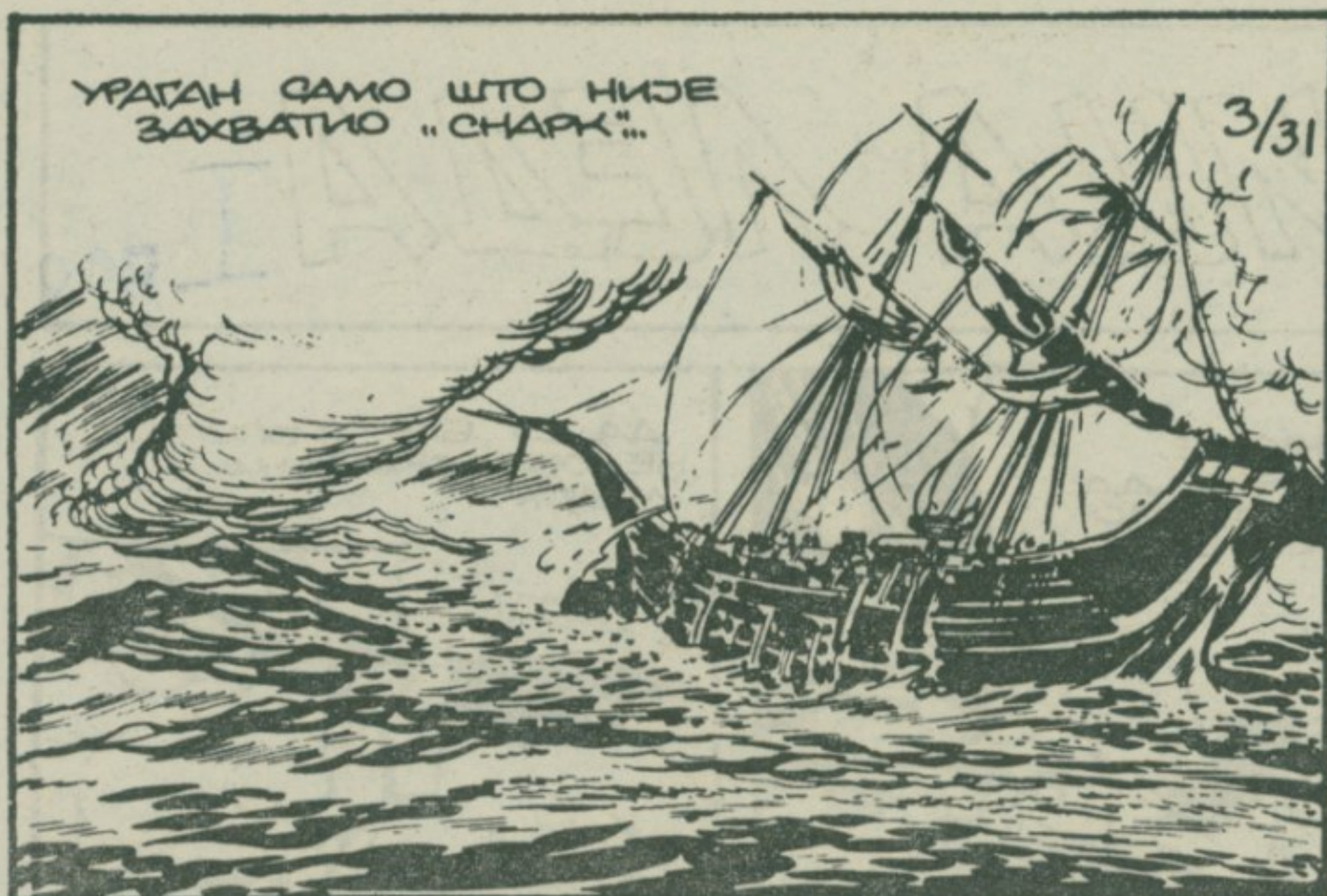
● У јануару 1972. године код 817 становника Јокохаме, у Јапану, утврђено је акутно тровање сумпордиоксидом који су, у повећаним количинама, избацивала нека ин- дустријска постројења. Врховни суд обавезао је власни- ке шест фирми да настрадалима исплате 88 милиона јена одштете.

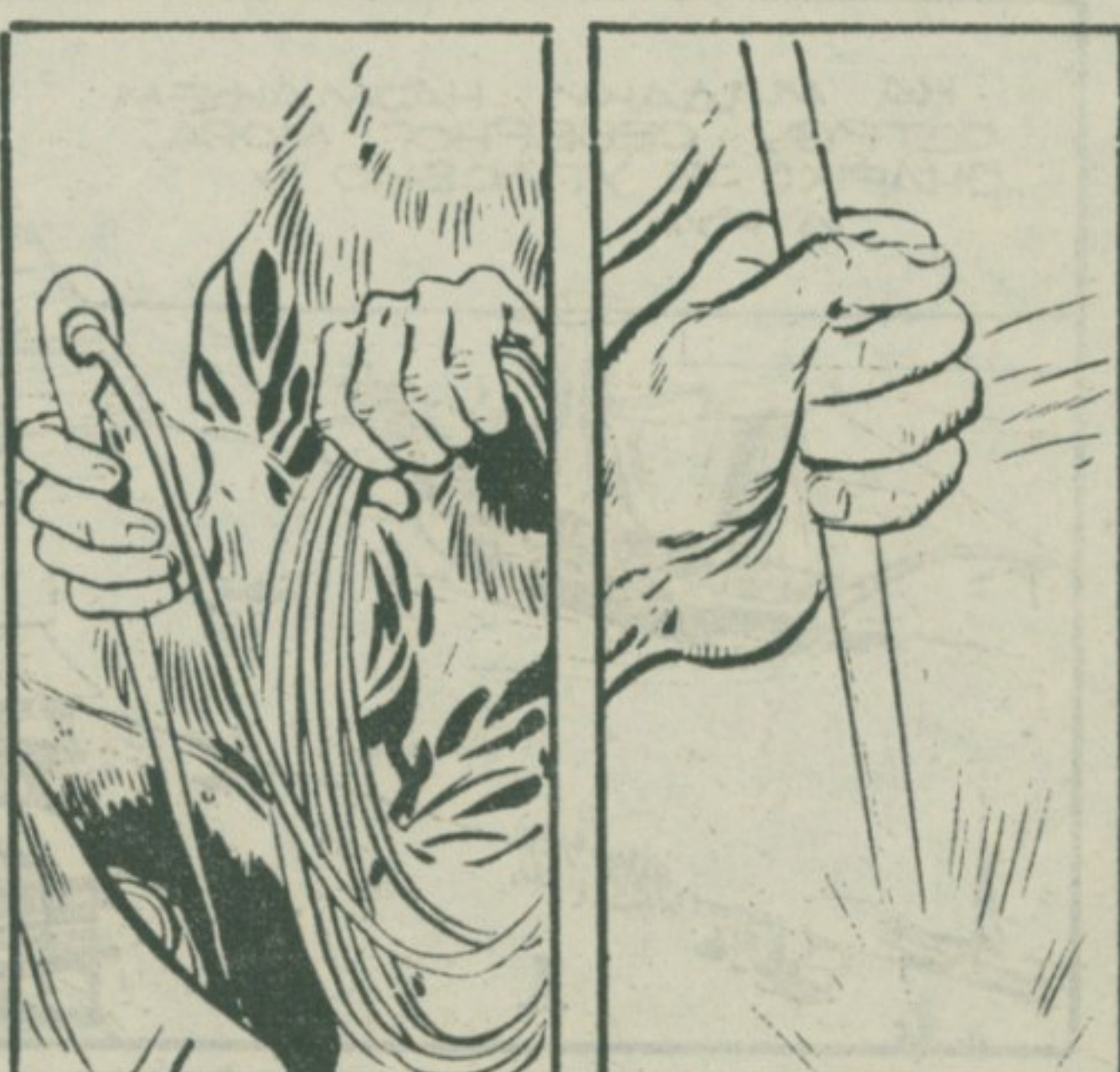
Др Шимон Ђармати

ХИ-МЕН И ГОСПОДАРИ
СВЕМИРА

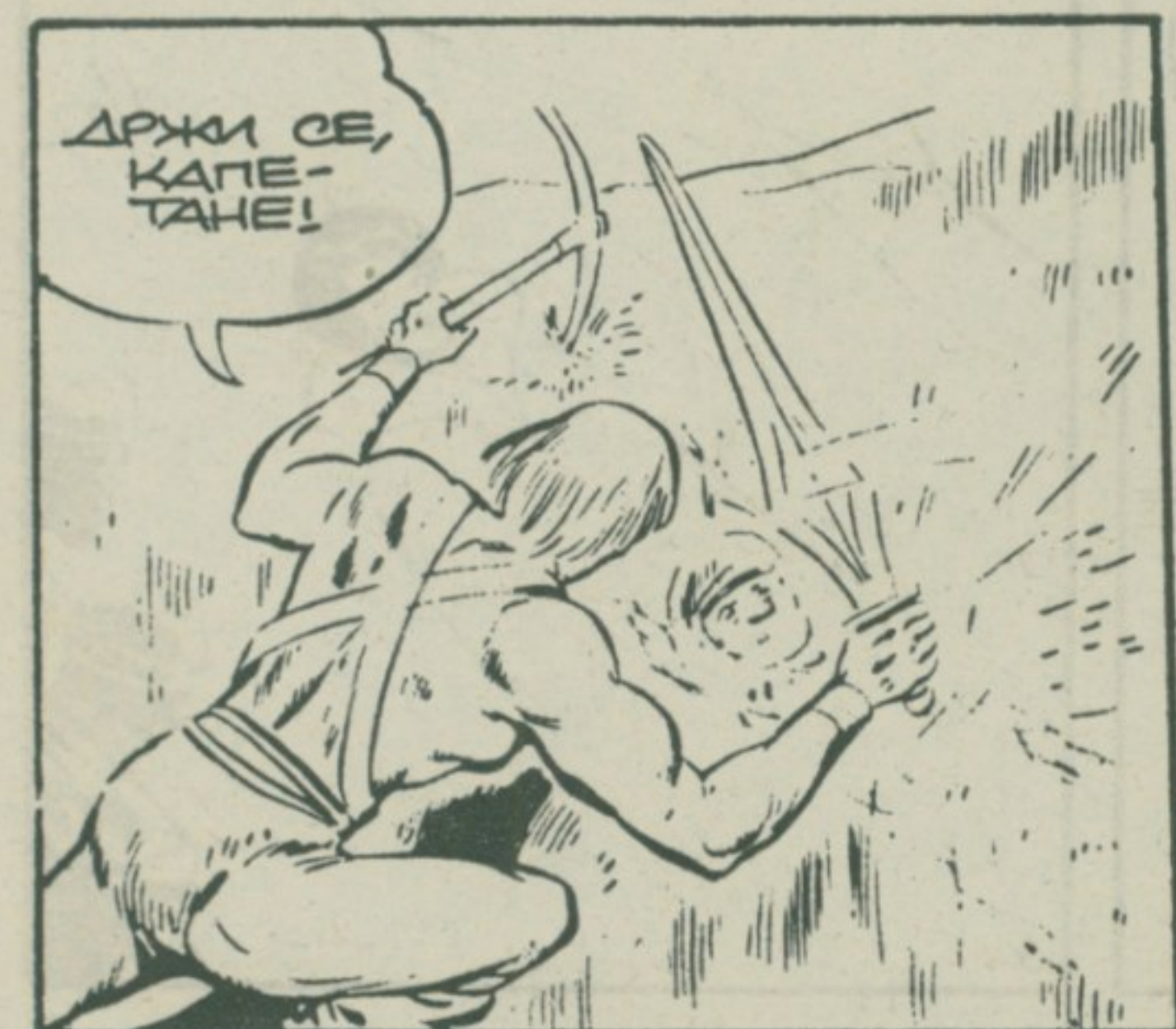
КРАЉИЦА ЛЕДА

МИРАНДА,
МОЖДА РЕШ
ТА ТИ РАЗВЕ-
СЕЛИТИ БОЈЕ
НЕГО ЈА!

ЕХ! У НЕКИМ ТРЕНУЦИМА
МОЈ ПРЕЈСКАЛА НЕ ПО-
МАЖЕ!

СТАНИ!
НА ТВОМ
РАМЕНУ...

5/12

НЕ МИМИ СЕ! ТАКО
НЕШТО ЈОШ НИСАМ
ВИДЕО!

НЕ! НЕ
ДИРАЈ!

ЛЕДЕНИ ПАЖ!
ДАВНО ИЗУМР-
ЛА ВРЕТА...
И ОТРОВ-
НА!

5/13

ОТРОВНИ ПАЖ ИЗАЗВАО
ЈЕ ПРАВУ ПОМЕТЉУ...

ДАН-
КАНЕ,
ПАЗИ!

ЈА РУ!

ААХ!
ЛЕЂА!

5/15

ШТА ТИ
ЈЕЗ?

ОПЕТ САМ СЕ УШИ-
НУО ЛОВЕТИ ТОГ
ПАЖА!

11

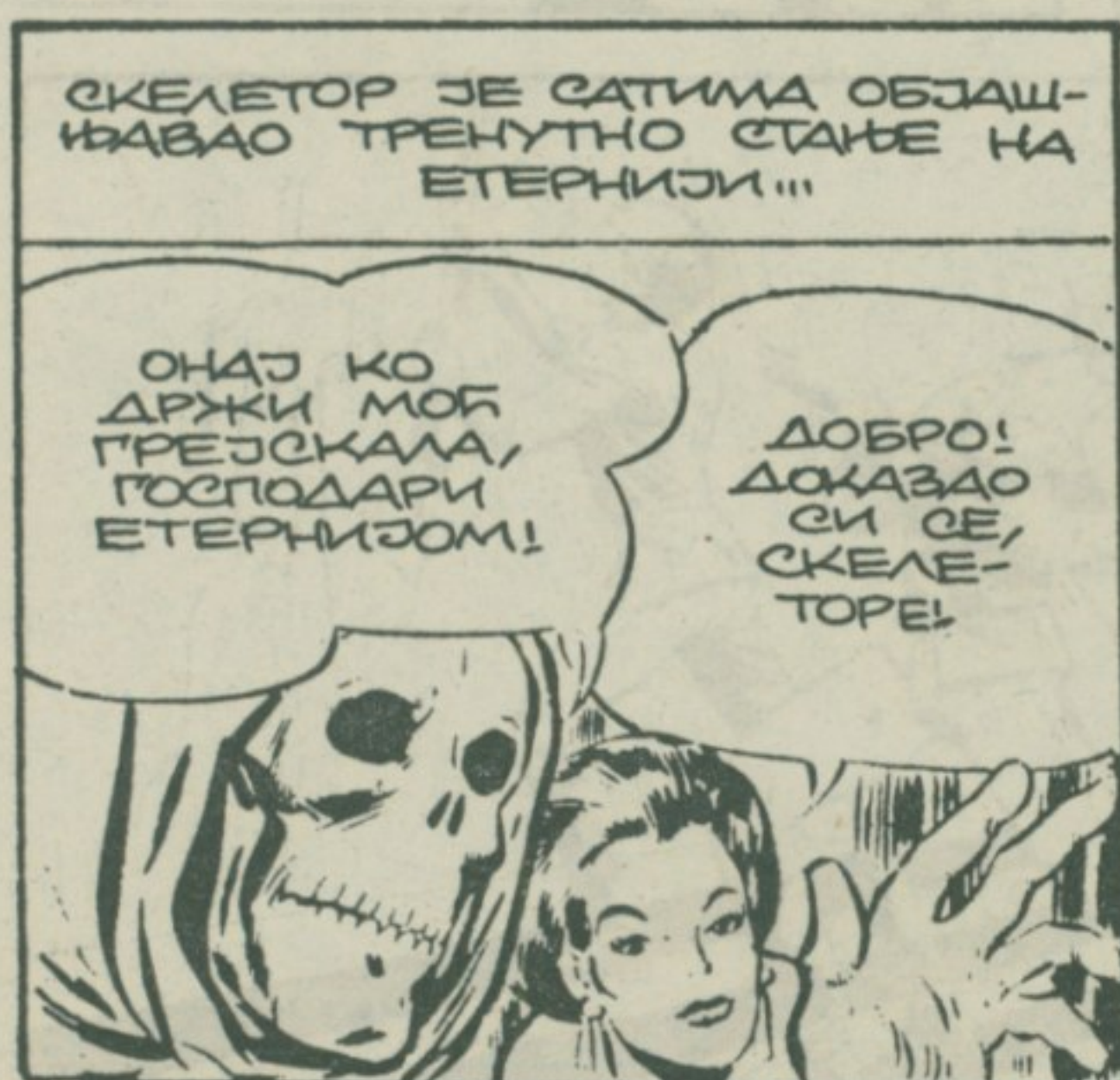
ТИ СИ
ХРАБАР,
АЛИ И ЛУЏКАСТ,
ДАНКАНЕ!

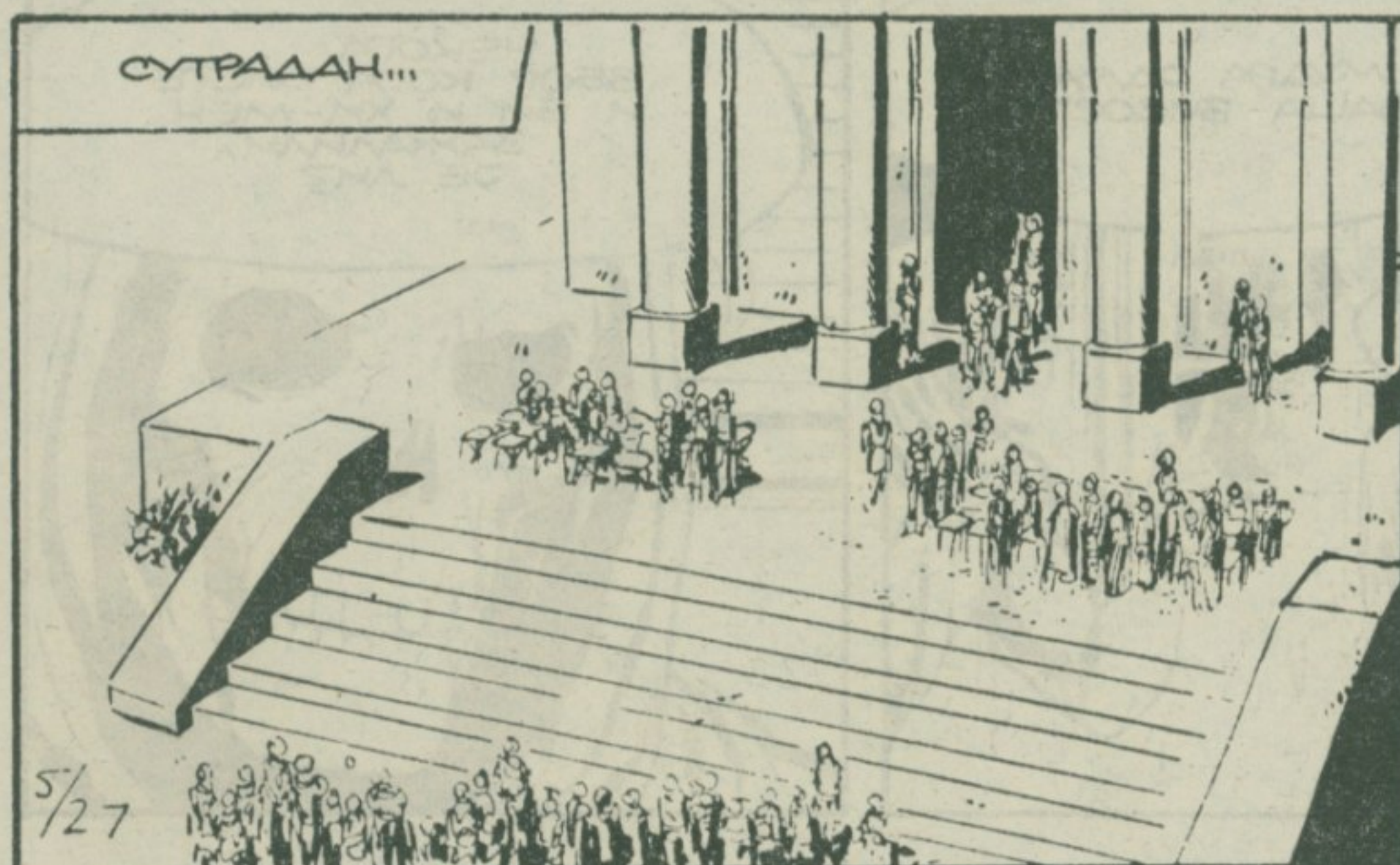
ХВАЛА
ТИ...

5/16

ОБИЦИТЕ ХОГАРА И ЖЕЛГУ

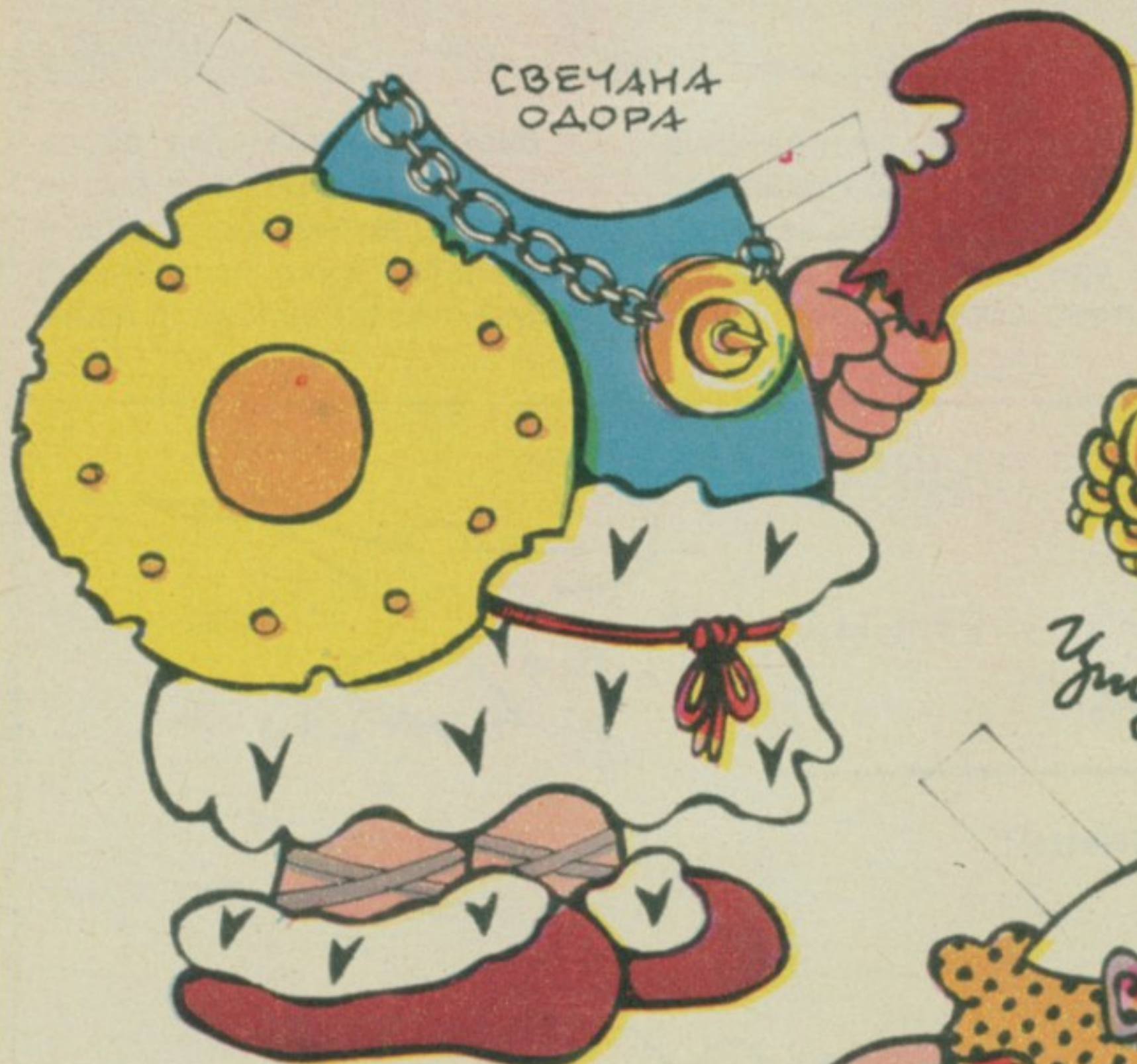
ХОГАРА И
ЖЕЛГУ
ЗАЛЕПИТЕ
НА КАРТОН
И
ИСЕЦИТЕ

ОДЕЛА
НЕ ТРЕБА
ДА
ЛЕПИТЕ

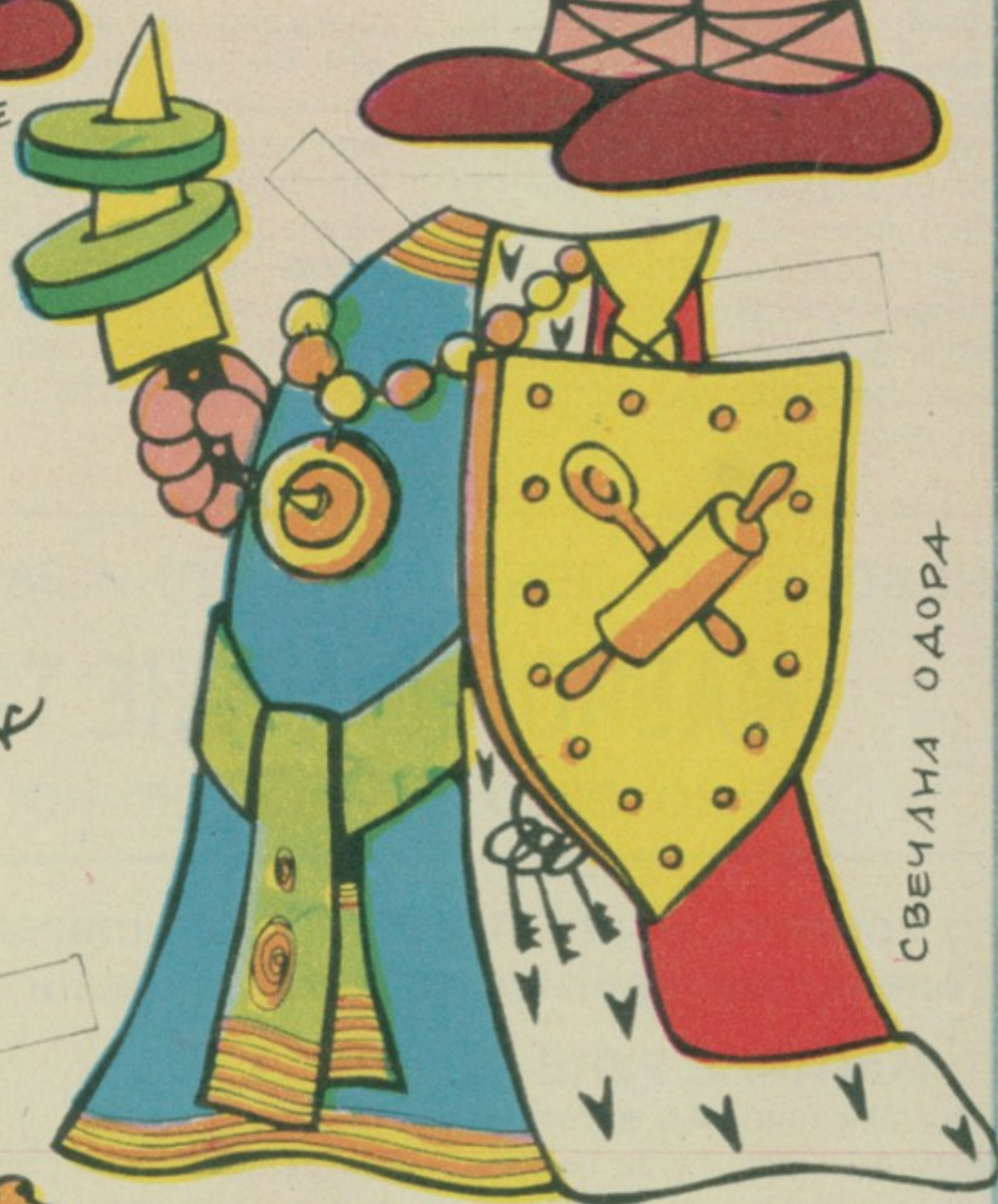
КОМПЛЕТ ЗА ЛЕТОВАЊЕ
НА АЗУРНОЈ
ОБАЛИ

СВЕЧАНА
ОДОРА

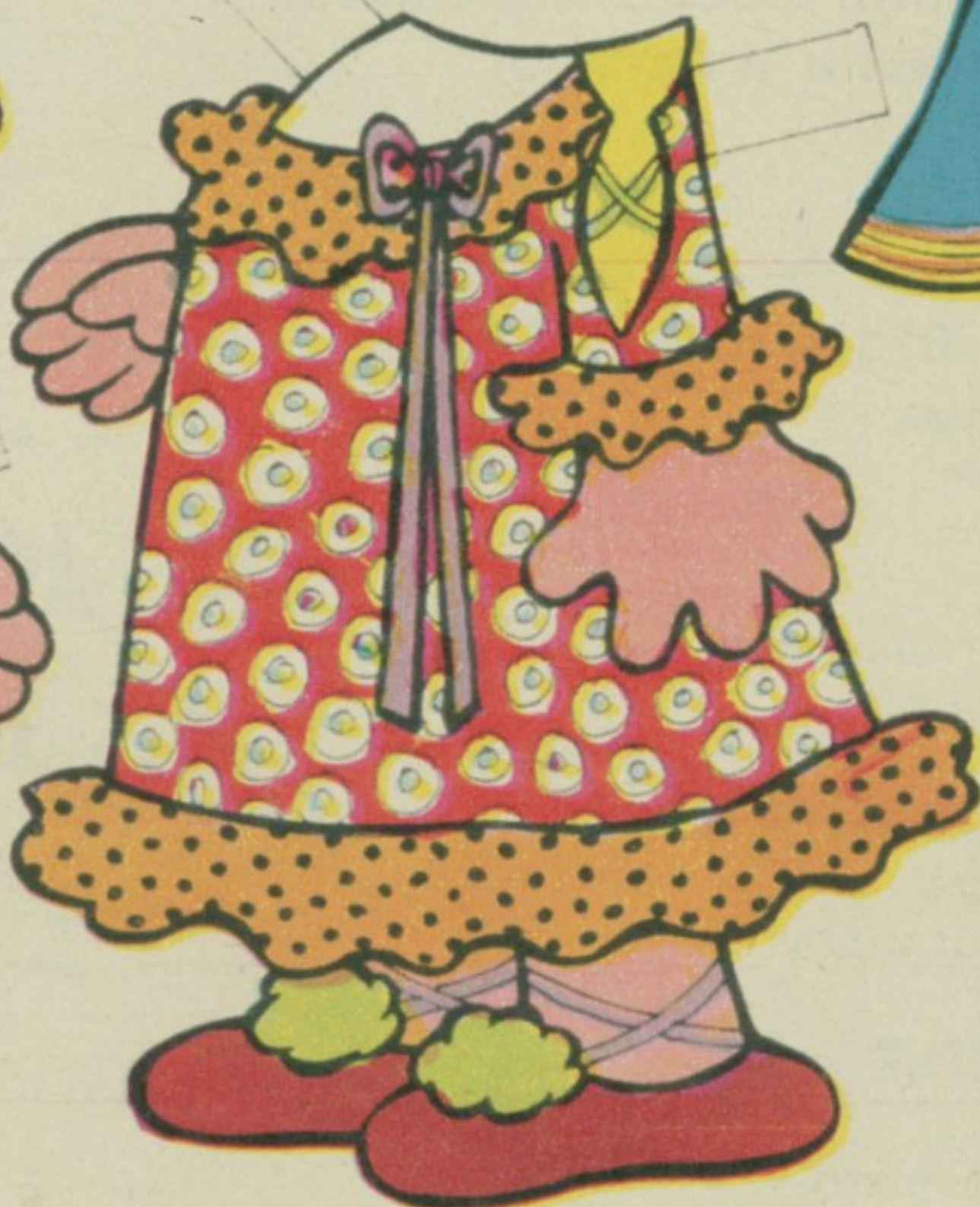
Умни кутак

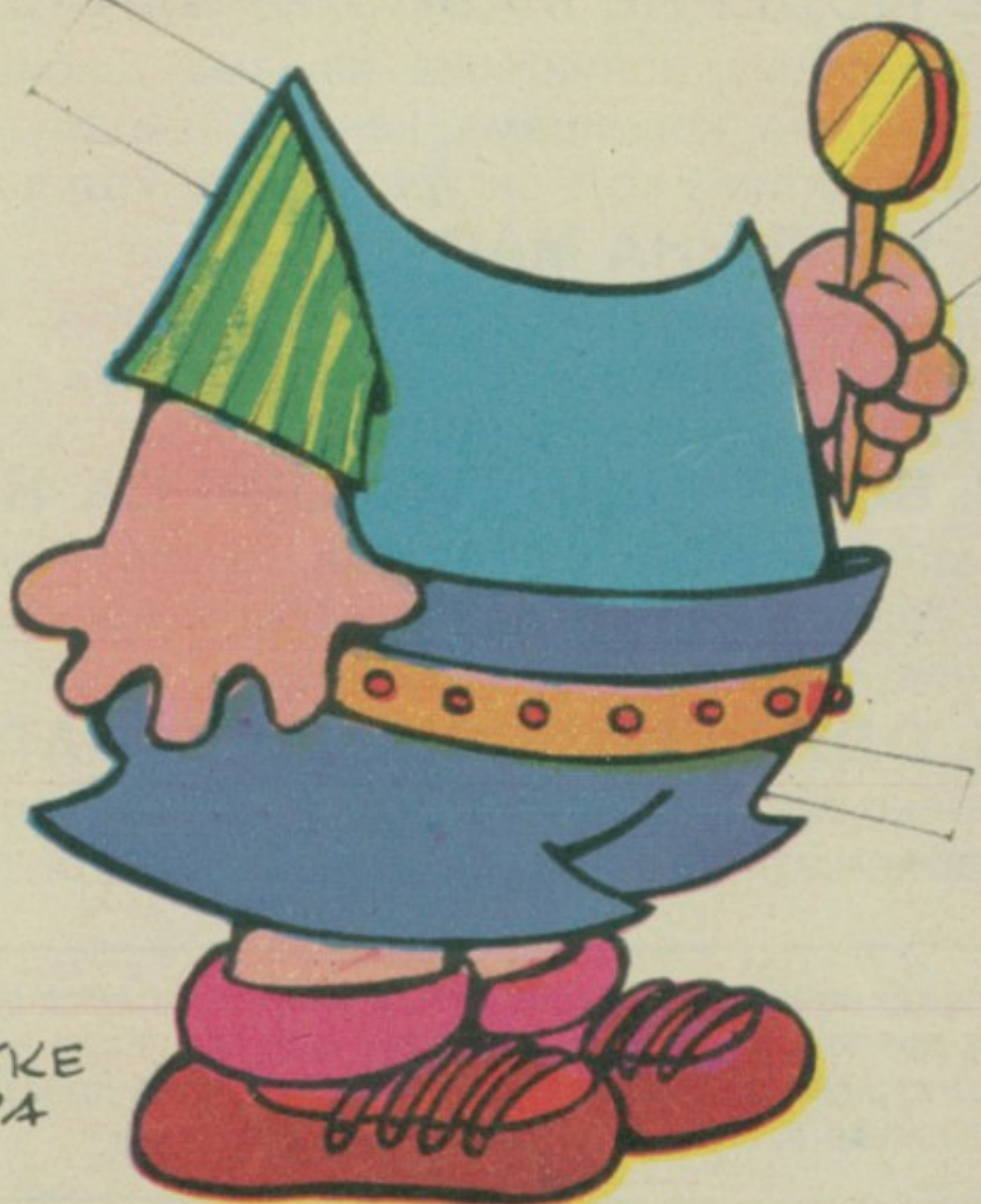
СВЕЧАНА
ОДОРА

КАО ДЕЧАК И
ДЕВОЈЧИЦА

ЗА
ТРЕНУТКЕ
ОДМОРА

Необична афера
с краја 19. века

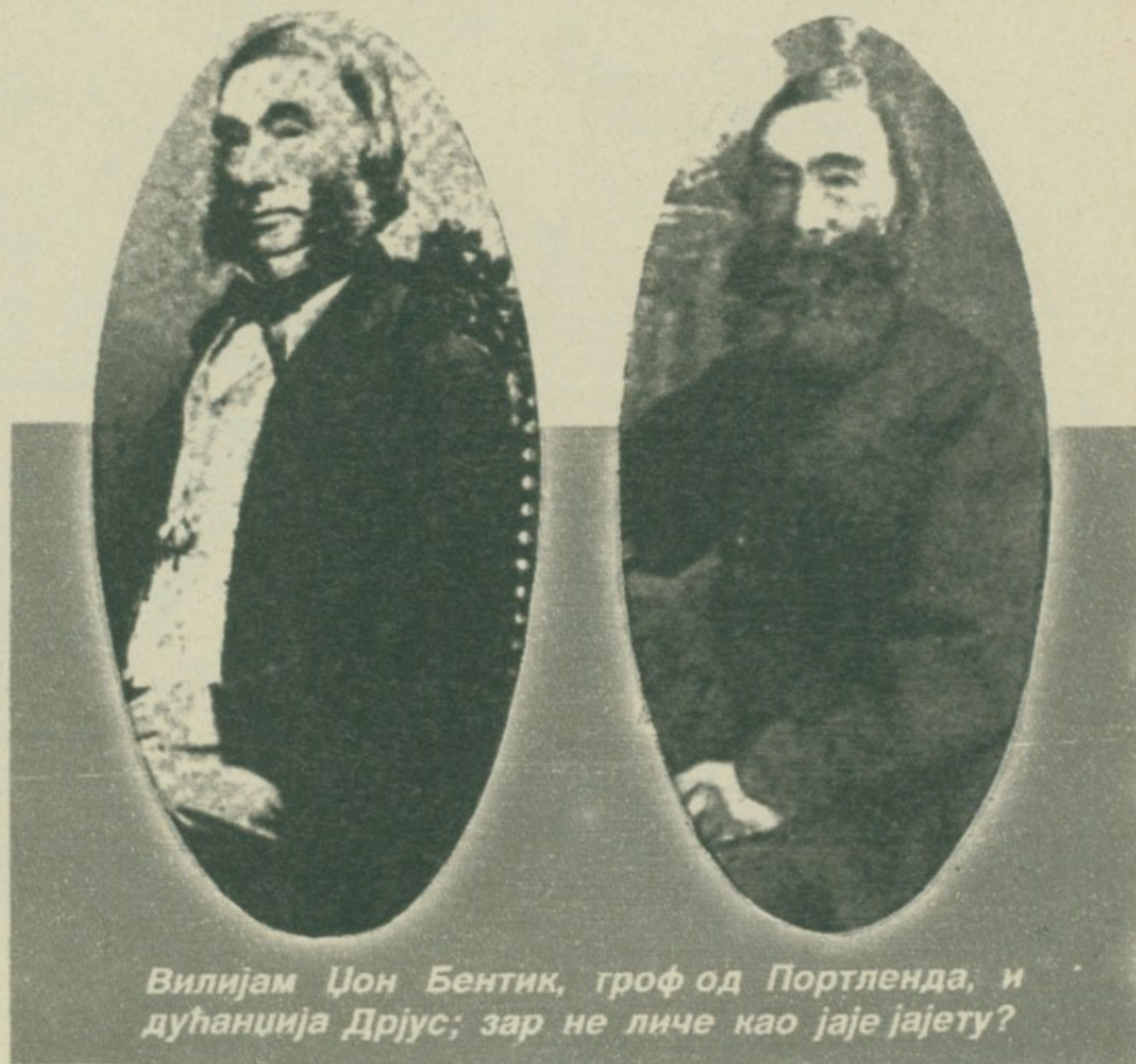
ТАЈНА НЕВИДЉ

И никада се ни-
је сазнало ко је
прави наслед-
ник, а где је ко
сахрањен... што
није нимало
свеједно када
је реч о басно-
словном иметку

Вилијам Џон Бентик, гроф од Портленда, био је последњи директан потомак лозе која је од 17. века тесно повезана са британском владарском кућом. Рођен прве године 19. столећа, овај последњи Портленд испољио је извесне особености које су, међутим, тек после његове смрти произвеле силне перипетије.

Грофов замак Велбек, појам богатства и луксуза, имао је још низ соба, салона, сала и кухиња – испод земље. А ходници и подземни пролази дуги километрима водили су до скровитих излаза на различитим местима, тако да је гроф у свако доба могао неопажено да одлази и долази.

Како су године одмицале, тако је овај особењак-пустињак – али богатима је све допуштено, зар не? – усавршио начине сопствене „невидљивости“. Са послугом је „разговарао“ само преко цедуљица. А какву је тек стратегију примењивао да нико ни у једном часу не би наслутио где се он налази! Његов кочијаш непрекидно је возио између замка и резиденције у Лондону – кочију без прозора. Кочијашу је, затим, било најстроже наређено да ни за часак не напушта своје место када стигне на одредиште, где мора да чека сат времена не осврћући се. Тако овај није могао да зна вози ли икога у кочији.

Вилијам Џон Бентик, гроф од Портленда, и дућаница Дрјус; зар не личе као јаје јајету?

Лондонска резиденција грофа од Портленда звала се Харкорт Хаус и била једнако сјајно уређена као и Велбек. Смештена усред парка, згра-

да ниоткуда није могла да се види. Треба ли рећи: и она је имала подземне просторије и ходнике са тајним излазима, а међу њима један који је изби-

НОВО! ДРАГА ДЕЦО! КРОЗ ИГРУ И ЗАБАВУ НАУЧИТЕ НАЈВЕЋЕ

МАЂИОНИЧАРСКЕ ТАЈНЕ СВИХ ВРЕМЕНА: ЛАКО, БРЗО И ГАРАНТОВАНО! ПОПУСТ 50%

уз комплет књига ПОКЛОН: мађионичарске новчанице, телепатске картице за читање мисли и каталог.

1. МАГИЧНЕ РУКЕ

садржи најбоље вештине света које се лако изводе, иако су за неупућене на граници могућег.

2. МОДЕРНЕ МАЂИОНИЧАРСКЕ ВЕШТИНЕ

са картама, новчићима, чашама, шибицама, новинама, коцкицама, канапима и другим реквизитима које сигурно имате код куће.

3. КОМИЧНА МАГИЈА

смешни кувар, најјачи човек на свету, Аладинова лампа, луда кравата и други трикови који ће насмејати ваше пријатеље.

4. БОГАТАШКИ ТРИКОВИ СА НОВЧИЋИМА

вадите новчиће из ваздуха, из носа и уста гледаоца, нестају, мењају боју и вредност и друге лепе и једноставне вештине.

5. ОДУШЕВИТЕ СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ

преко 60 изабраних тајни са којима ћете забављати своје пријатеље. За сваког понешто.

Појединачна цена је 56 дин. а цена комплета од пет књига са поклоном и попустом је 140 дин. Наручите писмом или телефоном. Шаљемо одмах. Платићете по преузимању поштом.

Адреса: INTERNATIONAL,
п. ф. 38, 11050 Београд 22,
теле фон: 011 493-045. од 8 до 12 ч

ИВОГ ГРОФА

јао на Бејкер стрит. Управо тај излаз изазвао је доцније ваљда највећу аферу 19. века.

Још за живота грофа од Портленда по кулоарима високог друштва шушкало се о његовом скривању од погледа. Неки су то приписивали неизлечивој болести коже од које је гроф патио.

Краљичина тајна служба на задатку...

Једног априлског јутра 1879. године послуга у Велбеку одлучила је, после дугог трајног колебања, да провали у подземље замка одакле се већ данима ширио све не подношљивији смрад. Открили су – леш господара већ у распадању. Лекар који је позван утврдио је да је смрт наступила још пре пуних шест недеља.

Како гроф није имао деце,

окупљало на величанственим баловима.

Кавендиш је сада могао и да се ожени, и то да бира. Тако је и било. Заљубио се у Беатрису, најмлађу кћерку краљице Викторије.

Али, пре него што је стигао и да изјави љубав несудбеној вереници, краљица га је дискретно упозорила да је боље да то и не покушава, пошто би, по неким тврдњама њене обавештајне службе, неко могао да му оспори титулу и богатство.

Двоструки живот

И стварно, већ у октобру 1881. године извесна Ен Мери Дрјус, удовица ситног трговца из Бејкер стрита, упутила је суду тужбу у којој захтева да се њеној деци додели заоставштина која је већ припала Кавендишу. Удовица је тврдила да је њен покојни свекар

– Погреб Томаса Дрјуса био је само одглумљен, у његовом сандуку „сахрањене“ су оловне шипке! – тврдила је удовица на суду.

Треба само извршити екзхумацију, па ће све постати јасно. Но, други син Томаса Дрјуса забранио је да се отвара гроб и ковчег. Тек тада се у јавности подигла силна прашина. Говорило се да су се власници дућана у Бејкер стриту нагостили са Кавендишом, да им је он у потаји исплатио велику одштету па су одустали од захтева. Уосталом, реновирају дућан, одакле им новац за то, ако им није дао новопечени гроф?

Године су прошле и полако овај случај је пао у заборав кад се појавио нови претендент на Портлендово наследство, извесни столар из Аустралије по имену – Џорџ Дрјус. Тврдио је следеће: Томас Дрјус женио се два пута, прво са Елизабетом Крикмер, сиромашном али наочитом девојком у коју се загледао још док је био „само“ гроф. Како му строги отац није допустио да се ожени девојком „ниског“ порекла, то је гроф одлучио да набави лажне исправе, па је тако постао Томас Дрјус. Ето и правог објашњења за његово скривање и нестајање... А Џорџ, столар из Аустралије, није нико други до син из тог брака.

Докази чврсти као стена

Како је био сиромашан и у Аустралији годинама морао

лико да је суму зачас сакупио, а ни сведока није недостајало.

На суду су се појавили људи који су снажним доказима поткрепљивали тврдњу да су гроф и трговчић иста особа. Тако су, гле чуда, обојица патила од поменуте неизлечиве болести коже, а нашао се чак лекар Ирац који је лечио Томаса Дрјуса. Лекар је донео и крунски доказ: Дрјусова писма која су, упоређена са Портлендовим, показивала истоветан рукопис. А тек сачувана признаница из 1864. године, о куповини оловних шипки коју је исти лекар обавио по налогу свог пацијента. Па шта друго сем правде у корист Џорџа Дрјуса да донесе суд пред оваквим доказима чврстим као стена?

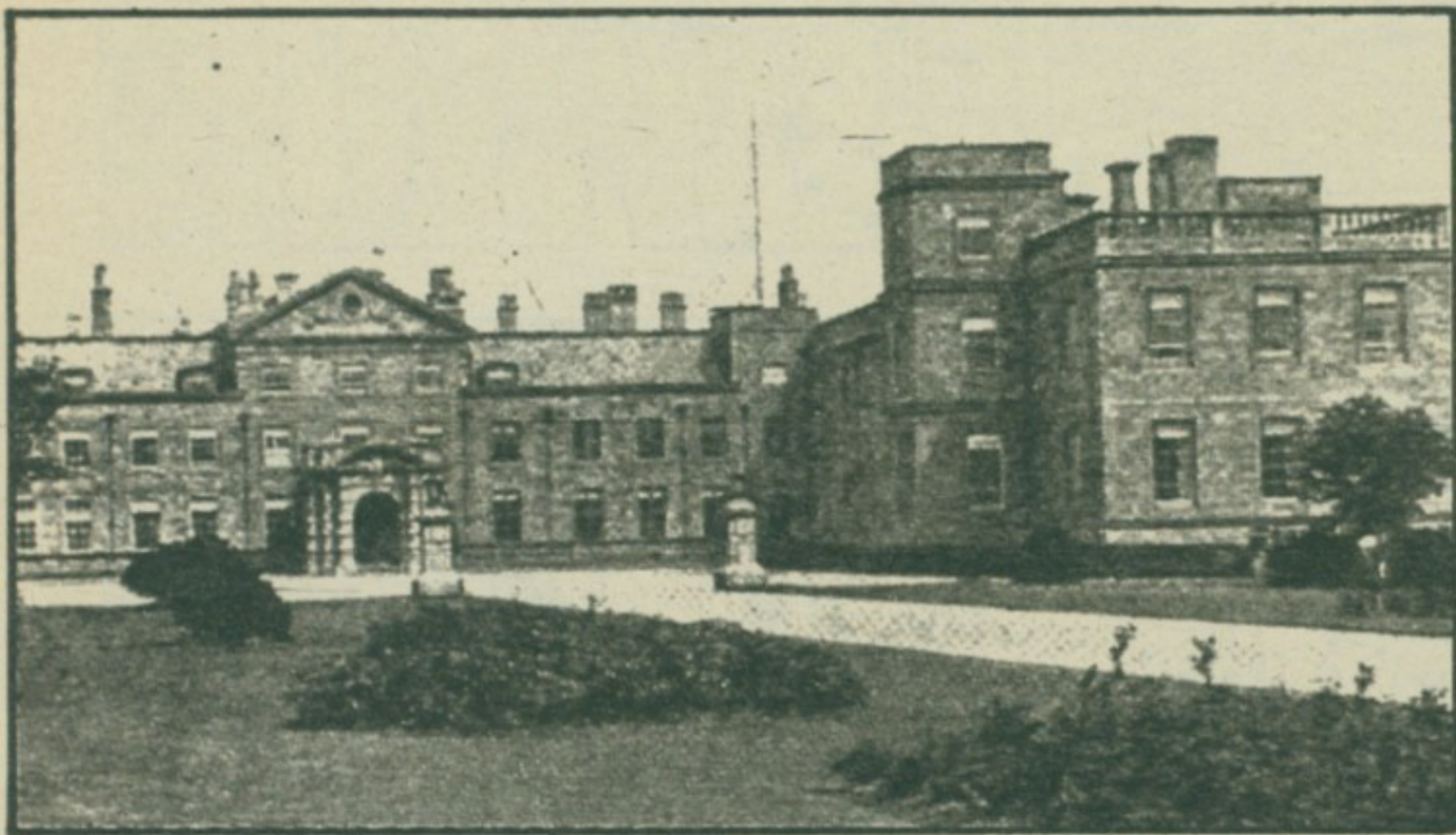
Само четири дана доцније, дакле, 31. децембра, на гробље Хајгејт нагрнула је толика маса радозналца света да је кордон полицајаца једва обезбеђивао гроб. Пред судским вештацима гробари су обавили свој део посла, ковчег је отворен, а у њему нађен... скелет и нешто косе из браде. Исте вечери суд је донео одлуку да наследство остаје Кавендишу, а Џорџ Дрјус је бачен у затвор.

Ништа ипак није решено

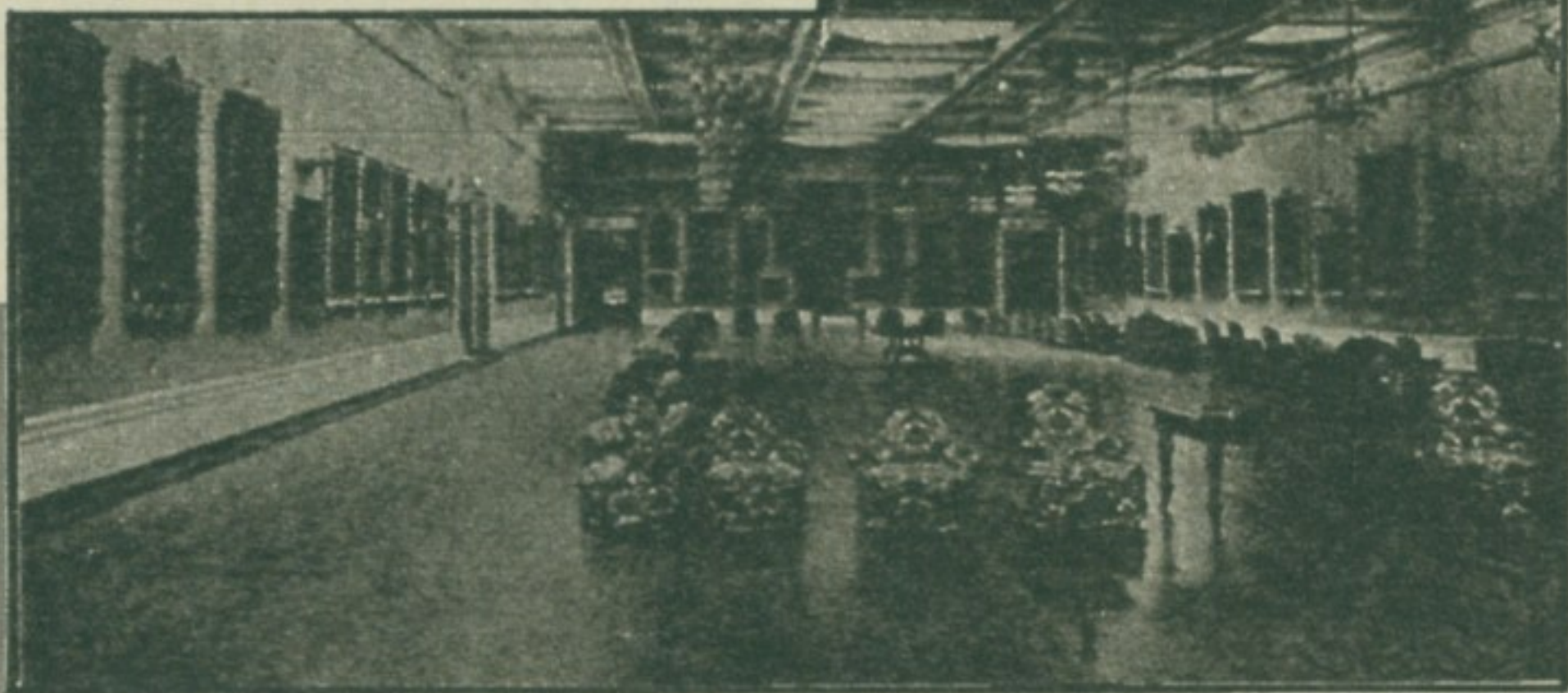
Цела прича не би била вредна пажње – све би се свело на оно уобичајено: јадник је смислио како да се домогне богатства, али није му успело – да суд није донео пресуду овако невиђеном брзином, па чак заседајући на само вече Нове године. И приче су наставиле да колају: Кавендиш никако није био сигуран да ће сачувати наследство па је, наравно у највећој потаји, наредио да се преместе сандуци у гробницама. Тако је у Дрјусову стављен сандук са грофом, а у грофову – онај са шипкама.

Године 1930. гробари су припремали терен и наједном наишли на већ натрули ковчег из којег су испале, шта би друго него – шипке. Дрјусови су већ давно помрли, уосталом, какве везе има ово откриће са њиховом одавно изгубљеном парницом, сматрале су власти и одбиле да поведу истрагу поводом овог необичног налаза на Хајгејту. Војвода од Портленда остао је богат, једино су историчари до данас сумњичави. Тако ова афера у ствари никада није окончана: стари чудак и у гробу је остао „невидљив“ за спољни свет!

М. К.

Велелепни замак Велбек стари је посед Портлендових

Овако изгледа само један међу бројним луксузно опремљеним подземним просторијама

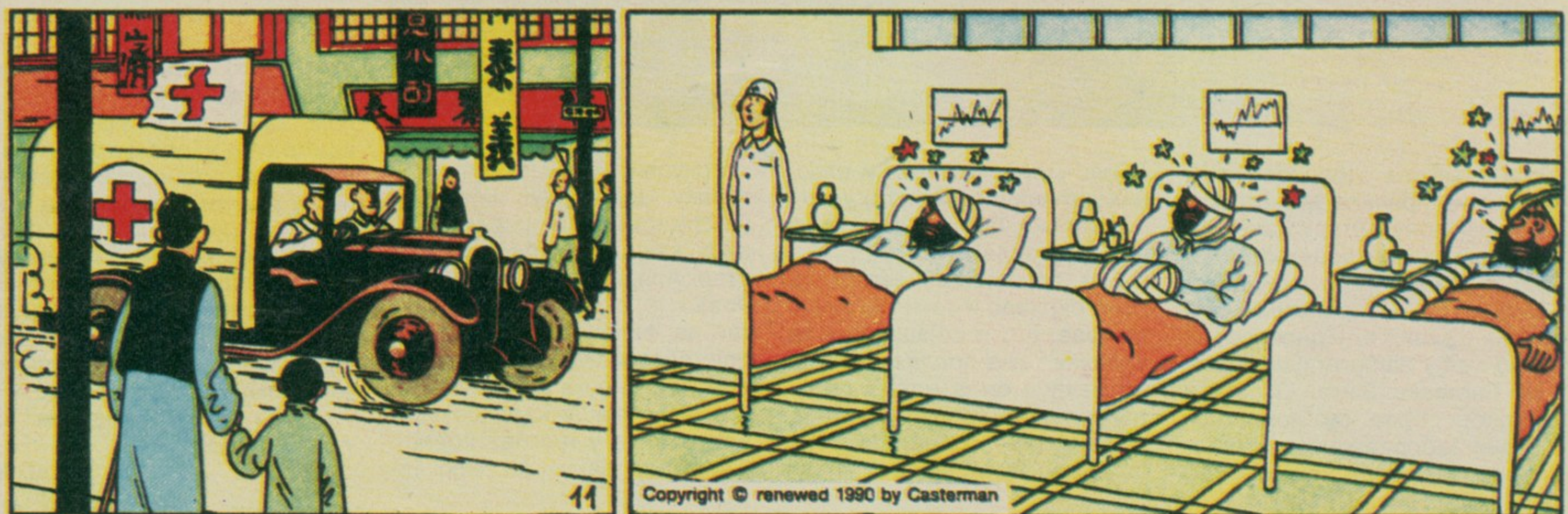
сва његова (баснословна) имовина припала је његовом нећаку Џону Артуру Кавендишу, поручнику краљевске гарде. Каква игра судбине! Млад, леп, а сиромашан овај нижи официр одједном се нашао међу најбогатијим људима Енглеске. Замак Велбек и Харкорт брзо су повратили давно заборављени сјај и постали место где се племство

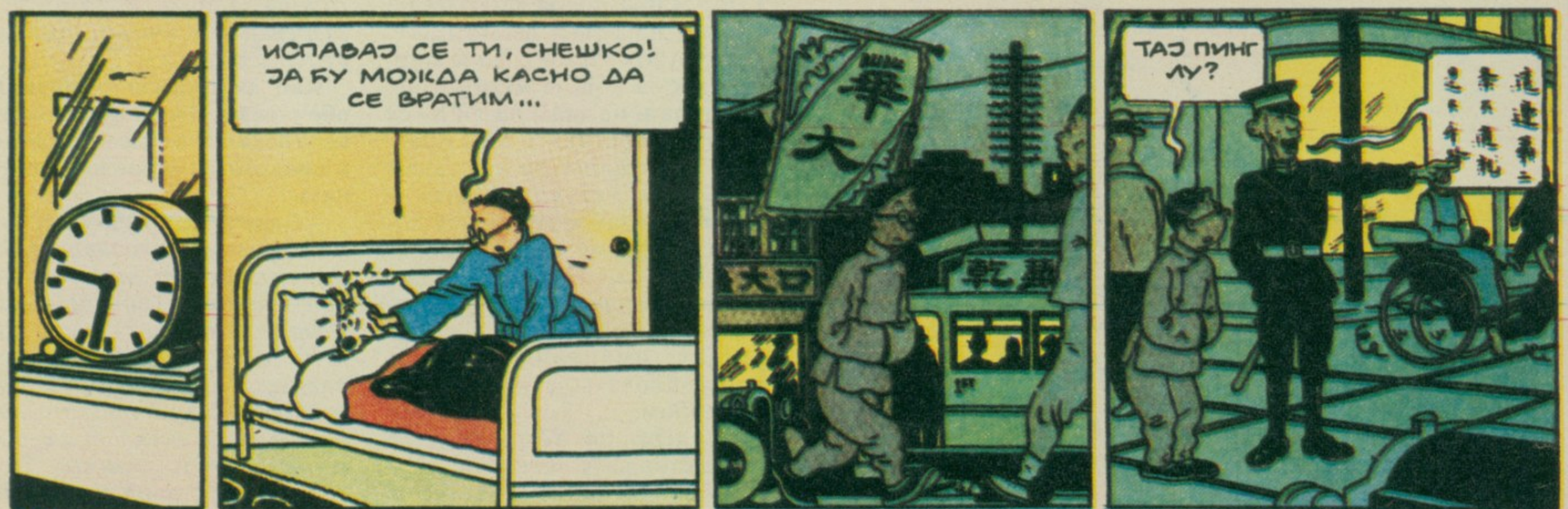
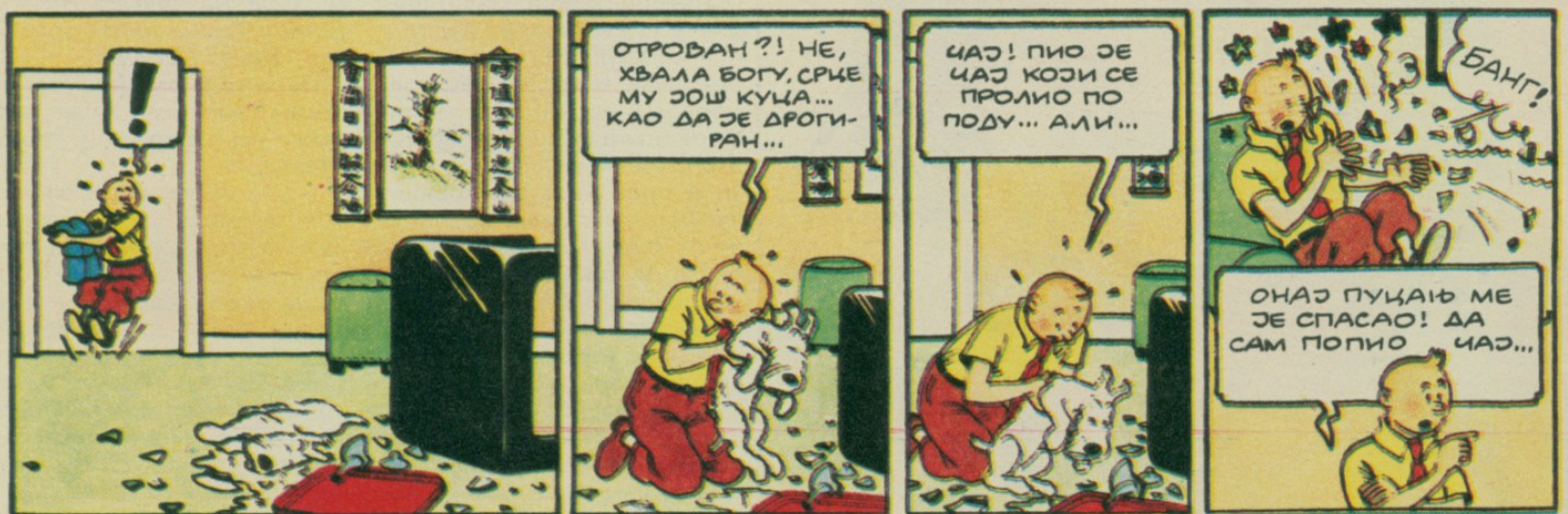
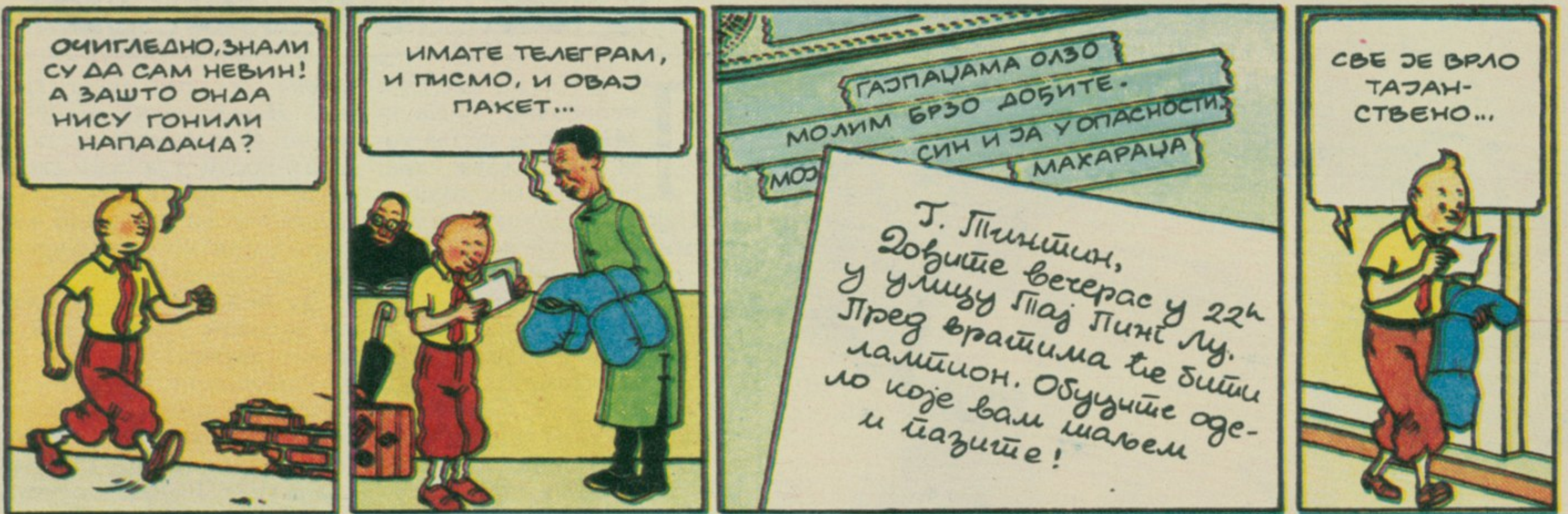
Томас Дрјус, оснивач и власник дућана у поменутој улици – главом и брадом био гроф од Портленда!

Ето објашњења зашто се гроф скривао и заметао своје трагове, ето и објашњења за онолике тајне пролазе и излазе, речју – он је водио двоструки живот. То му је досадило па је 1864. године одлучио да Томас Дрјус умре:

да скупља новац за пут у Енглеску, Џорџ Дрјус није имао ни средстава да покрене парницу како би добио наследство. Али, имао је кликер. Основао је акционарско друштво за финансирање судског процеса, а акционарима обећао по пет пута већу суму од оне коју упишу када се процес оконча у његову корист. Заинтересованих је било то-

ТИНТИН ПЛЯВИ ЛОТОС

Тинејџерски сан:
**КАЈЛИ
МИНОУГ**

**ГЛЕДАМ
И
ЈА
ЊИХ**

Иако је прилично ново име у свету поп музике, изгледа као да је на топ листама већ дуго. А све то захваљујући великим tiraжима, бројним насловним странама и телевизијским спотовима

ХИХ
ХИХ
ХИХ
ХИХ
ХИХ
ХИХ
ХИХ

Лепа, млада, слатка и непорочна Кајли Миноуг је звезда која обележава крај осамдесетих година. Са Џејсоном Донованом (чији имиџ укључује исте особине) чини дуо снова, клинце из комшилука, који савршено пристају једно уз друго, а уз то се још и воле. Уз продуцентско-композиторску машину иза себе било је само питање дана када ће успети у послу. Сада се њихове слике налазе на зиду готово сваког тинејџера.

Искористивши мали предак у гужви која је настала око ње Кајли Миноуг се прошле зиме извесно време одмарала у родној Аустралији а новинари су вредно забележили сваки њен корак. Време је проводила у куповини, дугим возњама на мотоциклу са дечком а присуствовала је и премијери филма „Деликвенти“. Али, њено појављивање није изазивало застој саобраћаја и масовну хистерију као у Европи: – У Енглеској је публика склонија еуфорији, овде су људи опуштенији – каже Кајли. – Дошла сам да се одморим и они то поштују. Ту је, уз одмор и премијера филма који је већ најављен песмом „Tears On My Pillow“. То је мирна песма која је многе изненадила и не знам да ли ћу се и даље кретати у том правцу. Не желим да постанем певачица великих балада и песама о заборава иако у последње време слушам Бобија Брауна, Принца, Шаде, Луја Армстронга, Елу Фицџералд, то су само неке од мојих омиљених компакт диск плоча које увек носим са собом.

Судећи по томе како се представља у јавности, Кајли је неисцрпне енергије и пуна оптимизма. Да ли је то права слика или имиџ?

– Трудим се да позитивно делујем на људе. Понекад сам песимиста, али неко мора да буде весело и околини улива оптимизам, што додуше, често није лако.

Да ли си размишљала да почнеш да компонујеш за себе?

– Ових дана написала сам пар текстова и музику за њих. У ствари, учим како се то ради. Јер ако бих се појавила са својом песмом, она би морала да буде истог квалитета као што су песме Штока, Еткина и Вотермена

(њена композиторска тројка). Њих тројица имају заједно 40 година искуства у овом послу, а ја само две. У сваком случају, радим на својим песмама, полако и сигурно, али не волим превише да причам о томе.

Да ли ћеш и убудуће радити са овом тројком или са неким другим?

– Заиста, не знам. Још је неизвесно како ће изгледати моја следећа плоча. Наравно, не мислим да је та сарадња вечита. У сваком случају, заинтересована сам и за друге људе, на пример Џимија Џема и Терија Луиса (продуцент Џенет Џексон).

Иако ти је каријера још на самом почетку, људи већ траже неке промене у твојој музици.

– Све се десило брзо, немам времена да станем и размислим. Време када сам запевала „Loco-motion“ изгледа тако далеко. Од тада сам се изменила као небо и земља. И то је чудно, у почетку сам се крила иза дебелог слоја шминке и плашила се да кажем оно што желим. Али, сигурност долази с годинама. Када то кажем, знам да делујем као да имам 30 година, али то је само део сазревања и учења како се стиче вера у себе.

Као да си сада помирила обе стране. Имаш код публике успеха а у последње време и критика ти је све наклоњенија.

– Сада је заиста добро, међутим, то ме не успављује, за шест месеци ће, што се тиче критике, бити као пре. Промена је у томе што људи који ме не воле, или оно што радим, почињу да ми се обраћају са мање предрасуда. Код њих се осећа више поштовања. А то је важно. Постоји пуно ствари које ја не волим, хеви-метал на пример, али га поштујем и ценим то што људи раде.

Значи ли то да ћеш планове за будућност проширити у неочекиваним правцима?

– Сасвим могуће. Међутим, могу да планирам само годину дана унапред, све зависи од дискографске индустрије, онога што ће се збивати око мене, других музичара, других стилова. Ја бих само желела да научим што више и постанем боља.

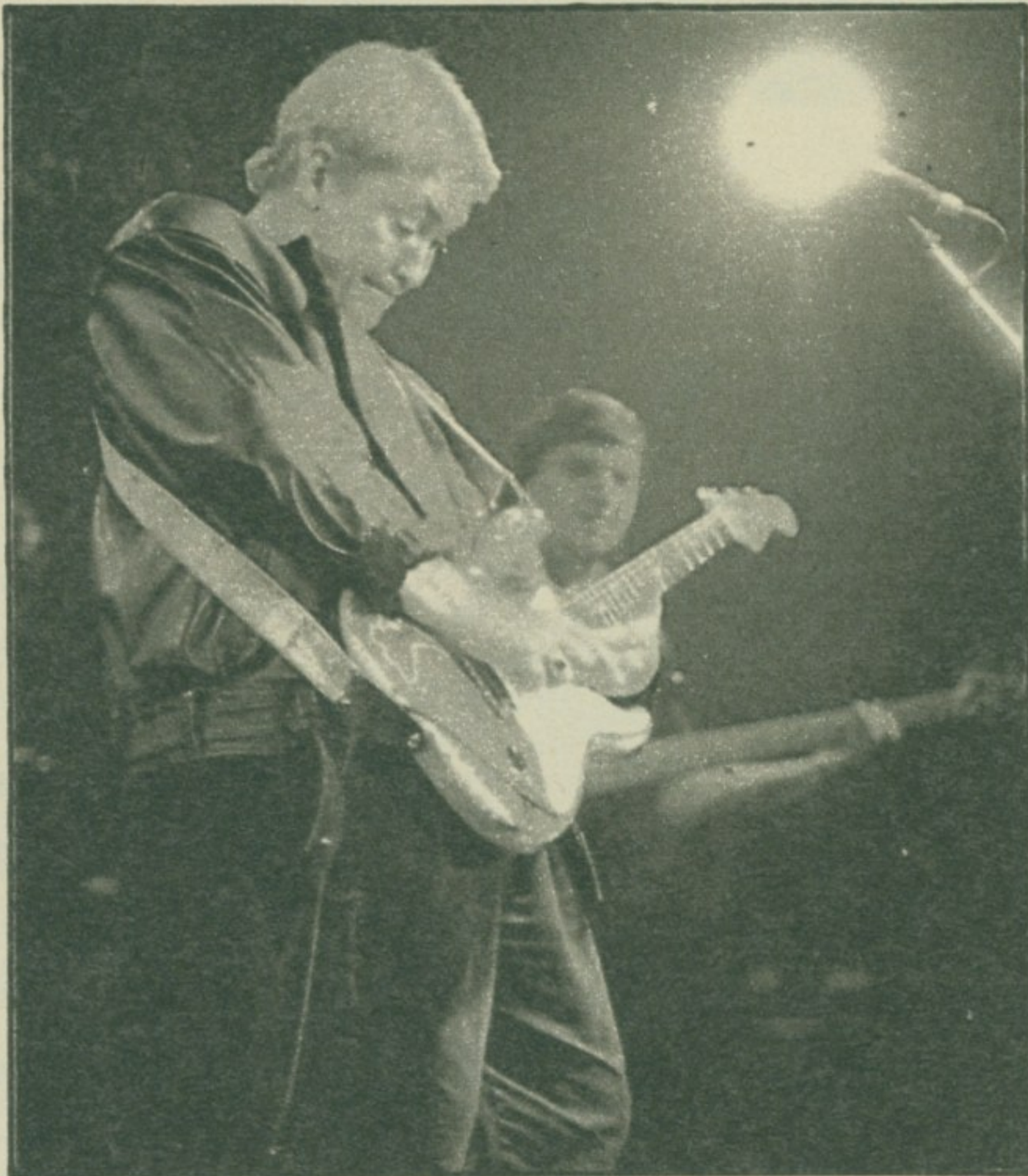
Да ли се понекад осећаш да те сви посматрају?

– Врло често али гледам и ја њих. **П. Ј.**

THE ROAD TO HELL (PART I)

Stood still on a highway
I saw a woman
By the side of the road
With a face that I knew like
my own
Reflected in my window
Well she walked up to my
quarterlight
And she bent down real slow
A fearful pressure paralysed
me
In my shadow
She said son what are you
doing here
My fear for you has turned
me in my grave
I said Mama come to the
valley of the rich
Myself to sell
She said son this is the road
to hell
On your journey 'cross the
wilderness
From the desert to the well
You have strayed upon the
motorway to hell

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

ПУТ ЗА ПАКАО (ПРВИ ДЕО)

Стајах мирно на аутопуту
И видех жену
Покрај друма
са лицем које познавах као
сopствено
У одразу прозора
А онда стаде под светло
мојих фарова
И сави се сасвим полако
Злокобан притисак ме
паралисао
Ту, у мојој сенци
Рекла је: Сине, шта радиш
овде
Страх за тебе покренуо ме у
гробу
Рекох: Мама, дошао сам у
долину богатих
Да бих продао себе
Рекла је: Сине, то је пут за
пакао
На свом путовању кроз
дивљину
Од пустиње до зденца
Залутао си на аутопут за
пакао

Tekst i muzika: Chris Rea
Izvodi: Chris Rea

МУЗИЧКА ПОШТА

✉ Ђао Забавнице,
Молим те, напиши ми речи пес-
ме „Ламбада” групе Каома.

Љубица из Липара
И даље нам се јавља много читалаца
са овом жељом. Текст песме „Ламбада”
објавили смо у броју 1983 од 29. децем-
бра прошле године.

✉ Здравко,
Где у Београду могу да купим
све плоче група „Beatles”, „Searchers”,
„Doors”, „Bon Jovi” и соло албуме Џона
Ленона.

Ивана из Београда

У свим продавницама је добар избор
плоча које су „Битлси” својевремено
објавили. Плоче других група које си на-
вела тешко могу да се нађу у нашим
продавницама, али зато је најбоље да
недељом пре подне одшеташ до диско
маркета у Студентском културном цен-
тру где се налази добро снабдевена
берза половних плоча. Поред тога, у
старијарници у Југословенском драм-
ском позоришту (улаз из Маршала Тита)
у последње време продају се половне

плоче као и оригинали који раније нису
код нас лиценцно објављивани. То је
прилика за многе читаоце који се распи-
тују за старе плоче.

✉ Драги Забавнице,
Како се зове певач групе „Meta-
licca” и наброј ми неке од њихових албу-
ма. Исто питање важи и за групу Iron Mai-
den.

Деху

Певач групе „Iron Maiden” зове се
Брус Дикинсон а албуми „Iron Maiden”
(1980), „Killers” (1981), „Number Of The
Beast” (1982), „Piece Of Mind” (1983), „Po-
werslave” (1984), „Live After Death”
(1985), „Somewhere In Time” (1986) и дру-
ги.

Певач групе „Metallica” је Џејмс Хет-
вилд, а он је уједно и ритам гитариста.
Дискографија: „Kill 'em All”, „Light The
Lightening”, „Masters Of Puppets”, „Gara-
ge Day 5.98” (мини ЛП) и „And Justice For
All”.

✉ Здравко,
Да ли је код нас објављен албум
групе Roxette „Look Sharp” и, ако јесте,
колико кошта?

Светлана

Плочу је објавио „Југотон”, цена је
око 80 динара и још је има по продавни-
цама.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Хипици су били људи са посебним живот-
ним стилем. Ко год је, на било који начин, био
уврнут, називао је себе хипиком. Једина ствар
која је те људе уједињавала је што су сви би-
ли, на свој начин, откачени. А у то време у Хо-
ливуду је било пуно таквих типова. Данас је
тешко срести људе који ноћу шетају Холиву-
дом. Данашња сцена подразумева да будеш
виђен како возиш одређени аутомобил, изла-
зиш из аутомобила, улазиш у помодни ресто-
ран, напушташ га и поново седаш у одређени
тип аутомобила. Такав је живот у Холивуду.”
Френк Запа

ЗАБАВНИКОВ 300

МАСКЕ КОЈЕ ЖИВОТ ЗНАЧЕ

У делти Ганга, сваке године, тигрови нападну десетине дрвосеча, риболоваца или шумара. Сада је нађено врло једноставно средство за заштиту: маска коју човек носи – на потиљку. Није ни од каквог посебног материјала, али је важно да изгледа као обично људско лице. Тигрови, наиме, по правилу нападају отпозади и никако не воле да их жртва гледа у очи док скачу. Кад наиђу на човека „са два лица“, толико се збуне да најчешће одустају од напада. Од 2.500 људи који су досад у угроженој области носили маске само је неколико њих повређено, а ниједан није убијен.

ГЛАДОВАО ЗБОГ МЕТРОА

По изгледу се не би рекло, али нилски коњ је осетљиво створење с веома финим живцима. У Франкфурту, где се нова линија подземне железнице гради управо испод градског зоолошког врта, нилски коњ Мајкл месецима је патио од стреса због галаме. Одбијао је чак и храну, осим у тренуцима кад би подземне вибрације престале. Сада су радови најзад завршени и Мајкл се свесрдно труди да поврати килограме.

МНОГО ВАУ-МАУ ОД ТВОГ...

Анкета спроведена међу 10.500 власника паса и мачака у САД показала је да 90 одсто њих својим љубимцима купује поклоне за рођендан и за Божић. Четрнаест одсто власника шаље им и разгледнице с летовања.

НЕ ЈЕДИТЕ ТУЊЕВИНУ!

Делфини воле да се залећу у јата туна, па и она која су рибари већ опколили својим мрежама. Због тога је у америчком „Закону о заштити морских сисара“ начињен изузетак: дозвољено је убити 20.000 делфина годишње уколико ометају лов на туне. У другим земљама, по закону или не, сваке године још око сто хиљада делфина гине од руку туноловаца. Протестујући против овог покоља, сада су неке еколошке организације позвале грађане да бојкотију конзерве туњевине.

МУВОЛОВАЦ

Необичним рекордом поноси се Ху Чанг из Пекинга. Овај осамдесетједногодишњи пензионер током последњих десет година хватао је у просеку 17,5 килограма мува сваког месеца и предавао их општинском здравственом уреду, за шта се добија одређена новчана награда. Ху Чангов најбољи улов износио је 5.000 мува у једном дану.

МУЖ ОТИШАО – ДОШЛИ ПАЦОВИ

Американка Елизабет Ферис из Осининга, у држави Њујорк, има у кући збирку од преко 200 пацова разних врста. Сада је основала и „Међународни клуб љубитеља пацова“ у жељи да људе убеди како су ови глодари, заправо, врло симпатичне животињице. Новим члановима клуба бесплатно их нуди, будући да су женке изузетно плодне: свака 24 дана окоте по 10–13 младунаца. Податак који са свим овим вероватно нема никакве везе: на идеју да гаји пацове Елизабет је дошла оног дана кад ју је муж напустио.

НЕУМОРАН

Такмичење у кукурикању одржано је у једном селу близу Котбуса, у Источној Немачкој. Победио је патуљаста петао који се у размаку од једног сата огласио равно 139 пута. Његов најјачи супарник за исто време је закукурикао свега једанаест пута.

БЛЕДА ПРОВИНЦИЈА

Албинизам – недостатак пигмента – одавно је позната појава у науци, код животиња као и код људи. Ипак, нигде није толико распрострањен као у кинеској провинцији Хубеј. У тамошњим шумама досад су примећени албино-примерци из двадесет разних животињских врста, од белих вукова и медведа налик на утваре па до безбојних мајмуна и полупровидних змија. Научници још нису успели да открију шта то у Хубеју изазива ово свеопште „бледило“.

ЈУБИЛЕЈ СТРАШНИХ ГУШТЕРА

Идуће године славићемо 150. годишњицу диносаура. Наравно, не њих самих (они су ипак малчице старији), него речи „диносаур“. Њу је 1841. године, од грчких корена који значе „страшни гуштер“, сковао енглески научник Ричард Овен који је први објаснио порекло ових џиновских гмизаваца. Британска пошта ће тим поводом издати посебну серију марака.

ТЕХНИКА ЗА ПРОЖДРЉИВЦЕ

Кроз ждрело и једњак, све до желуца, увлачи се дугачка танка сонда на чијем је крају минијатурна камера и извор светлости. Кад на тај начин унутрашњост желуца постане видљива, увлачи се још једна цев са „теледиригованом“ штапаљком на врху. Овако сложене инструменте употребљавају ветеринари у зоолошком врту у Бронксу (Њујорк) да би извукли предмете које су животиње нехотично прогутале. До сада је једном пингвину из стомака извађена жица, делфину – гуме на лопта, а кубанском крокодилу – ручни сат и неколико металних новчића. Раније је у оваквим случајевима, да би се спасла животиња, био неопходан хируршки захват.

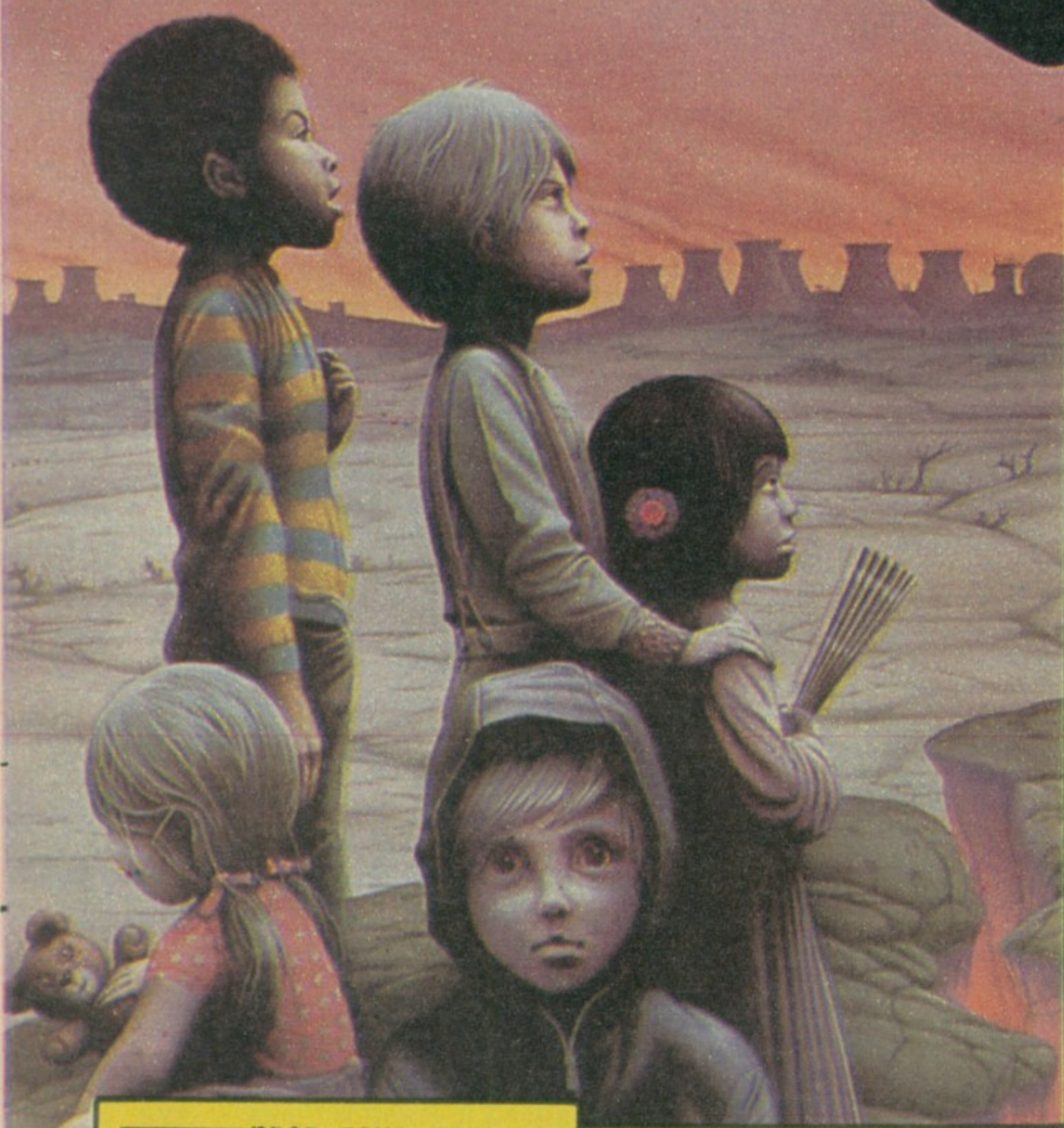
С. С.

Уређује
др Зоран Живковић

ЦАУЦА ФАНТАСТИКА

Х. Ц. ВЕЛС

ВЕЛИКА БЕЛА ЗВЕЗДА

наслов чланка на првој страни највећег лондонског дневника у коме је угледни професор Дишен изнео своје мишљење да ће се непознато небеско тело вероватно сударити с Нептуном. После тога, у свим већим градовима Земљине кугле, људи су забринуте гледали у небо очекујући да се нешто догоди. Али, те ноћи на небу су светлуцале само уобичајене звезде.

У зору следећег дана ранијоци су изненада угледали велику белу звезду далеко на источној страни неба. Била је блиставија од свих звезда нашег система, бела и велика, јасно оцртана на још тамнијој површини.

У опсерваторијама широм света владала је велика ужурбаност у тренутку када су се два небеска тела, Нептун и звезда, сударила. Сви су јурили као без главе, намештали телескопе, фотоапарате и спектроскопе како не би пропустили ниједан делић секунде тог изузетног, невиђеног призора: пропасти једног света. Јер, то је заиста био један свет, планета из истог система коме припада и Земља, планета већа од Земље, која је изненада нестала у свемирском пламену. Чудна звезда ударила је Нептун читавом тежином а од топлоте изазване суда-

ром два тела стопила су се у јединствену масу.

Тога дана велика бледа звезда кружила је око Земље два пуна часа пошто је сванула зора и нестала на западу тек када се родило Сунце. А када се поново појавила изнад Европе, дочекале су је хиљаде људи. Они који су је видели претходне ноћи узвикнули су чим се појавила: „Сада је већа! И светлија!“

А научници у опсерваторијама збуњено су шапутали: „Још је ближа!“ Та реченица поновила се као одјек на улицама пуним људи. „Ближа је! Ближа!“

Чувени енглески математичар бдео је читаве ноћи у својој радној соби. Управо је завршио замршене прорачуне и седео озбиљан, блед и замишљен над својим папирима. Сутрадан, тачно у подне као и свакога дана, ушао је у салу на факултету и почео уобичајено предавање. Покушао је да буде јасан и једноставан:

Првог дана нове године три светске опсерваторије готово истовремено су објавиле вест да се у орбити Нептуна, планете најудаљеније од Сунца, дешавају чудне ствари. Још у децембру, међутим, професор Оциливи открио је сумњиво смањење његове брзине. Ове вести нису узбудиле становнике Земље од којих велика већина није ни знала

да постоји Нептун, али су изазвале праву узбуну у научним круговима, тим пре што је у близини поменуте планете откривена нека непозната звезда чији су сјај и величина стално расли.

Сутрадан је звезда могла да се види кроз било који доглед. Трећег јануара читаоци новина први пут су се суочили с правим стањем ствари. „Свемирски судар“ гласио је

– Догодиле су се ствари – обратио се студентима – које не зависе од наше воље и које ће прекинути наше заједничке студије... Морам да вам кажем... хм... да је човек живео узалуд!

Студенти су брзо измењали запрепашћене погледе. Да ли су добро чули? Или је стари научник изненада полудео?

– Покушаћу – наставио је професор – да вам објасним, бар онолико колико можете да схватите, математичке операције које су ме довеле до тог закључка. Претпоставимо... – и стари научник почео је да црта сложен дијаграм.

Студенти су убрзо схватили...

Те ноћи звезда се појавила нешто касније јер се кретала према западу, из сазвежђа Лава према сазвежђу Девике, али је била тако блистава да је читаво небо обасјала светлоплавом светлошћу, док је од њеног сјаја једна по једна звезда тамнела. Била је и већа а посматрана из тропских области имала је величину четвртине Месеца.

Енглеску је још покривао снег а небо је, зачудо, било светло и прозрачно као за време летње ноћи. Напољу је могло да се чита као усред бела дана и сијалице на улицама постале су излишне.

Те ноћи нико није спавао, народ је куљао у правцу брда а лађе које су пловиле отвореним морем према северу биле су крцате људима. Изјава чувеног математичара објављена је путем телеграфа читавом свету и преведена на стотине језика.

Звезда и Нептун спојени у вечном загрљају приближавали су се, ротирајући, Сунцу све већом брзином. Брзина се наочиглед свих повећавала из секунде у секунду. Ако у међувремену не промени правац, звезда је имала да прође сто милиона миља далеко од Земље. Али, на њеној путањи, већ нешто помереној, налазила се велика планета Јупитер са својим месецима и узајамна привлачност између њега и звезде постајала је све јача. Нико на Земљи није могао да претпостави какав ће бити резултат те привлачности. Највероватније ће Јупитер елиптично скренути са своје путање и ужарена звезда, знатно променивши садашњи правац кретања према Сунцу, удариће Земљу или ће само проћи близу ње.

Последице ће бити катастрофалне: земљотреси, ерупције вулкана, циклони, подморски потреси, поплаве и

ужасан пораст температуре – предвидео је стари енглески математичар.

А високо на небеском сво-ду, као потврда његових речи, сијала је сама, хладна и бледа звезда.

Те исте ноћи време је почело да се мења и снег који је месецима притискивао централну Европу, Француску и Енглеску почео је да се топи.

Новине су навелико писале о 1000. години када се, према неким пророчанствима, очекивала пропаст света. Говорило се чак да бела звезда и није чврсто тело већ гасовито или комета. И стотине сличних бесмислених претпоставки. У свим написима још се осећало помало ироније и доста смисла за хумор.

Следеће ноћи, у 19.15 часова по гриничком времену, звезда ће се наћи у положају најближем Јупитеру и свет ће тада тачније знати какав ће бити даљи ток догађаја. Многи су већ сада сматрали да је изјава старог математичара само вешт начин да се прослави.

У току ноћи лед је почео да се топи и на највишим планинама наше планете, док су надолгле реке ваљале ишчупано дрвеће и лешине подављених животиња. У планинским крајевима реке су се изливале из својих корита и плавиле насеља и долине. На обалама Аргентине и јужног Атлантика таласи су достизали невиђену висину, а подморски земљотреси ваљали су огромну масу воде према приобалним градовима.

Врућина је у току ноћи постала тако неподношљива да је излазак сунца дочекан као олакшање. Али, нови дан донео је нове невоље. Серија земљотреса почела је да потреса Земљу и од Америке до арктичког појаса рушиле су се куће, падали мостови, стварале се провалије.

Затим је звезда, праћена бледим Месецем, прешла Пацифик и као да је са собом понела урагане и плиме које су се жестоко бацале на острва уништавајући многе људске животе. Огроман водени зид висок преко 20 метара протутњао је обалама источне Азије и излио се на кинеске равнице.

Изнад Јапана, Јаве и свих источноазијских острва звезда се појавила у облику тамне ужарене лопте, праћене ватром, димом и пепелом побеснелих вулкана. Вечити лед и снег Хималаја и Тибета топио се лагано, али сигурно и отицао у долине Индије и Бурме.

Људи и жене јурили су у очајању обалама покушавајући да се укрцају на неки брод и докопају отвореног мора.

Звезда је била све врелија и светлија.

Затим се догодило нешто неочекивано: посматрачима у Европи учинило се да је Земља престала да се окреће. Звезда је нестала са небеског свода. Појавила се са закашњењем од 10 часова и то тако да су се она и Месец готово додиривали. Најзад су се претворили у јединствен пламен! Преживели су чудну појаву, гледали с отупелошћу гладних, неиспаваних и очајних људи, али још је постојао понеко ко је могао да објасни овај феномен.

Звезда и Земља максимално су се приближиле једна другој, мало су ротирале заједо а затим се звезда удаљи-

ла и наставила свој пут према Сунцу.

Одмах после тога облаци су помрачили небо док су муње и громови парали густу маглу која је обавијала Земљу. Пале су кише а на местима где су вулкани избацивали лаву из облака су се изручивале бујице блата. Вода се потом повукла са Земље остављајући за собом рушевине покривене блатом, заразе и беду. Данима су отицале воде носећи куће, дрвеће и земљу, ваљајући огромне блокове стена и правећи на тлу циновске пукотине.

Тако су изгледали дани који су дошли после звезде и велике топлоте. Али, земљотреси су се наставили недељама и месецима.

Звезда је отпловила даље, а људи, натерани глађу, постепено су се враћали у своја села и градове, поново подизали куће, обрађивали њиве упропашћене од влаге. Оно мало бродова који су успели да се спасу од олује и буре вратили су се до најближих лука. А када су престали урагани, људи су приметили да су дани много топлији него раније, да је Сунце веће и сјајније и да Месечеве мене трају осамдесет дана.

Али, историја нам не говори ништа о новом братству које је завладало међу људима, о тешкој борби коју су морали да воде да би спасли књиге, машине и законе, о чудним променама које су се одиграле на Исланду и Гренланду одакле је нестало снега и леда тако да су први морнари који су их посетили запрепашћено трљали очи видећи свуда траву, дрвеће и птице. Историја не прича ни о сеоби људи сад када је Земља постала много топлија, према северу и југу, према освајању полова. Историја помиње само дане несреће и ужаса.

Астрономе са Марса веома је заинтересовала читава ствар. Они су је, наравно, посматрали са своје тачке гледишта.

„Узимајући у обзир масу и температуру тела које је прошло нашим системом” – писао је један од њих – „чудно је како су незнатне штете које је оно нанело Земљи са којом се замало није сударило. Континенти и океани задржали су свој ранији облик и једина промена која се запажа је смањење белих површина око полова.”

Ето како су сићушне катастрофе човечанства када се посматрају са удаљености од једва неколико милиона миља.

ВЕЛИЧАНСТВЕНИХ

**ХЕРБЕРТ
ЏОРџ
ВЕЛС
(Herbert
George
Wells)**

● Британски писац рођен у Бромлију 21. септембра 1866. Дипломирао је зоологију 1890. Од 1893. посвећује се писању. Умро је 13. августа 1946.

Последње деценије 19. века светска научнофантастична сцена била је у знаку Жила Верна. А онда су, мимо свих очекивања, за само неколико година – од 1894. до 1901 – у шест романа и тридесетак прича Х. Џ. Велса ударени темељи новог приступа научној фантастици.

Два кључна подручја која су опседали Велса у његовој SF прози су еволуција и социјална утопија. Он уводи низ идеја које су ускоро постале узор осталим писцима фантастике – од њега, рецимо, потиче представа о човековом потомку са великом главом и малим телом, он је први дотакао тему биолошког инжењеринга и приказао прво уверљиво свемирско путовање у историји SF жанра.

О значају оставштине овог аутора можда најбоље сведочи чињеница да практично све што је модерно у савременој научној фантастици вуче корен управо од њега. По мотивима свих Велсових познатијих дела снимљени су филмови који спадају у врхунска остварења седме уметности: „Облик ствари које ће доћи”, „Невидљиви човек”, „Време-лов”, „Рат светова”.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

●	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2								●				
3									●			
4								●				
5								●				
6			●							●		
7		●							●			
8				●								
9												
10	●											
11												
12												
13												
14												

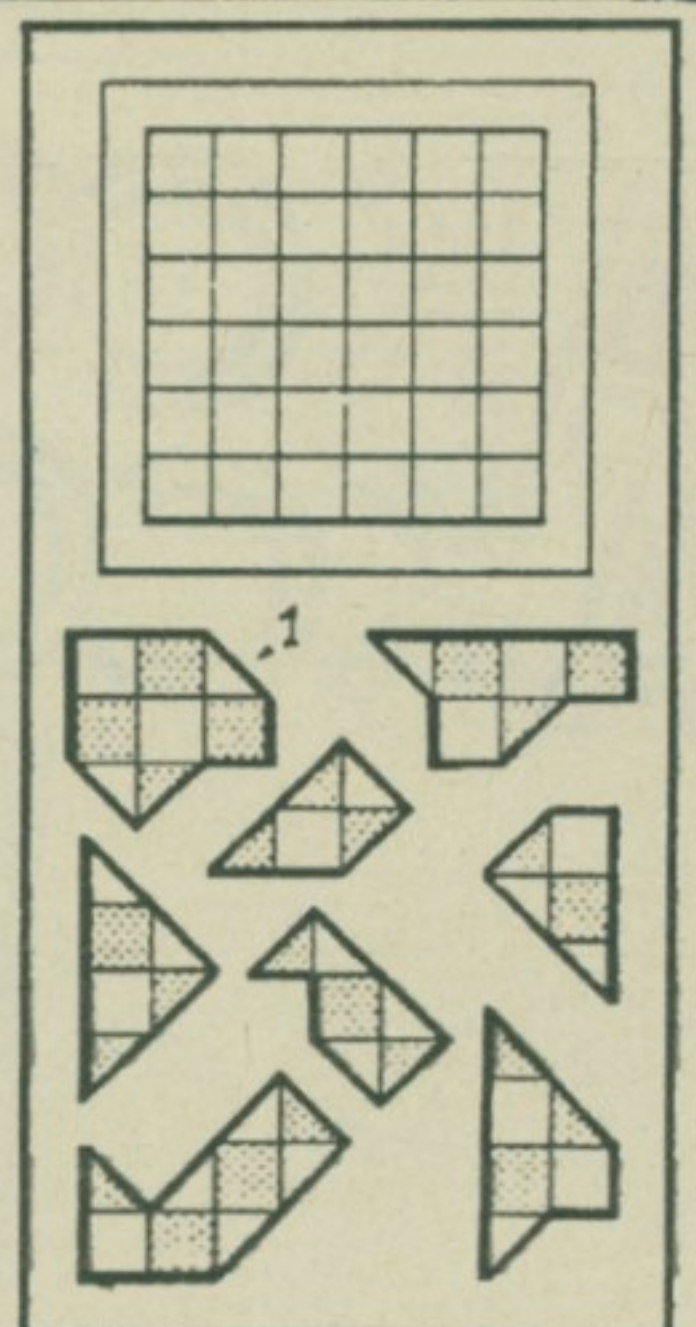

ВОДОРАВНО: 1. Глумац са слике, 2. Осветљење – Артикли намењени тржишту, 3. Отопите – Знак оком, 4. Део гледалишта на стадиону (мн.) – Индијска женска одећа, 5. Синтетичка тканина – Град у Словенији, 6. Мера за површину – Цинични људи – Показна заменица, ова, 7. Ознака за неутрон – Паперјаста цвет, маца – Летовалиште код Бара, 8. Вулкан на Филипинима – Постројења за добијање енергије, 9. Искошено, 10. Страница у књизи (скр.), 11. Проклијали јечам, 12. Етапе, руте, 13. Пламен, 14. Бачве.

УСПРАВНО: 1. Допуштење, дозвола – Складиште (стр.), 2. Графичка машина која исцртава квадратиће – Услуга, 3. Једињење киселина и алкохола – Човек из највећег града у Херцеговини, 4. Два човека – Одликовања, медаље, 5. Звезде комете, 6. Човек из главног града суседне земље, 7. Врачаре, бајалице, 8. Ознака за електрон – Исток (скр.), – Император, 9. Јуниор (скр.) – Зимски спорт – Ознака за грам, 10. Настојник, кућепазитељ – Ауто-ознака за Чачак, 11. Некад познати бразилски кошаркаш, 12. Прегинање, савијање.

САСТАВИТЕ МОЗАИК

Од доњих елемената треба да саставите квадрат 6x6. Да бисмо вам олакшали задатак, бројем један (1) смо обележили део који се налази у горњем левом углу.

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

15. 6. 1990. ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК 45

BODY LINE – кућно вратило за права леђа, витак струк и мањи стомак, коригује лоше држање тела тако што леђа остају права уз врата док одижемо ноге од тла и својом сопственом тежином правилно истезамо кичмени стуб. Ове корективне вежбе лекари препоручују деци а и одраслима који имају лоше држање. Да ли вам је потребно кућно вратило одлучите сами или консултујте лекара. Монтира се по упутству на врата без стакла за 3 секунде, тако што се горња шипка пребаци преко врата (или испод) и врата се затворе. **ЦЕНА: 140,00 дин.**

NOVO

5 МИНУТА ДНЕВНО ЗА ЛЕПОТУ И ЗДРАВЉЕ

BODY ROLLER – јесте једноставна справа за скидање стомака, сувишних килограма, стицање кондиције и јачање мишића. То је једна од ретких справа која наизменично укључује све мишиће трбушног зида, руке, ноге и леђа. Већ после првог покушаја увиђате да је то права справа за скидање стомака и учвршћивање трбушног зида, тако да добијате праву мотивацију за даље вежбање. Користе га деца, рекреативци, спортисти а и жене после порођаја. Вежбајте по упутству. Успех неће изостати. **ЦЕНА: 105,00 дин.**

BODY BAND – тегови у облуку наруквица испуњени су ситном сачмом, сашивени од мекане вештачке коже имају по целој дужини чичак траку, тако да могу да се ставе и на руке и на ноге без обзира на обим руке или ноге. Спајањем 3-4 наруквице добијамо појас за оптерећење, а кад се тај појас пребаци преко рамена замењује прслук. Body Band наруквице користе спортисти, рекреативци као и центри за рехабилитацију. Њима се постиже јачање мишића, обликовање тела и скидање сувишних килограма. Уз наруквице се добија упутство са 3 групе по 10 вежби названих **НОВА ГИМНАСТИКА**, које су саставили познати стручњаци. Производе се у тежинама од 0,5 кг и 1 кг. **ЦЕНА** за пар наруквица од 0,5 кг 70,00 дин., од 1 кг 125,00 дин.

Ако наручујете комплет справа, цена је нижа 10%.

Гаранција за све справе је 12 месеци.

Наручивање путем наруквенице или на телефоне: 011/105-168, 106-662 и 615-267 од 0 до 24 сата и суботом и недељом. Плаћање поузећем уз трошкове поштарине.

НАРУЧЕНИЦА

ком. **BODY LINE** – 140 дин.

ком. **BODY ROLLER** – 105 дин.

ком. **BODY BAND** – по 0,5 кг 70 дин.

ком. **BODY BAND** – по 1 кг 126 дин.

Име и презиме _____

Адреса _____

Телефон _____ лична карта _____

ЛИНЕ ПЛАСТ, Погон Земун, Максима Горког 79, 11080 ЗЕМУН.

**КУЋНИ
ЉУБИМАЦ
№ 1
или
лудовање
за
ларвом**

Како узбудљиво! Џиновски пуноглавац човечије боје, са наранџастим шкргама на огромној ћелавој глави, гамиже по дну акваријума служећи се ручицама и ножицама. То биће велико је као мачка, али мачка, наравно, више уопште није занимљив кућни љубимац, одавно је већ позната, а сем тога није нимало тешко држати чак и размажену мачку. Али аксолотл – то је сасвим друга прича. Има ли, уопште, узбудљивијег створа? Нема, мисле данас многи љубитељи кућних љубимаца. Тако и извесна Стела из Лондона (северна, отмена четврт) која је, по сопственој изјави, остала без пријатеља зато што није хтела да из свог стана (то јест акваријума) избаци аксолотле.

У ствари, Стелини пријатељи не схватају шта је мода, а сада су у моди аксолотли, иако су они одавно били познати, рецимо, Астецима. Тај древни народ са мексичког тла – постојбине аксолотла – овим животињама дао је и име, оно значи „водено створење“, али означава и једно неваљало божанство.

Аксолотл иначе живи у језерима, а може и по потоцима. Спада у водоземце, али баш ту почиње зачкољица око које зоолози лупају главу већ готово век и по. Јер, све до једног чудноватог догађаја године 1865. аксолотли су били занимљиви за природњаке углавном само по томе што спадају у жива бића која никада не одрасту.

Претворили се у другу животињу!

Ти крупни пуноглавци су у биолошком смислу ларве које се легу из јаја, али иако још младунци, они и сами могу да се паре и полажу нова јаја. Та необична појава зове се неотенија. Да ли је то напосто ћуд природе, њена „лутка“ за коју нема правог објашњења? Нема ни одговора! Да ли природа уопште има „ћефове“, или у њој ништа није случајно, само што наука још није продрла у све тајне – ето још једне мозгалице за научнике, а и за нас. Јер, аксолотли спадају у кичмењаке, као и људи. Зато има научника који сматрају да оно што може аксолотл (то јест да рађа младунце иако још није порастао), може и – човек. Уосталом, није ли одрасло људско биће налик на бебу шимпанзе? А то значи да ни човек, можда баш као биће из мексичких језера, никада не од-

Такву **наказу**
тешко би било
и замислити да
већ не постоји у
природи. Одне-
давно је она ук-
рас и понос кућ-
них акварију-
ма...

Зар
не
изгледа
као
чича-Глиша?
Само
што
нема
нос...
А и не
треба
му.

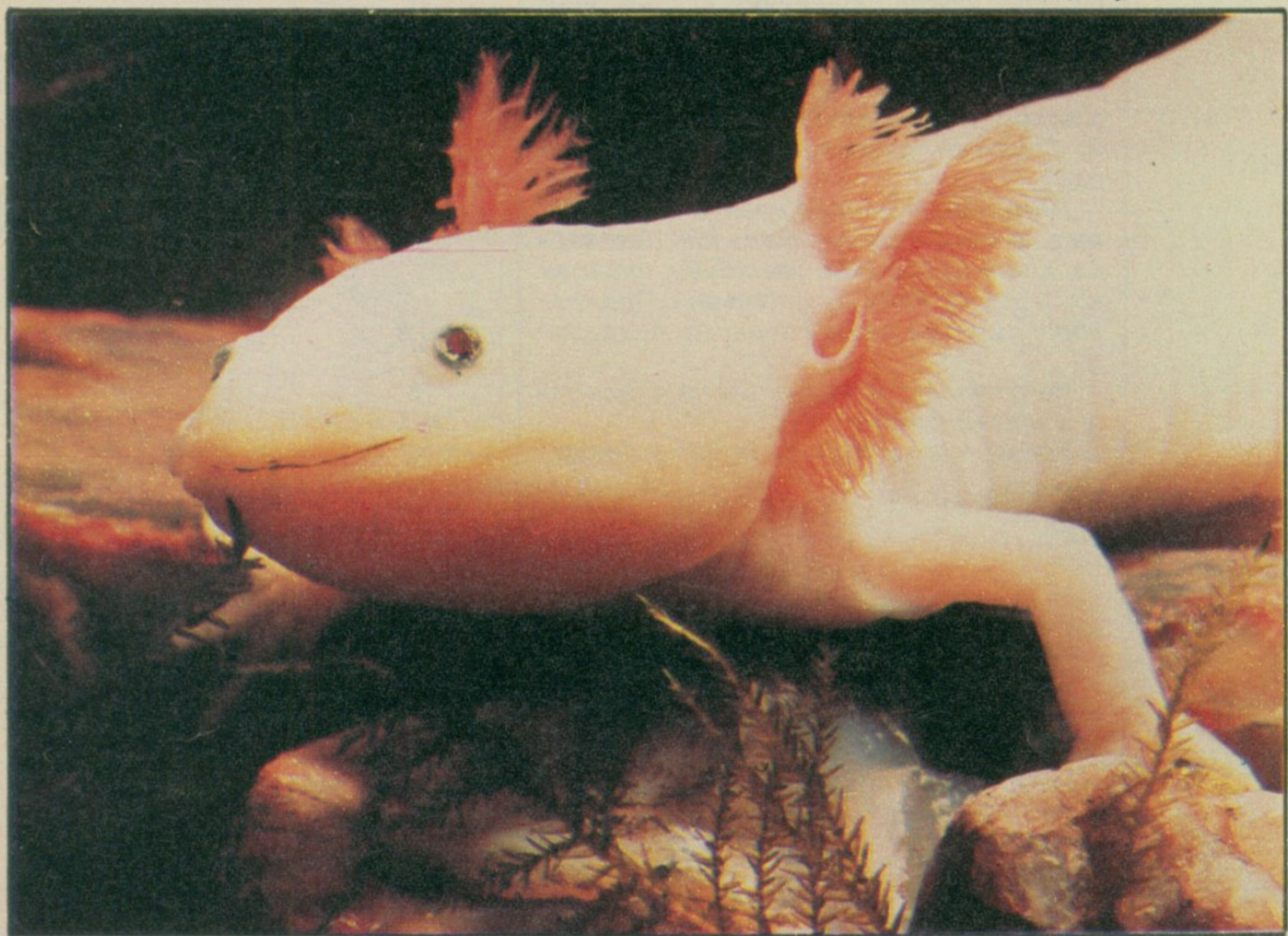
**АКСОЛОТЛ ЈЕ
АКСОЛОТЛО
ЖДЕР**

Аксолотл на слици нема прстић на левој руци. Појео му га је колега, или можда супруга.

Неким је „ово“ лепо, другима – одвратно. Укуси су различити, зар не?

расте? Када би живео дуже, можда би се човек „претворио“ поново у мајмуна, то јест – одрастао. Такав обрт замислио је и филозофски писац Олдас Хаксли у свом роману „После много лета“.

Али, оставимо сада филозофију и вратимо се аксолот-

лу. Цела ова прича не би се ни спомињала да се један пар тих водоземаца средином прошлог века није нашао у Природњачком музеју у Паризу, као дар из Мексика. И, поменуте 1865. године, где чуда! Бића су изишла из своје баре, шкрге су им отпале, до-

били су плућа и претворили се у тиграстог саламандера, латински *Ambystoma tigrinum*!

То су највећи даждевњаци на свету. Имају жућкасте или маслинасте пруге по којима су и добили име. Научници су разрогачили очи када се ово догодило и може се рећи да

од тада траје нека врста расправе да ли је аксолотл то што јесте, или је он – неодрасли тиграсти саламандер?

Не знају да ли су мушко или женско

Изгледа да после овога више нигде није примећено да је неки аксолотл „одрастао“ поставши сасвим друга, копнена животиња.

Иначе, овај пуноглавац као да има подругљив израз „лица“ и као да се стварно руга другим својим особинама. Тако нико, па ни биолози, није успео да проникне у чему се мушки аксолотл разликује од женског. Што је најзанимљивије, ни сами аксолотли нису, изгледа, сигурни шта су, то јест ко је од њих супротни пол... Могу да прођу и године, веле неки власници кућних љубимаца, док се аксолотли досете да могу да се спаре, а како то раде – нејасно је.

Затим, колико су глупи кад је реч о „љубавним стварима“, исто тако су кратке памети и када је храна у питању. Поменута Стела објашњава да они воле да једу црве, комадиће мяса нарочито бифтека. Али, она не зна, баш као ни биолози, колико их често треба хранити, а не знају то ни сами аксолотли, пошто не огладне у правилним размацима. Стела објашњава:

– Када почну једни другима да једу ноге и руке, знам да су гладни и тада им дајем да једу. Али, ни то није поуздан знак, пошто се догађа да и после добре порције бифтека они ипак наставе са својим „људождерским“ прохтеви-

ма. Ко се сада ужаснуо, нека одахне: аксолотлима брзо израсту нови органи на месту поједених.

Ако се после свега што сте сазнали одлучите да негде некако набавите ове модерне кућне љубимце, пазите: пошто су велики, треба им огроман акваријум, воле топлу воду (око 20 степени), мада има случајева да су аксолотли преживели и – залеђивање! Али, све што је у вези с њима, необично је и двосмислено, све мора да се проба. Тако су неки научници покушали да „произведу“ одрасле аксолотле, то јест тиграсте саламандере, тако што су извадили пуноглавце из воде и оставили их на сувом. Уместо да се догоди исто што и 1865. у Паризу, аксолотли су угинули... Зато ово последње не покушавајте, нарочито ако уложите силне паре да бисте имали ова „бића“ у свом стану.

М. К.

ЈА

ПТ

11000 БЕОГРАД
МАЛА ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 29

Уређује: **Иванка Миладиновић**

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦА

У „Политикином Забавнику“ број 2001 добили сте албум „МОНДИЈАЛ '90“. На његовим корицама можете да видите производе Југословенског комбината „СПОРТ“, које вам нудимо овом СУПЕР НАРУЏБЕНИЦОМ.

Цене свих производа су и до 60% ниже него у продавницама.

Наручене производе плаћате поштару поузећем, уз трошкове поштарине.

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦУ ПОПУНИТЕ, ИСЕЦИТЕ И ПОШАЉИТЕ НА АДРЕСУ:

ЈУГОСЛОВЕНСКИ КОМБИНАТ

„СПОРТ“

11060 Београд

Вишњичка 84

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦА:

1. Фудбалска лопта „АС“ 349,00 д. ком. _____
2. Фудбалска лопта „ЛИГА“ 349,00 д. ком. _____
3. Фудб. лопта „БУБА МАРА“ 250,00 д. ком. _____
4. Фудб. лопта „ЈУНИОР КУП“ 250,00 д. ком. _____
5. Фудбалска лопта „BALL“ 200,00 д. ком. _____
6. СКЕЈТБОРД (мали) 336,00 д. ком. _____
7. СКЕЈТБОРД (средњи) 521,00 д. ком. _____
8. СКЕЈТБОРД (велики) 775,00 д. ком. _____
9. „JOOLA“ (пинг-понг рекет) 99,00 д. ком. _____
10. РАНАЦ (пругасти) 89,00 д. ком. _____
11. Дечији дрес (заокружите величину):
6, 8, 10, 70,00 д. ком. _____
12, 14, 80,00 д. ком. _____
12. Дечији шорц (заокружите величину):
6, 8, 10, 50,00 д. ком. _____
12, 14, 60,00 д. ком. _____
13. Спортска торба (мала) 210,00 д. ком. _____
14. Спортска торба (средња) 266,00 д. ком. _____
15. Спортска торба (велика) 318,00 д. ком. _____

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: _____

Адреса: _____

Телефон: _____

Лична карта: _____

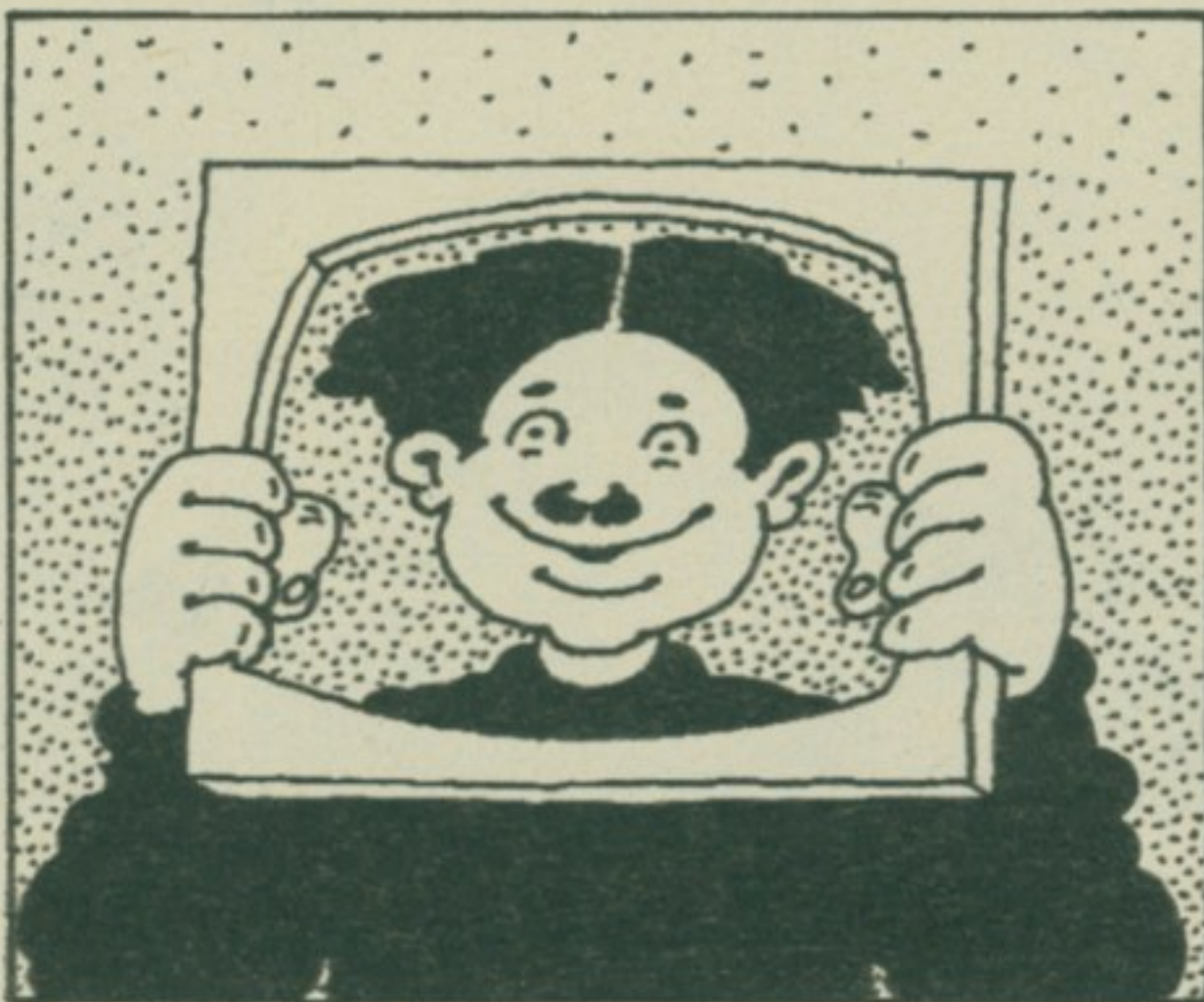
Глумац и ништа друго!

Одувек себе замишљао на екрану и даскама које живот значе, али не наилазим на разумевање у својој породици. Само ме сестра разуме, а родитељи се некад смеју, некад љуте. Ја хоћу да будем глумац и ништа друго! Шта ми ти предлажеш? Одговори ми што пре, горим од нестрпљења!

ДЕЈАН М.
Крушевац

Уместо предлога, ево приче о нашем популарном и веома цењеном глумцу Велимиру Бати Живојиновићу.

Уписао се у средњу глумачку школу (некад постојала у Нишу) и прве године имао све петице изузев из глуме. На крају школске године једва су му дали прелазну оцену и то уз услов да се испише! Бата прелази у Нови Сад да би се,

на ужас својих професора у Нишу, вратио да тамо заврши трећу годину. И успео је!

Бата се није задовољио средњом школом, хтео је на Позоришну академију. Спремио пријемни испит, изашао и — пао!

Догодине је поново кренуо на пријемни а са њим и сестра Нада као партнерка. Улоге су одлично увежбали, чланови комисије су били одушевљени. Предложили су Нади да се упише на Академију!

По трећи пут Бата јуриша на Академију и најзад успева.

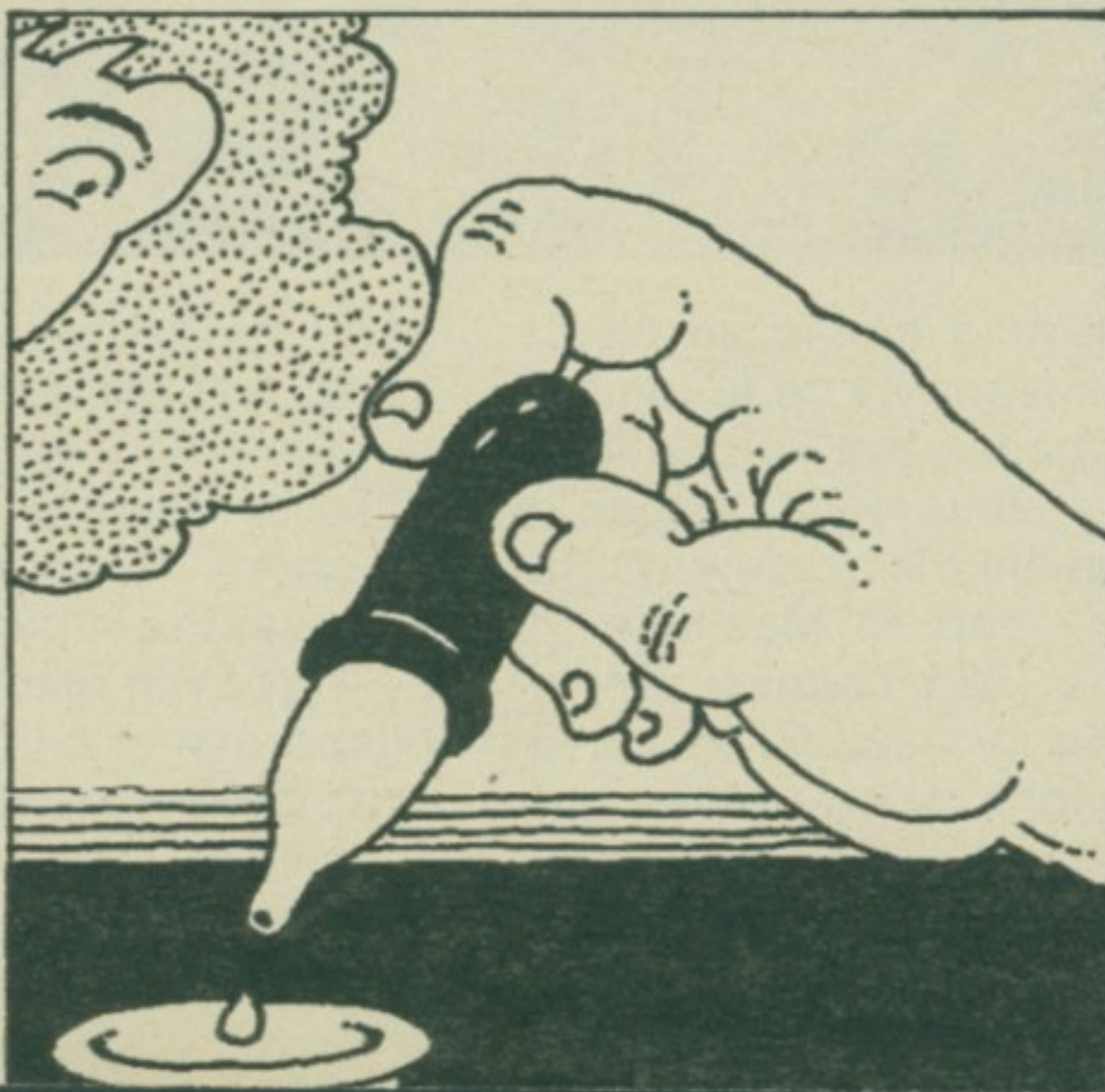
Време је показало да је био у праву.

Пипета

Занима ме да ли је пипета женско име или неки инструмент?

МАРИЈАНА В.
Зрењанин

За време рата неки борци су својој женској деци давали име Машинка. Ни-

ПОШТОВАНА РЕДАКЦИЈО!

НАДАМО СЕ ДА ЋЕТЕ ОБЈАВИТИ НАШЕ ПИСМО. ИМАМО ПО 17 ГОДИНА И ЖЕЛЕЛЕ БИ ДА ИДЕМО У ВОЈСКУ. ДА ЛИ ЈЕ ДАНАС ТО ИКАКО МОГУЋЕ?

АЊА И МАРИЈА
ИЗ
АРАНЂЕЛОВЦА

Данас то никако није могуће!

је немогуће да је неко из здравствене или хемијске струке пожелео да му се кћерка зове Пипета. Али, истина, не знамо за такав случај.

Иначе, ова справица, која служи да се неки раствор изброји кап по кап, може да се набави у свакој апотеци.

Дечије свезнање

Већ данима безуспешно покушавам да нађем велику илустровану енциклопедију за децу: Дечије свезнање. Много ми је потребна, помози ми!

БИЉАНА ЈОВАНОВИЋ
Омољница код Панчева

Јави се на следећу адресу: КЛУБ ЧИТАЛАЦА БИГЗ-а, Булевар војводе Миши-

ћа 17, Београд. Енциклопедију можеш да поручиш и добијеш уз поузеће. Цена је 2.400,00, с тим што ће ти дати попуст од 20 одсто.

Ватрени звездаш

Навијам за Црвену звезду и хтео бих да имам и оригинални звездашки дрес. Да ли је то могуће?

ВИЛИМ ВАРЏИСКИ
Ристовац 10
Куманово

Могуће је. Пиши Агенцији Црвене звезде, Љутице Богдана 1а Београд. Ако више волиш да телефонираш, назови (011) 662-841. Да не буде забуне — дрес се плаћа!

Лимун се калеми

Јесенас је мој лимун цветао, али чим су се појавили плодови – све је отпало. Шта све нисам покушала! Стављала опилке од гвожђа, зарђале ексере и још којешта. Сигурно ви знате где грешим.

ЈАСМИНА ЂУРИЋ
Оџаци

Са опилцима и ексерима нисмо пробали и немамо никаквог искуства, а сазнали смо да уз биљну храну лимуну повремено треба додати једну до две коцке шећера растворене у води.

И нешто веома важно: лимун мора да се калеми. Поступак је исти као и код осталих воћки.

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Драгица Аврамовић, Џона Кенедија 1/2 бр. 35, 38220 Титова Митровица – 14 година, воли музику и спорт, навија за Црвену звезду.

Јелена Матић, Војводе Степе 66, 15300 Лозница – 9 година, сакупља салвете, кесе и налепнице.

Дамир Шарић, Пајићева 14, 58000 Сплит – 16 година, сакупља салвете, значке и постере, навија за Партизан, тренира бокс.

Ивана Јулић, Мајевићка 19, 75290 Бановићи – 11 година, воли музику, бави се модерним плесом, тренира кошарку, навија за Партизан.

Андреја Срог, Марчељи 10, 51216 Вишково – 14 година, сакупља салвете, писма и оловке. Горана Марковић, Маршала Тита 29, 21420 Бач – воли балет, оперу и диско музику, навија за Партизан и Југопластику.

Даниела Иванова, Методи М. Брицо 9, 92420 Радовиш – 10 година, сакупља салвете, постере и украсна писма.

Бојана Белић, Ратарска 9, 36000 Краљево – 12 година, воли музику, сакупља постере.

Валентина Мартинчевић, Хрибаров Прилаз 4/6, 41020 Нови Загреб – 12 година, воли спорт, музику, филм и плес, сакупља постере, значке, марке и салвете, навија за Динамо.

Дијана Наумов, Уроша Предиха Б-8, 23000 Зрењанин – 12 година, сакупља постере.

Поново на нашем тржишту књига коју сте дуго чекали

ЕНЦИКЛОПЕДИЈА ПАСА

Ђино Пуњети

Енциклопедија паса на прегледан, сликовит и сажет начин обрађује 324 расе паса. Поред фотографије у боји дати су и најбитнији подаци о пореклу, нарави, облику, начину коришћења и исхрани сваке расе паса. Све расе подељене су у 6 група:

- службени пси
- теријери
- ловачки пси
- пси за пратњу
- патуљасте пси
- хртови

За све љубитеље паса и животиња незамењив приручник, практичан за коришћење – малог формата 12 x 19 cm, у тврдом повезу, на српско-хрватском језику, ћирилица.

ПОРУЏБЕНИЦА ЗАБАВНИК – 1

Поручујем књигу ЕНЦИКЛОПЕДИЈА ПАСА по цени од 490,00 динара. Наведени износ уплатићу:

- а) у две рате, по 245,00 динара и то прву рату одмах по пријему уплатнице издавача, а другу поузећем приликом преузимања књиге
- б) одједном, с попустом од 20% што износи 402,00 динара, одмах након пријема уплатнице издавача

Поштарину плаћа поручилац. У случају спора надлежан је Суд у Београду.

(Презиме и име)

(Занимање)

(Датум рођења)

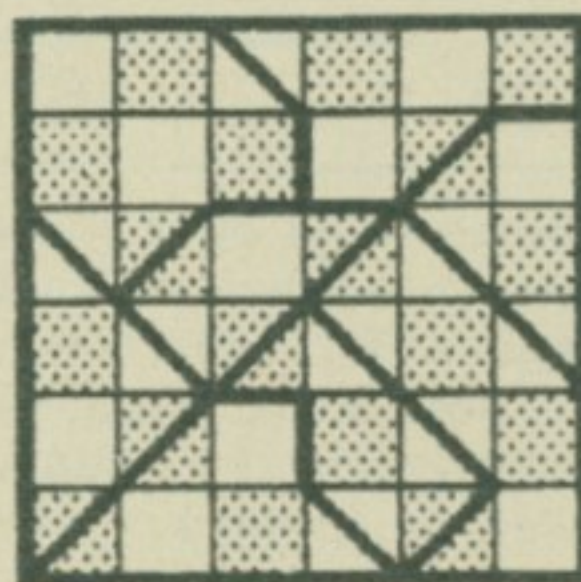
(Број поште, место и адреса)

(Датум)

(Потпис поручиоца)

(Телефон)

АРПОМАТИК, 11090 Београд – Раковица, П. Фах 50

САСТАВИТЕ
МОЗАИК!

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

УКРШТЕНЕ РЕЧИ – ВОДОРАВНО:

Предраг Ејдус, расвета, роба, истопити,
миг, стајања, сари, теритал, Крањ, ар, цини ци,
та, н, маџица, Чањ, апо, енергане, косо, стр,
слад, ту ре, огањ, каце.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2007

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА“
др Живорад Минових

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Половић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кеџић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Месечна 36,80 динара, тромесечна 110,40 динара, полугодишња 220,80 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Месечна 73,60 динара, тромесечна 220,80 динара, полугодишња 441,60 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ – ПРЕТПЛАТА ЗА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	38.–
СР НЕМАЧКА	DEM	63.–
ШВЕДСКА	SEK	229.–
ФРАНЦУСКА	FRF	211.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	56.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика“ код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала „ИНВЕСТБАНКА“ – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

※ ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ
НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

BATMAN

WITH ROBIN

У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

BATMAN, ROBIN, and indicia are trademarks of DC Comics Inc. All Rights Reserved.

С ДРУГЕ СТРАНЕ, ИМА МИЛИОН РАЗЛОГА ЗА СУМЊИЧЕЊЕ КОРЛИСА!

АХА!

УЗ-ГРЕД, КУДА ИДЕМО?

У ПОСЕТУ КЕРОЛ ВЕСТ, ЗВЕЗДИНОЈ ЗАМЕНИЦИ!

МИСЛИШ ДА КЕРОЛ ВЕСТ МОЖЕ БИТИ УМЕШАНА У ОВУ ГУЖВУ?

ОНА ЈЕ ЗАМЕНА МИС РОЛИНС, ЗАР НЕ? А АКО СЕ НЕШТО ДОГОДИ ЗВЕЗДИ, ТУ ЈЕ ОНА...

ПОСТ! НЕКО ЈЕ НА ТЕРАСИ!

АЛИ ЧЕМУ ТАЈНО-ВИТОСТ?

РАЗМИСЛИ, КЕРОЛ - АКО МОЈ ПЛАН УСПЕ, ТИ ЋЕШ ПОСТАТИ ГЛАВНА ЗВЕЗДА!

НЕ БРИНИ ЗА МЕНЕ, КОРЛИС! МОГУ ЈОШ МАЛО ДА ЧЕКАМ!

АЛИ ЈА НЕ МОГУ! СРЕДИЋУ ТО ОДМАХ!

НЕ! СВЕ ЋЕШ УПРО-ПАСТИТИ!

ОБЕКАЈ ДА ЋЕШ ПАЗИТИ!

ШТА ГОД ДА УРАДИМ, БИЋУ ПАЖЉИВ!

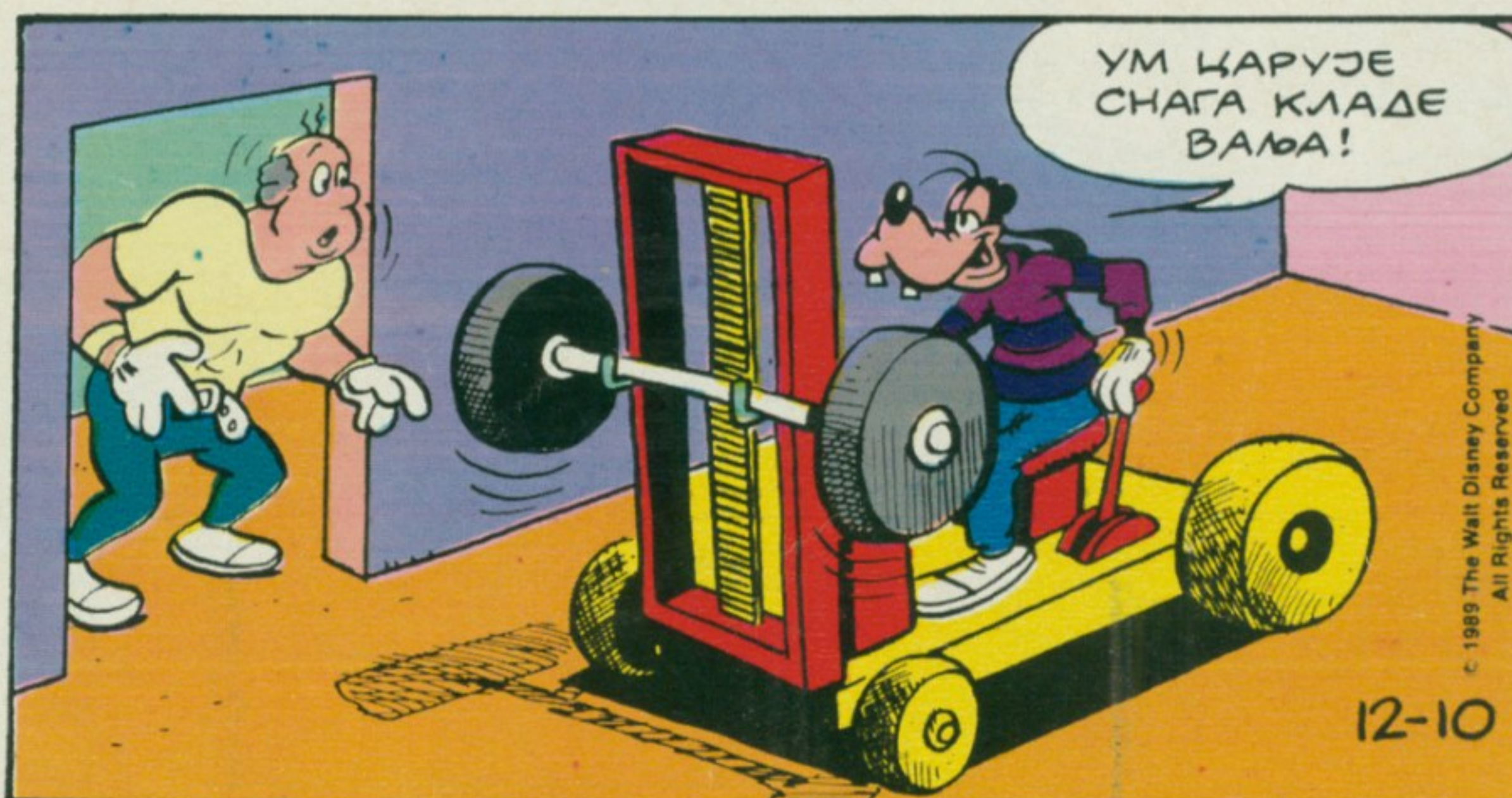
АКО ЈЕ ОН КРИВАЦ, РАДИЈЕ БИХ ГА УХВАТИО НА ДЕЛУ!

ЗАШТО НЕ ШЧЕПАМО КОРЛИСА САДА?

УЛАЗИ У ОВУ ЛУКСУЗНУ ЗГРАДУ! ПИТАМ СЕ ЗАШТО?

МОЖДА ЗАТО ШТО РИТА РОЛИНС СТАНУЈЕ У АПАРТ-МАНУ НА ВРХУ!

© 1989 The Walt Disney Company
All Rights Reserved